

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A türelmetlen igazságügyminiszter.

Budapest, szeptember 5.

Az ellenzék a mai ülés végén, mikor a holnapi napirend megállapításáról volt szó, a Ház határozatképességének megállapítását kérte.

— Ez gyalázat! — kiáltotta erre Székely Ferencz igazságügyminiszter.

Értsük meg jól. A házszabályok előírják, hogy száz képviselőnek kell jelen lennie, mikor a következő ülés napirendjét a Ház megállapítja. Az ellenzék nem tett mást, mint örködni akart a felett, hogy a házszabály parancsa megtartassék s hogy a munkapárt, mely az ország előtt mindig a nemzeti munka és a hazafias önfeláldozás mártírkoszorujában tetszeleg, tényleg teljesítse is azt a feladatot, amelyet a miniszterelnök parancsa folytán magára vállalt. Ezt gyalázatnak minősíti az igazságügyminiszter. Hát bizony igaz, magunk is belátjuk, kényelmesebb volna otthon hűsölni s a Ház tanácskozásait a másnapi újságokból elolvasni. De nem az ellenzék az oka annak, hogy most nincs parlamenti szünet. Khuen volt az, aki a katonai javaslatok tárgyalását olyan sürgősnek tartotta, hogy még a rekkenő júliusi és augusztusi napokon sem engedett pihenést s a munkapárti klubhelyiségben lelkesedve és egyenesen provokatív módon alakította meg a „turnusokat“, az ellenzék kifárasztására és letörésére. Persze akkor

azt hitte a kormánypárt, hogy csupa gyönyör az élet s hogy az ellenzék csak arra való, hogy legyen akin majd a diadalszekérrel végig lehet gázolni.

De a koczka fordult s az ellenzék jobban bírta. Ugy látszik, az ellenzék jobban lelkesedik a maga czéljáért, mint a kormánypárt s hogy jobban meg van győződve harcának igazságos voltáról, mint a kormánypárt a maga törekvéseinek igazságáról. S lassankint nem az ellenzék fáradt el, hanem a nagy munkapárt s a harcban nem az ellenzék vesztette el türelmét, hanem az a nagy munkapárti Góliát, amely mindig olyan tágra nyitotta a száját, mintha el akarta volna nyelni szöröstől, börtöstől a kis ellenszegülő Dávidot.

Ebben a harcban is parittyákkal kénytelen a gyengébb fél harcolni s a parittyák nagyon szépen homlokra találtak mindig a nagy óriást, a munkapártot. Hogy ez bosszantó, hogy a tehetetlen düh sok mindent megmagyaráz, az igaz, de az még nem „gyalázat“, hogy az ellenzék azt a harcot, amelyet Bécs és a Khuen-kormány rákényszerített, végig akarja küzdeni. Fegyvertalan nem kellemes, de a képzelhető legparlamentárisabb. Ha izgalmak voltak a Házban, nem az ellenzék provokálta azokat, hanem mindig a munkapárt ifju harcosai, akik a csülökre menő kormánypártisággal akarják meghálálni azt, hogy Khuen kiemelte őket a vidéki homályból.

De ma már Székely Ferencz, az

igazságügyminiszter, a kormány egyik tagja is kiállt a porondra, hogy megczáfolja Khuen nagy prédikációit a türelem és kiváras üdvözítő voltáról. „Ez már gyalázat“ — mondta, látván, hogy két hónap óta sem tud kiveczkölődni a pártja abból a hinárból, amelybe könnyelműen belemászott.

Hát ha már a „gyalázatnál“ tartunk, tudunk mi annál nagyobb gyalázatot is, mint amit az ellenzék azzal elkövetett, hogy a Ház határozatképességét megállapítani kérte. És ezt a gyalázatot maga Székely igazságügyminiszter követi el azzal a kétszínű politikájával, amelyet folytat. Valamikor, nem is olyan régen, még radikális színekkel kendőzte magát. A vidéki piacokon az általános, titkos, községünkenti választójogot követelte s nem lehetett olyan radikális közbeszólást mondani, amit ő azonnal nem akceptált s azonnal programjába ne illesztett volna. Egy idő óta azonban elhallgatott. Nagyon csendes lett s mikor hónapok után ma először megszólalt, gyalázatnak minősítette, hogy az ellenzék meg akarja buktatni azt a Khuen-kormányt, amely teljesen a Tisza-féle reakció szolgálatába szegődött. És éppen a Justh-pártnak kiáltotta oda, amely párt pedig egyenesen azzal a czélzattal folytatja az obstrukciót, hogy a választói reformot, azt a radikális választói reformot, melyet Székely olyan tele szájjal követelt, a kormánytól kicsikarja. És ha gyalazatról van

A csuda.

Írta: Alba Nevis.

— Holnap ilyenkor asszony leszek... mondotta Margit Máriának bucsuzás közben, s megcsókolta egy lebukó hajfűrt alatt a homlokát.

Mária azután elnézett esendben a fason át, egész az utolsó fáig, ahol eltűnt a Margit vérszínű szoknyája, s a nagy zöld titoktartón borult össze.

— Holnap ilyenkor asszony leszek! — gondolta ekkor ő maga is, de minden izgalom nélkül. Kicsit furesa leány volt, lomha gondolkozásu, nappal is álmatag, kevés szavu. Egyetlen élvezete volt: az olvasás. Naiv gyermekmeséket és filozóf-műveket olvasott egy szuszra, minden pihenés nélkül. A lelkét romantikával itatták át a betűk, míg nagy, egészséges, asszonyi csipője, érett kehle és izmos vállalai a való-élet gyönyörűségeit vágyták.

Mindamellet ez a dolog — hogy huszonnégy óra múltán asszonnyá lesz — egy cseppet se hevítette. Hosszu, a jegyzősegéd, aki őt, a princzipális leányát, ugyszólván hagyományból jegyezte el, egy egészen közbübs, sőt kiesinyes figura volt az ő szemében. Hogy az életét köti hozzá, arra komolyan most gondolt először s egy kicsit nyugtalanzkodott.

— Tennem kellene valamit! — gondolta

— valami olyat, ami meglepje őket és mindent felforgasson. Például: egy vízbeugrás, vagy egy csomó méreg. Ahogy regénybeli nők teszik.

Azután újra tétovázott, mert lenszínű haja alatt igen lustán bandukoltak a gondolatai és a máreziusi, burkolt világosság úgy fizeáncolt a lelkében, mint egy ébredő muzsika.

... A kis ajtón bejött a festő. Három nap óta nem járt itt és most is bucsuzni jött. A lány lázbaborultan nézte a finom arcu, nyulánk, pesti fiut, akinek derűs, felül szélesedő homloka, kesernyésen lefelé görbülő szájaszéle és puha nézésű szeme olyan volt, mint a Szent Cyrillé, a templom balszögletében.

— Én holnap elutazom — szólott a piktor — a megnyitáson, hálísten, tuestünk. Minden rendben van. A többi a közönség dolga.

— Én holnap ilyenkor asszony vagyok! — felelte Mária szinte élettelenül. — Ezt be kell várnia... Lehetetlen, hogy az esküvőmön maga ott ne legyen, János!

— Utálom a hazugságokat — felelte a férfi — és soha a magánál hazugabb eskü még el nem hangzott. Nem restelné előttem? A fehér mirtusz-virágai tán szennyésre hervadnának!

— Tanácsoljon — szólt hirtelen a leány s a kisírt, rózsaszínudvaros szeméit csöppet lehunyta. — A virágom ma még hófehér és a hazugság még a holnapé... Olyan szép

dolgokra gondoltam az imént! A jégtábla ma már mind elolvadt a Rikán és a víz sem lehet nagyon hideg... A méregtől irtózom, mert a testem foltossá válna tőle és maga is undorral nézne rám. Mit gondol János, a víz jobb, a víz legfeljebb kiáztat és olyan leszek, mint egy nagy, fehérhúsú hal.

A festő egy kicsit megijedt; e három hét alatt enyhén, de a maga módja szerint valósággal beleszeretett a furesa nótáriusleányba, ám minden komolyságtól, minden felelősségtől borzadt.

— Kedves Mária — mondta — ez megint egy olyan ötlet, amire maga azt mondja: regényes, én meg: lehetetlen. Egyébként pedig van egy kényelmesebb megoldás is; ha nem szereti, úgy tesz, mint a többi asszony: megcsalja az urát.

— Istenem — gondolta Mária — ilyenek, lám, ők mind! Ha idenyujtaná most a segítő kezét, egy lépéssel át lennék az örvényen. Így belebukom...

De mire halk lépésekkel a fason végére ért, már megbékülten gondolt a János hájára, mely ép oly szelid és lágyan sima, mint a Szent Cyrillé a templom balszögletében.

... Másnap már hajnalban egy ragyogás volt az egész ház, a kert; mintha az égből bő sugarakban öntenének hig aranyat a fák levelein át.

Hat órakor Mária az ágy szélén ült már és a harisnyáját húzta. Ez a harisnya nem készült a kirakatok kaczer, áttört, pókháló-finom szöveteiből. Ez otthon kötött, nehézkes,

szó, akkor talán inkább az a gyalázat, hogy az igazságügyminiszter nem dobta még el magától a miniszteri tárczáját, látva azt a többséget, mely a kormányban és a munkapártban éppen az ő leg személyesebb programja elé szegül, hanem szépen meglapul a kényelmes piros bársonyszékben s várja, hogy a kormánynak ahhoz a frakciójához csatlakozzék majd, amely végül is felül marad.

Hogy nagy róka az igazságügyminiszter ur, azt láttuk már akkor, mikor a képviselőház a polgári perrendtartásról szóló javaslatot tárgyalta. Akkor is radikális és konzervatív törökvések álltak egymással szemben s az igazságügyminiszter aszerint volt radikális vagy konzervatív, amint hol egyik, hol a másik törekvés győzelme látszott valószínűbbnek. Elveket és intézményeket könnyű szívvel áldozott fel, csak-hogy a miniszteri tárczáját megmenthesse. Akkor ez sikerült is neki s most ezt a hybrid-politikát folytatja a választói reform kérdésében is. Egyelőre hallgat, meglapul, hogy aztán a győztes párthoz csatlakozhassék. Mert arról még soha és egyetlen szóval sem emlékezett meg, hogy ha az általa régebben követelt radikális választói reform elbuknék magában a kormánypártban, hogy akkor ő odadobja miniszteri tárczáját azoknak, akik az ő „legszentebb elveinek” bukását okozták. Mint a perrendtartás kérdésében, a választói jog kérdésében sem az elv az, amihez ragaszkodik, hanem — úgy látszik — inkább a miniszteri tárcza.

Budapest, szeptember 5.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap, szerdán ülést tart, amelynek napirendjén van öt névszerint való szavazás, még a véderőjavaslat általános tárgyalásának folytatása.

sűrű szemű, becsületes czérnastrimfli volt, csak épp a lábszárak kecses, gömbölyödése adott neki némi előkelőséget s minden diszkréciója mellett egy kis enyhe rózsaszínt.

Mária, aki ezen az éjen igen nyugtalanul aludt, elővette a kész menyasszonyi ruháját s kiterítette egy szék hátán.

Ugy gondolta most, hogy a virágokat tényleg beszennyezi a nagy hazugsággal s hogy jó lenne a mindennapi, rongyos kis pongyolájában elmenni, valahova messze, a hegyek közé; egy földes, meszelt szobába, amelynek az ablaka egy darab ragasztott czukorkapapiros s összes butora egy sütkemence. Ebben a szobában lehetne gondolkodás, hazugságok nélkül élni, boeskorokban járni, puliszkat enni és imádkozni sokat a Szent Cyrill — a Cyrill! — képe előtt...

Tizenegy órakor már három kecsi állott a házuk előtt. Őt ekkor fésülte az anyja; birkózott a daczos, sűrű hajával, mely kigyósan osont ki az ujjai közül.

— No — gondolta a jegyzőné, mialatt a kiállott karját egyengette — ennek is vége lesz valahára! Éppen elég volt!

A lány ellenben megkérdezte:

— Mit gondolsz, mama, csakugyan férjhez megyek?

A mama nevetett:

— Na, már igazán hogy furesa vagy. Ilyet kérdezni!

— Én nem tudom — tétovázott a leány és nagyot horzadt a kontyától, amelyikre most feltűzték a koszorút.

Azután szép és ünnepélyes sorban ha-

Türelmetlen a munkapárt.

— Megmozdulnak az ellenzéki megyék. —

A politika hírei.

Budapest, szeptember 5.

Mig a miniszterelnök az obstrukcióval szemben a végsőig menő türelmet prédikálja, addig a kormánypárt egyes csoportjai léptenyomon oly nagyfokú türelmetlenséget árulnak el az ellenzékkel szemben, mintha nem is a miniszterelnök katonái volnának és nem is a miniszterelnök kegyéből nyerték volna mandátumaikat.

Különösen a Tisza István személye körül csoportosult gárda jár elől a türelmetlenségben jó példával és minden követ megmozgat, hogy rávegye a miniszterelnököt valami erőszakosságra. Ennek a fokozottabb mértékű türelmetlenségnek megnyilatkozását a képviselőház mai ülésén több ízben volt alkalmunk tapasztalni.

Tiszáék folytonos közbeszólásokkal zavarták az ellenzék mai szónokát és végül agresszív fellépésükkel valószínűleg terrorizálni akarták az ellenzéki képviselőket.

Feltűnő volt azonban, hogy a Ház elnöksége éppen nem honorálta Tiszáéknak ezt az idegességét, sőt az ülés végén egy pár okvetetlenkedő munkapártinak elnöki rendreutasításban is volt része.

Az elnökségnek ezt az eljárását, de különösen azt, hogy az elnökség Kelemen Samu mai beszéde után nem talált módot a vita bezárására, holott az ellenzéknek több szónoka nem volt és a tanácskozási időből még háromnegyed óra volt hátra, a Tisza-csoport erős kritika tárgyává tette és helytelenítette.

Pedig emiatt egész nyugodtan maradhatnának Tiszáék, mert a vita bezárásával nem értek volna el semmit. Egy ötszáz és egyvnehány paragrafusból álló törvényjavaslatnál még mindig van az ellenzéknek elég módja és alkalmja arra, hogy elhuzza a vitát akár tíz esztendőig. És nem is ez az oka Tiszáék türelmetlenségének.

Tiszáék elérkezettnek látják az időt, hogy

ladtak a templom felé. Mária szótlanul ült a kecsiban s várta — most már valami halálos reménykedéssel — hogy honnan jó, mikor jó a megváltó esuda, ami kiszabadítja őt az örök rabságból.

Az oltárnál sárga gyertyák között, szikáran és ijesztően állott a pap. Aranyos himnusz ruháján csillogtak a színek s orra valóssággal violásba játszott. Mária körül nézett a templomban, kerésett valakit (akiről tudta, hogy valahol messze ringatózik egy vasúti kecsi pamlagán...)

Most egyszerre, a szülei mellett, a völgyéne oldalán, réttentő elhagyatottnak érezte magát s akaratnélküli, puha lelke egy perc alatt megtelt az egyedülküzdők, kitaszítottak iszonyu erejével. Szilaján kereste a segítséget s a szeméi egyszerre csak összeakadtak a Szent Cyrill homályos tekintetével.

— Szereted-e e becsületes férfit? — kérdezte ebben a perczben bizón a pap.

A szent feje némán billent egyet s a nyomán Mária kibívó hangossággal s reszkető ajkán egy forró rándulással felelte:

— Nem!

— Akarsz-e a hitvestársa lenni? — hangzott most már ijedt rábeszéléssel.

— Nem! Nem!

S hogy megtörtént e esuda, a sikoltozások, ájulások és szitkok záporában, a Szent Cyrill sugaras nézése alatt egymásután pattantak fel hófehér, zsenge kis bimbói a Mária mirtuszbokréájának.

Khuent megbuktassák és ők maguk vegyék a kezükbe a hatalmat. Ezért szítanak fel újabb és újabb ellentéteket a munkapártban. Azzal nem törődnek, hogy a munkapárt ezáltal részekre szakadhat.

Ezt ők kizártnak tartják, mert tudják, hogy a munkapártot nem elvi kapcsolat, hanem kizárólag hatalmi érdekek tartják együtt. Aki a pártban hatalmasabb, azt fogják támogatni és nem törődnek azzal, akár Khuen-Héderváry-nak, akár Tisza Istvánnak hívják azt az illető urat.

Mialatt a munkapárt így marakodik a koncezon, azalatt az országban sorompóba lépnek a hazafias törvényhatóságok is, hogy szavuk súlyával tiltakozzanak az ellen a preszió ellen, amelylyel a kormány egyes törvényhatóságokra a verseczi, obstrukciót elítélő átiratot ráerőszakolta. Ma Zala és Békés vármegyék-ből kaptunk oly híreket, amelyek az ellenzéki küzdelem javára szólnak.

Hisszük, hogy ezeknek az állásfoglalása nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a közvélemény tisztán lássa és észrevegye ezt a ruftjátékat, amit a Khuen-kormány a verseczi átirat keresztülhajtásánál egyes törvényhatóságokkal tűzött.

Mai híreink a következők:

Schönaich redivivus!

Bécsből kapjuk ezt a felettébb érdekes hírt, hogy báró Schönaich közös hadügyminiszter a legközelebbi napokban viszatér szabadságáról és átveszi hivatalának vezetését. Szeptember 11-én a nagy hadgyakorlatok színterére utazik a hadügyminiszter és csak a manőverek befejezése után, e hó 16-án vagy 17-én tér ismét haza.

Nem hisszük azonban, hogy Schönaich — viszatérése dacára — sokáig hivataloskodjék, mert hisz függőben levő lemondásának elfogadását a Belvedere-ből nem szüntek meg szorgalmazni.

A huskérésben újra tárgyalnak.

Báró Gautsch Pál, osztrák miniszterelnök, aki tegnap este Budapestre érkezett, ma délelőtt röviddel kilenc óra után megjelent a budavári miniszterelnöki palotában gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknél. Az osztrák kormányelnök látogatása elsősorban udvariassági tény volt, minthogy báró Gautschnak, mióta az osztrák kabinet élére lépett, nem volt alkalmja magyar kollégáját felkeresni. Emellett a két kormányelnök között a mintegy két óráig tartó eszmecsere főlyamán természetesen a két államot közösen érdeklő ügyek is megbeszélés tárgyát képezték és ezek között főképpen a huskérés, illetőleg a mult hóban megszakított tárgyalások. A két miniszterelnök megegyezett az íránt, hogy a féiben hagyott tárgyalások új alapon újra fel fognak vétetni és pedig előreláthatólag szeptember második felében, mint-hogy az illető szakminiszterek ez idő szerint távol vannak Budapestről. Ez az utóbbi körülmény volt főképpen oka annak is, hogy a két miniszterelnök között a részletkérdések ezuttal nem jöttek szóba. Báró Gautsch miniszterelnök ma délután elutazott Budapestről és estére viszatért Bécsbe.

Képviselők párbaja.

A képviselőház mai ülésének végén, abban a tumultusban, amely Madi-Kovács János és Lovász Márton Justh-párti képviselők körül keletkezett, összeszólalkozás történt Pál Alfréd és Madi-Kovács között. Pál Alfréd munkapárti képviselő ezt kiáltotta a Justh-pártiaknak:

— Paprika Jancsik!

— Miesoda?! Mit kiabál! — kérdezte Kovács.

— Paprika Jancsik!

— Maga a Paprika Jancsi! — kiáltotta vissza Kovács János.

Pál Alfréd Vojnich Sándor és Farkas Zoltán képviselők úján azonnal provokáltatta Kovács

Jánost, aki *Lovász* Márton és *Justh* János képviselőket nevezte meg segédeül.

Az affért ma délután hat órakor párbajjal intézték el. — A párbaj a Rákosi-féle vívóteremben folyt le. A párbajt *Lovász* Márton vezette. A felek *hétsezer csaptak össze*. Ez összecsapásoknál mindkét fél több apró horzsolást és lapos vágást kapott. A hetedik összecsapásnál *Mádi-Kovács* János homlokán egy fél centiméter, *Pál* Alfréd pedig szintén kisebb vágást kapott, mire az orvosok a párbajt beszüntették. A párbaj után a felek kibékültek. *Mádi-Kovács* János este megjelent a *Justh*-pártkörben, ahol igen melegen üdvözölték.

A képviselőházi tudósítások szerint *Kazy* József államtitkár a Ház mai ülése végén támadt nagy zajban többször ezt a kifejezést használta az ellenzéki képviselőkkel szemben: „Pfüj! Pfüj!” E kifejezés elhangzása után *Mádi-Kovács* János képviselő rögtön kérdést intézett az államtitkárhoz, hogy mire értette e kifejezést, mire *Kazy* a következőket mondotta: „Nem rád értettem!” Ily-képpen az ügynek további folytatása nem lett.

A véderőjavaslatok ellen.

E hó 10-én, vasárnap, rendkívül impozánsnak ígérkező gyűlés lesz *Debreczenben*. A gyűlésen állást foglalnak a törvényhatósági bizottság obstrukciójellenes határozatával szemben és felszólalás tárgyává teszik azon ismert körülményeket is, amelyek között ezen határozatot enuncziálták. Az országos függetlenségi és 48-as párt részéről *Justh* Gyula, a párt elnöke, nagyobb képviselő-társasággal vasárnap reggel utazik el *Debreczenbe*. A város mindkét függetlenségi képviselője, *Bakonyi* Samu és *Tudós* János, részt vesz a nagygyűlésen.

A *Székesfehérvári* függetlenségi és 48-as párt a katonai javaslatok ellen és az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett szeptember hó 24-én népgyűlést fog tartani. Elhatározta a népgyűlést előkészítő szász-bizottság, hogy az országos függetlenségi és 48-as pártokat küldöttségileg hívják meg és a megyei függetlenségi pártokat átiratilag hívják fel a csatlakozásra. A népgyűlést rendező szász-bizottság a hét végén ülést tart a népgyűlés programjának és rendezésének végleges előkészítése tárgyában.

Dr. Bikádi Antal függetlenségi és 48-as párti képviselő szeptember 10. és 17. napján felkeresi az orosházi kerület községeit, hogy választói előtt megtartsa beszámoló beszédét. Szeptember 10-én, délután 3 órakor *Gyulaváriban*, szeptember 17-én pedig *Orosházán* mond beszámoló beszédét. A beszámoló beszéd alkalmából nagy népgyűlést hívnak össze, amelynek napirendjén a véderőjavaslatok elleni állásfoglaláson kívül az általános, egyenlő és titkos választójog és az obstrukció melletti állásfoglalás is szerepel.

A verseczi átirat.

Zala vármegye állandó választmányára tegnap tartott ülésén foglalkozott Versecz város ismeretes átiratával s egyhangu határozatban a kormány ellen foglalt állást. A katonai javaslatok elleni átirat tárgyalásánál *Hertelendy* Ferencz volt alkotmánypárti főispán, aki ma is gróf *Andrássy* Gyula hívének vallja magát, igyekezett a kormányt védelmezni, de *Bosnyák* Géza, *Eitner* Zsigmond, báró *Puttyány* Géza, *Tamács* János és *Nedeczky* Jenő felszólalása után a választmány egyhangu határozatban kimondotta, hogy felír a képviselőházhoz a katonai javaslatok visszavonása céljából. Ezután Versecz városának az obstrukció elleni átiratát tárgyalták s ugyancsak egyhangulag elhatározták, hogy a községülésnek az átirat iratárba tételét fogják javasolni. A vármegye e hó 11-én, hétfőn közgyűlést tart, amelyre az ellenzék nagy előkészületeket tesz.

A múlt hó utolsó napján közgyűlést tartott *Békés* vármegye törvényhatósági bizottsága. A verseczi határozat ide is megérkezett, azonban a közgyűlés napirendjéről elmaradt. Ennek oka az, hogy az ellenzék már jó előre szervezkedett és a törvényhatósági bizottság ülésén oly nagy számban vonult fel, hogy a megyei vezetőség minden igyekezte hiábavaló lett volna, mert a közgyűlésen többségben a függetlenségi párti tagok voltak és így az obstrukciót elítélő verseczi határozat megszavazható ugysem lett volna.

Szeptember 6-án lesz a *háromszékmegyei* közgyűlés, amely foglalkozni fog az obstrukció elítélő verseczi határozattal. A főispán itt is a szokásos mód szerint követi. A verseczi határozatot közzé teszi a köztudat, amely elítéli a véderőjavaslatokat és követeli az általános választói jogot, a napirendre egyáltalán ki sem tűzte, hanem csak az obstrukciót elítélő határozatot. A megyei ellenzék erősen szervezkedik és a közgyűlésen nagy számban vesz részt.

Bars megye közigazgatási bizottságának mai közgyűlése *Kürthy* főispán elnöklete alatt megévá tette a verseczi átiratot és 96 szavazattal 15 ellenében elhatározta, hogy feliratot intéz a képviselőházhoz, amelyben elítéli az obstrukciót.

Mármaros vármegye törvényhatósága báró *Perényi* Zsigmond elnökletevel rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Versecz városának a parlamentti obstrukciót elítélő átirata szerepelt. Az obstrukció jogosultsága mellett *Balázs* Pál törvényeszéki vizsgálóbíró beszélt, aki az aranybulla-ból igyekezett magyarázni az ellenzék ellenállását. A közgyűlés végül 84 szóval 6 ellenében elfogadta a verseczi átiratot.

Félhivatalos tudósítás alapján megírtuk, hogy *Sopron* város törvényhatósági bizottsága nagy többséggel állást foglalt az obstrukció ellen és a véderőreform mellett. Mint most kiderül, a város határozatát 41 szóval 38 ellenében hozta, tehát mindössze három szótöbbséggel és ezt is csak a tisztviselők szavazatával tudta a munkapárt elérni. Viszont elfogadta — amit azonban a félhivatalos tudósítás nem említett — *Ráth* Gyula bizottsági tag módosítását is, amely szerint, miután a katonai terhek elviselésére a nép képtelen, a terhek könnyítésére előbb alkottassék meg a progresszív adózási rendszer.

Bizalmatlanság a renegátnak.

Okolicsányi László kerületének egyik községében, *Jászárokszálláson* legutóbb népgyűlés volt, amelyen a választópolgárság rosszalásának adott kifejezést azért, hogy a függetlenségi programmal fellépett *Okolicsányi* a munkapárt mellé állott. A népgyűlés után tudósítások jelentek meg arról, hogy a népgyűléssel szemben *Okolicsányi* tisztelőt tere bankettet rendeztek. Ezzel szemben a valóság az, hogy *Okolicsányi* tisztelőt tere a kerületben bankett nem volt, bizalmat senki nem nyilvánított, hanem csak egy privát vacsorán vett részt *Okolicsányi*. Legközelebb különben *Jászapátiban* is népgyűlést fognak tartani *Okolicsányi* ellen. A népgyűlésen mindkét függetlenségi pártból több képviselő is meg fog jelenni.

A hátszegi Deák Ferencz.

Mióta a munkapárton észrevették, hogy a miniszterelnök taktikája kátyuba jutott és hogy a kormánypolitika rozszant szekerét sem előre, sem hátra nem lehet megmozdítani, egyszerre minden munkapárti képviselő egy második *Deák Ferencz* nek képzelte magát és a honmentő ideák tömkelegével árasztja el a miniszterelnököket.

Ebben a buzgalomban azonban minden képviselőtársán, még gróf *Tisza* Kálmánon is tultesz *Rosenberg* Ignác, a hátszegi munkapárti követ, aki egy terjedelmes memorandumot nyújtott át a miniszterelnöknek, amelyben kifejti, hogy a mai házszabályok mellett is lehet törni az obstrukciót néhány nap alatt.

A miniszterelnök — mit tehetett mást! — savanyu arccal vette át a memorandumot, amelyet azonban nem igen fog áttanulmányozhatni, mert az idő erre tulságosan rövid. A hátszegi memorandum pedig tulságosan hosszú.

Nemzetiségi izgatók főispánja.

Mikor a koalíciós kormány lemondott, ugyanakkor Alsófehérmegyében báró *Kemény* Árpád főispán is megvált állásától. A munkapárt — számítva az alsófehérmegyei mandátumokra — *Szász* József elmozdított alispánt, a nemzetiségi agitátorok kiváló barátját ültette a főispáni székbe és nem vette figyelembe a magyar sajtó osztatlan tiltakozását, amelylyel szót emelt ennek az embernek újból való feltámasztása ellen. *Szász* József fetámadt halottaiból a magyarság szégyenére és az oláh tulzók nagy örömeire. Mert azóta Alsófehérmegyében mindenben az oláhoknak kedvez a közigazgatás. *Szász* József ebből éppen nem csinál titkot és nyíltan is kifejti, hogy az oláh agitátorokkal együtt érez. Így legutóbb az *Astra*, oláh közművelődési egyesület balázsfalvi gyűlésén, mely a legféktelenebb tüntetés volt a magyar állameszme ellen, *Szász* József is résztvett, sőt főtztot is mondott a románság dicsőítésére.

— Boldog vagyok — mondta a magyar főispán — hogy tanuja lehetek a román kultúra haladásának!

Erre persze a zenekar azonnal rárendelt a *Götterhalte*-ra, melyet az egész társaság — többen voltak ezernél a banketten — állva hallgatott végig.

A régi jó időkben az ilyen főispánt azonnal menesztették. De mai...

Egy ellenzéki szónok.

— Megint agresszív a munkapárt. —

A képviselőház ülése.

Budapest, szeptember 5.

A képviselőház mai ülése déli félegy óráig névszerinti szavazásokkal telt el, azután a *Justh*-párt részéről *Kelemen* Samu szólalt fel, hogy a véderőreform ellen erős támadást intézzen. Kemény igazságait, amiket a többségnek odamondott, a munkapárt látható türelmetlenséggel hallgatta és amikor fejtegetéseiben odáig ért, hogy az obstrukció megszüntetésének és a többségi akarat érvényesülésének az alapfeltétele a tiszta választás, akkor kitört a pártból a méltatlankodás. *Tisza* István és táborokara kórusan kiabáltak:

— Házsabályrevízió kell! Ez az obstrukció orvosága!

A szatmári követ azonban nem jött zavarba, hanem folytatta magvas fejtegetéseit, amelyeket negyedkettőkor — valószínűleg váratlan indiszpozíció folytán — azzal fejezett be, hogy az obstrukcióra az országnak szüksége van.

Mert csakis indiszpozíciónak tudható be az, hogy egy olyan gyakorlott szónok, mint *Kelemen* Samu, idő előtt hagyta félbe a beszédét és ezzel a vitarendező bizottságnak — akaratlanul bár — kellemetlenséget okozott. Az ellenzék — ugyanis több szónok nem lévén jelen — csak úgy tudta elkerülni a vita berekesztését, hogy zárt ülést kért, amelyen a *Justh*-párti *Abrahám* Dezső tette szóvá a sajtóüldözést és a *Mattauschek*-ügyet. *Abrahám* ezután kibeszélte az ülést.

A következő ülés napirendjének megállapításánál az elnök indítványával szemben a *Justh*-párti *Mádi-Kovács* János ellenindítványt adott be és egyben a határozatképesség megállapítását kérte. Lett erre nagy felfordulás a jobboldalon.

Az ellenzék ugyanis visszaadandó a munkapártnak azt a kölcsönt, hogy a legutóbb a sajtóesemények tárgyában kért zárt ülések tanácskozásképeségét kivonulással akadályozta meg, most szintén kivonult a folyosóra és csak *Mádi-Kovács* és *Lovász* Mártont hagyta benn a teremben örszemekül.

A munkapárt csupán ezt a két ellenzéki képviselőt látván magával szemben, egyszerre nagyon bátor lett és *Székely* Ferencz igazságügyminiszterrel, *Kazy* József államtitkárrel az élén valóságos rohamot intézett a két ember ellen, akiket válogatott gorombaságokkal árasztottak el.

— Szégyen, gyalázat! Ezt nem tűrjük! — kiáltotta képből kikelve az igazságügyminiszter.

A földművelési államtitkár meg a szalonképes „pfuj, pfuj!” indulatszócskába tört ki. — *Paprika* Jancsi! — toldotta meg *Pál* Alfréd.

— *Paprika* Jancsi maga! — kiáltotta vissza *Ökörmező* tulhangos képviselőjének *Mádi-Kovács*, akit éppen nem hozott ki sodrúbból a munkapárt és *Székely* Ferencz felbuzdulása.

A heves szócsata — amelynek lovagias folytatása is lett — csak akkor ért véget, amikor az elnök elrendelte a határozatképesség megállapítását és kiderült, hogy a Ház határozatképes.

Ezzel azután az ülés véget ért.

Részletes tudósításunk a következő:

Technikai obstrukció.

Berzeviczy Albert elnök negyedtizenegy órakor megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatta a Hajdumegyei Gazdasági Egyesület fölliratát az argentinai husbéhozatal ellen.

A fölliratot a kérvényi bizottsághoz utasítják.

Bemutatta *Trencsénmegye* fölliratát a képviselőház mai tanácskozásmódja ellen, bemutatja továbbá az aradi függetlenségi párt kétrendőbeli fölliratát, egyiket az obstrukció mellett, másikat az általános, egyenlő, titkos választói jog törvénybe iktatása érdekében. (*Zajos* éljenzés a baloldalon.) Javasolja, hogy a fölliratoknak a katonai kérdésre

vonatkozó részét a tárgyalás alatt levő javaslattal együtt intézzék el, más részét pedig tegyék át a kérvényi bizottsághoz.

Lovász Márton ezzel szemben azt indítványozza, hogy az első két kérvényt a kérvényi bizottságon kívül a véderő- és pénzügyi bizottsághoz is tegyék át, az általános választójogra vonatkozó aradi föllíratot pedig utasítsák a kérvényi és közgazdasági bizottsághoz.

Elnök jelenti, hogy mind a három ellenindítványra nézve névszerinti szavazást kértek s egyben kérték a szavazásnak a holnapi ülése való halasztását. Ebben az értelemben mondja ki a határozatot. Bemutatja az aradi függetlenségi és 48-as népgyűlésnek **Barabás Béla** utján benyújtott felíratát a katonai javaslatok ellen. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Javasolja, hogy a föllíratot a véderőreformmal együttesen intézzék el.

Lovász Márton ezzel szemben indítványozza, hogy a kérvényt a kérvényi és pénzügyi bizottsághoz utasítsák.

Elnök bemutatja Makó város polgárságának **Justh Gyula** utján benyújtott kérvényét a katonai javaslatok visszavonása és az általános, egyenlő, titkos választójog törvénybe iktatása érdekében. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Javasolja, hogy a kérvénynek a véderőreformra vonatkozó részét a tárgyalás alatt levő javaslattal együttesen intézzék el, más részét pedig tegyék át a kérvényi bizottsághoz.

Lovász Márton ezzel szemben indítványozza, hogy a kérvényeket a kérvényi bizottságon kívül tegyék át a véderő- és közgazdasági bizottsághoz is.

Elnök jelenti, hogy ugy az előbbi, mint a mostani ellenindítványokra nézve névszerinti szavazást kértek s egyben kérték a szavazásnak holnapi való halasztását. Ebben az értelemben mondja ki a határozatot.

Következett napirend szerint a **dunaföldvári** függetlenségi és 48-as párt föllíratára vonatkozó elnöki előterjesztéséről és **Bikádi Antal** ellenindítványáról a névszerinti szavazás. 104 szavazattal 3 ellen az elnök indítványát fogadták el, a kérvényt tehát a kérvényi bizottsághoz utasítják.

Szolnok-Doboka vármegye föllíratára nézve szintén az elnök indítványát fogadták el 110 szavazattal 8 ellen **Hock János** ellenindítványával szemben.

Hock János négy ellenindítványát visszavonta, a névszerinti szavazás ezekre nézve elmaradt. Következett a véderőreform tárgyalása.

Kelemen Samu beszéde.

Kelemen Samu nem tudja, hogy egy esetleges, de nem biztos háború lehet-e olyan veszélyes, mint a nemzet fokozatos elgyengülése a katonai téren követelt folyamatos áldozatok folytán. A véderőjavaslat nem mutat vívmányokat, csupán áldozatokat követel. Több támadást visszautasít, amelyek pártját kérték, majd hosszasan fejtegeti, hogy mindent a gazdasági érdekek irányítják a népet. Mi azonban azt figyeljük, hogy az ősi czimer helyén van-e. Olyanok vagyunk, mint a költő Ágota kisasszonya: régi szerelmünk rózsáját öntözgetjük, míg a földet elmossa a víz alólunk. A függetlenségi politikával kell kiemelnünk a nemzetet a tepedékből. Hiába mondják guynosan, hogy kevesen vagyunk, mert az elesettek véréből új élet fakad. (Élénk helyeslés a baloldalon.) A mi hódolatumunk nem határtalan a királyljal szemben. Mi a megértés kölcsönösségét akarjuk. A nemzet élet-szükségleteinek teljes kielégítését szeretnők és a királyljal szemben hódoló tisztelettel vagyunk. A bank kérdésénél azonban tilalomtábla állott előttünk, mikor a megértés útjára akartunk lépni. Ez hajtja a nemzet egyik részét a szélsőbb irányokba. Gróf Apponyi Albert, mint konzervatív államférfiu kezdi a pályáját, de most, huszoneg év után a szélsőség képviselője. Báró Bánffy Dezső élet utolsó tíz évében is kénytelen volt arra az utra lépni. **Justh Gyulát** is a fejlődés törvényszerűsége, a dolgok belső mivolta tette a szélső irányzat vezérévé. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Intézményszerűleg kell a választások tisztaságát biztosítani. Friss vér kell az ország középosztályába. A véderőjavaslat és a választói jog kapcsolatáról beszélt ezután. A miniszterelnök szavait nem veheti komolyan senki a választói jogra vonatkozólag, mert akkor gróf Tisza István nem ülne mellette, ha olyan igaz híve volna a választói jognak. A miniszterelnök ur részéről bizonyos ráolvasások történtek az ellenzék vezéreire. Talán abban a hitben van, mint a régiek, hogy a ráolvasással el lehet űzni az ördögöt. (Általános derűtség.) Tárthatja a miniszterelnököt. A gyűlekezési jogot nem kezeli a kormány méltányosan. Hivatkozik a választási visszaélésekre. A tanítók szabad egyesületének feloszlására. A miniszterelnök — ugymond — általános egyenlő, vagy nem tudom én, hogy miféle választói jognak a híve. A kormány választójogi dominókat kölcsönző vállalatot nyitott. (Derűtség a baloldalon.) A kormány megkereste a legkülönfélébb egyesületeket a választói jog kérdésében. Szóval ankétet rendezett. De hogy

milyen lesz az eredmény, nem tudni. A pénzintézetek országos szövetségének a válasza a legérdekesebb lesz. A vezetőférfiak közül **Szell Kálmán** a konzervatív. **Eber Antal** a radikális választójog álláspontját. **Hantos Elemér** pedig a kormányt képviseli. Mert elképzelhető, hogy egy olyan derék fiatal honatya, mint **Hantos Elemér** ur, igazat ad a miniszterelnöknek.

Felkiáltások a baloldalon: Nem ő képviseli a kormányt. A kormány fogadta el az ő álláspontját. (Általános derűtség.)

Az obstrukció igazsága.

Kelemen Samu: Még csak egy kérdés az, a mellyel foglalkoznom kötelesség. Ez az obstrukció kérdése. Foglalkoznom kell ezzel annál inkább, mert hiszen évtizedek óta az obstrukció, mint süttét árny, kísérője minden katonai kérdésnek és újabbkori véderő-vitának. Az én álláspontom régtől fogva az és változatlan a mai napon is, hogy az obstrukció egy beteg parlamentárizmusnak kóros tünete...

Kun Béla: Tessék tiszta választást csinálni. (Zaj.)

Kelemen Samu: ... hogy az obstrukció nemcsak az alkotmányos élet folyamának a megszakítására, de a nemzet gazdasági vérkeringésének megszüntetésére, a nemzet ütőereinek a lekötésére is vezet.

Gróf Tisza István: Meg fogjuk szüntetni! **Felkiáltások jobbról:** Éljen a házszabályrevízió! (Nagy zaj.)

Kelemen Samu: Amde, amikor én ezt egész tárgyilagosan megállapítom, hasonló tárgyilagosságot kérek az igen tisztelt tuloldalról is. Mert akkor méltóztassék azt belátni, hogy ha teljes és tökéletes igazság az, hogy a parlamentárizmusnak egyik alapelve, hogy a többségi akarat tisztán érvényesüljön, ismerjük el azt a közkeletű igazságot is, hogy magának a parlamenti akarat kialakulásának is tisztának kell lennie. (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon. Mozdás és zaj a jobboldalon.)

Gróf Tisza István: Így nem lehet gyanúsítani!

Kelemen Samu: Gróf **Andrássy Gyula** azt a helyes kifejezést használta, hogy a választás az perdöntés és én teljesen át vagyok hatva annak tudatától, hogy az az állam, melynek polgárai egy jogerős bírói ítéletet nem respektálnak, anarchiának válik eszközévé. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) de t. Ház, ha az az állampolgár tudja azt...

Hock János: Hogy a bíró meg van vesztegetve!

Kelemen Samu: ... hogy az az ítélőbíró befolyásra van, hogy az ítéletet hozó bíró meg van vesztegetve, (Mozdás és zaj jobbfelől.), akkor is hirdethetjük-e a bírói ítélet érintetlenségét. Én nem vezet-e anarchiára éppen az, ha az ilyen bírói ítélet sérthetlenségének elvét állítjuk fel? Ha a kormány párt egyes képviselői anyagi támogatást fogadnak el a kormánytól, ez olyan Faust-szerződés, amelyben az illető eleve lemond a maga bíráló és ellenőrző jogáról, amely pedig megilleti ezeket is, mint jog és kötelesség, éppen úgy, mint ahogyan megillet bennünket és súlyos, helytelen és elítélendő dolog, bárki befolyására is anyagi eszközökkel a választást. De mégis súlyosabb az, ha ezt közhivatalnok teszi, ha az a pénz fölülről jön lefelé, a kormánytól a főispánhoz, a főispántól a szolgabíróhoz, a szolgabírótól a közjegyzőhöz, (Mozdás jobbfelől.), mert a népek az a vélekedése, hogy ha valami annyi kézen megy keresztül, semper aliquid naeret, a lent levő kezekhez mindig hozzáragad valami (Felkiáltások jobbfelől.: Ne gyanúsítson! Kit gyanúsít!) és mikor ezt a földadatot a közgazdasági egyes organumai végzik, akkor soha ki nem írhatjuk a népből azt a meggyőződést, hogy az a köztisztviselő, aki veszteget, maga is talán könnyen válik megvesztegethetővé. (Ugy van! balfelől.) Ezt a kútmérgezést az országban évtizedeken át folytatni teljességgel nem szabad. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Elnök: A szónokot figyelmeztetnem kell, hogy egyes konkrét tényeket, visszaéléseket felhozni, elítélni, minden képviselő jogosítva van, de általánosságban az egész köztisztviselői kart meggyanúsító megjegyzésektől és kijelentésektől sziveskedjék a képviselő ur tartózkodni.

Kelemen Samu: A választások tisztaságát intézményszerűleg kell biztosítani, akkor nem lesz obstrukció. Csak így lehet elérni, hogy az obstrukciónak legyen vége.

Kiss Ernő: Hát legyen vége!

Kelemen Samu: Olyan a nemzet, — ugymond — mint az a fiu, aki elvonultan, falusi cserendőn élt az édesapjával és nem akart kilépni a kapun sem. Egyszer azonban diákok jelentek meg a kapu előtt és ettől kezdve a fiuval nem lehetett bírni, ki akart menni az életbe, küzdeni, tanulni, egyforma lenni a többi társaival. Az apja megintette a fiut, hogy sebeket kaphat és bele is hullhat a sebekbe, amelyeket a küzdelemben kap. A fiu erre

azt felelte, hogy nem bánja, ha meghal is, de élni akar. Magyarország is élni akar és nem lehet feyegetésekkel visszatartani. A javaslatot nem fogadja el. (Éljenzés a baloldalon.)

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő zárt ülést kért.

Zárt ülés.

Ábrahám Dezső: Szóváteszi azt, hogy a kormány hogyan kezeli a sajtó-, az egyesülési, gyűlekezési szabadságot, sőt az egyéni szabadságot. Felolvassa a miniszterelnök nyilatkozatát, amit az alkotmányosság kérdésében tett, amely szerint tőlünk függ, hogy jön-e alkotmányellenes kormány. Az ellenzék szándékaival a kormányelnök nincs tisztában, de a királyról feltételezi, hogy az alkotmány ellen vét esküje ellenére. Az ilyen kérdéseket feltétlenül meg kell vitatni. Ez szomorú kiliátást nyújt a nemzetnek. (Ugy van! balfelől.) A miniszterelnök a többségi akarat érvényesülését jelzi annak feltételül, hogy ne legyen alkotmányellenes kormányzat. Hát 1905-ben nem volt többségi akarat? Hát a mostani többségnek nem volt akarat a készítésre? Miért nem érvényesült a többségi akarat? A sajtószabadság ellen is folyton újabb támadásokat intéz a kormány. Még olyan lapszámokat is elkoboznak, amelyeket az ügyészség nem is inkriminál. Hol vannak itt megóva a negyvennyolcas törvény elvei? Szóvá teszi a **Mattauschek** esetet. Ezt az embert, aki becsületsértéssel vált vadolva, elzárták, vasraverték. Ez olyan flagrns megsértése az egyéni szabadságnak, amire a databont világban sem volt példa. (Ugy van! balfelől.)

Elnök: A zárt ülést bezárja.

Egy kis vihar.

Elnök háromnegyedkettő után megnyitja a nyílt ülést s megteszi napirendindítványát.

Mádi-Kovács János az elnök indítványával szemben kéri, hogy a Ház ne holnap, hanem 11-én tartsa legközelebbi ülését. Egyben kéri a Ház határozatképességének megállapítását. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Székeiy Ferenc igazságügyminiszter: Szégyen és gyalázat! Ezt nem tűrjük! (Folytonos nagy zaj.)

Kazy József: Pfüj!

Farkas Zoltán: Vásári komédia!

Pál Alfréd: Paprika Jancsik! Vásári Paprika Jancsik!

Mádi-Kovács János: Maga a Paprika Jancsik! (Nagy zaj.)

Elnök: **Farkas Zoltánt**, **Kiss Ernőt** és **Mádi-Kovács Jánost** rendreutasítja. Elrendeli a képviselők megszámlálását. Megszámlálás után jelenti, hogy százöt képviselő van jelen, a Ház tehát határozatképes. Felteszi a kérdést s szavazás után kihirdeti az eredményt, hogy a többség az elnök napirendindítványát fogadja el. Az ülés két órakor végződik.

Budapest, szeptember 5.

Bosnyák mohamedánok a trializmus ellen. Szerajevéből jelentik: Az egyesült mohamedánok lapja, a „Semi“ mai számában cikket közöl, amelyben elfordul a trializmustól és azt fejtegeti, hogy a mohamedánok ideálja Bosznia teljes önkormányzata, mert a mohamedánok csak Bosznia autonómiája alatt őrizhetik meg vallásukat és kulturájukat. Ha Bosznia teljes önkormányzatot kap, az biztosíték lesz, hogy az annektált tartományokat sohasem fogják egyesíteni Horvátországgal, de Magyarországra se fogják bekebelezni.

Küldöttség Kálmán államtitkárnál. A képviselőházban ma egy fejrémgyei küldöttség jelent meg **Madarász József** vezetése mellett és **Kálmán Gusztáv** államtitkárnál azt panaszolta, hogy a polgárdi országutat, amely gróf **Batthyány** Lajos parkja mellett vezet el, a gróf kívánságára négy kilométernyire áttértették eddigi menetétől. **Kálmán** államtitkár azt felelte, hogy a vármegye közgyűlése tárgyalta ezt az ügyet és törvényes határozatot hozott. Ő mindazonáltal hajlandó szakbi. zoitást kiküldeni az ügy megvizsgálására. A M. H.-ban erre az ügyre nézve a következő helyreigazítást találjuk:

A magyar államvasut elhatározta a polgárdi átlomás kibővítését és ekkor kiltunt, hogy a régi országutat keresztűlszelte volna a kibővített állomást. Ennek elkerülése végett a Máv. illetékes kézei és gróf **Batthyány** Lajos megtették a szükséges lépéseket az országutnak odábbhelyezése végett, ami meg is történt, de nem négy kilométernyire, hanem ötsze, vissza százharminczöt méternyire, ami háromnegyed vereznyi különbözetet jelent. Ezt a százharminczöt méteres utelhelyezést **Fejérmegye közgyűlése egyhangulag engedélyezte**, egyetlenegy ellenző felszólalás vagy szavazat nélkül. **Ami már most** azt illeti, hogy ez az új ut a

polgárdiaknak hátrányára van, erre nézve még a főtörzstesteket jelenthetjük: A polgárdi munkások, akik gyalog mennek a polgárdi gyárba, az új uton gyorsabban jutnak oda, ami pedig a kocsin járó szőlősgazdákat illeti, bár a 135 méteres eltérés nem túlságosan jelentős, mégis gróf Batthyány Lajos felajánlotta a vármegyének, hogy azok a szőlősgazdák, akik szőlőjüket az országuton, bár csak kis mértékben is megnehezítve közelíthetnék meg, a Batthyány-hírtelen haladhatnak át kocsijukkal s erre nézve telekkönyvileg biztosított szolgalmi jogot nyújt nekik, amit a vármegye el is fogadott.

Az új tárgyalások Marokkóért.

— Közeledik a békés megoldás. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 5.

Az újból megkezdett német-francia tárgyalások most már a lehető leggyorsabb tempóban haladnak előre. A Cambon nagykövet által hozott javaslatokat a német birodalmi kanczellár már tudomásul is vette és legközelebb a császár elé terjeszti. Az illetékes diplomáciai körök szerint a döntés néhány nap alatt meg fog történni. Ez ugyan nem egészen valószínű, de két-három hét alatt mindenképpen megoldást nyer a marokkói bonyodalom.

És ez a megoldás, amely feltétlenül békés lesz, messzemenő politikai következményeket fog maga után vonni. Akár Németország, akár Franciaország kerül ki győztesként ebből a papiros-háborúból, az európai külpolitikai helyzet hosszú időkre helyes, nyugodt mederbe terelődik. A diplomáciának az az ütköző-pontja, amelyet röviden marokkói kérdésnek neveznek, elenyészik és ezzel együtt elenyészik az európai gyarmatállamok egymásra való féltékenykedése. A marokkói kérdést rendezni kell és ez elvégre a legjobb alkalom ehhez. Egyelőre még Spanyolország magatartása okoz nehézségeket, mert Spanyolország nem akar belenyugodni abba, hogy a marokkói konczból neki semmi se jusson. Anglia magatartása a német-francia béke esetén biztosítva van, mert ebben az esetben Anglia nem fog hareziasan és követelősen fellépni és nyugodtan hozzá fog járulni a megoldáshoz, annál is inkább, mert a német-francia béke, amely hosszú időkre biztosítaná az európai egyensúlyt, Anglia érdekeinek is előmozdítója lenne.

A békés megegyezésnek most egy főfeltétele van. Egyfolytában, megszakítás nélküli tárgyalni addig, amíg a békés hangulat egész Európában uralkodik, mert a tárgyalásoknak újbóli megszakítása esetén újabb bonyodalmak gátolhatnák a békés megoldást, amit az állandóan forgalomban lévő mozgósítási, sőt háborús hírek bizonyítanak.

Táviratunkat a Marokkóért folyó berlini tárgyalásokról itt adjuk:

Berlin, szeptember 5.

A birodalmi kanczellár, ki ma Kielben tudomásul vette a Cambon által Párisból hozott javaslatokat, ezeket ott elő fogja terjeszteni a császárnak. A német válasz ügyében előreláthatólag néhány nap alatt fog a döntés megtörténni. Cambonnal a szóbeli tárgyalásokat a napokban tovább folytatják és azoknak a menete előreláthatólag gyorsabb és simább lesz, mint eddig.

Berlin, szeptember 5.

Kiderlen-Waechter államtitkár és Cambon nagykövet mai összejövetele elmarad. Hivatalos német helyen vizsgálják azokat a közléseket, amelyeket Cambon nagykövet visszatérése után tegnapi látogatása alkalmával tett. Ez a megfontolás természetesen nem hátrány napot fog igénybevenni, mire a nagykövetnek tudomására fogják hozni Németország válaszát.

Berlin, szeptember 5.

A mai föszdén a legnagyobb határozottsággal beszéltek, hogy a hadüzenet küszöbön áll. Az egészről egy szó sem igaz s nem volt egyéb lelkiismeretlen magyarázat.

Berlin, szeptember 5.

Ma délelőtt városzerte azt híresztelték, hogy a 16. hadtest csapatait visszarendelték a hadgyakorlatoktól Metzbe, mert a politikai helyzet bonyodalmakkal fenyeget. A hadügyi kormány hivatalosan megczáfolta ezt a hírt.

Stettin, szeptember 5.

A marokkói kérdés állásáról elterjedt badar hírek miatt az utóbbi napokban nagy runt intéztek a városi takarékpénztár ellen. Az intézet a legutóbbi három nap alatt félmillió márka betétet fizetett ki.

Köln, szeptember 5.

A német munkás-kongresszus, amelynek a hozzátartozó keresztény nemzeti munkás és alkalmazottak egyesületei körülbelül negyedmillió tagja van, elhatározta, hogy kiáltványt tesz közzé, amelyben nép és haza-elleni árulásnak mondja a német szociáldemokrata párt azon kísérletét, amelylyel a német nép mostani kritikus helyzetét társadalmi forradalom előkészítésére akarja felhasználni. A szociáldemokraták eljárása, amely a politikai tömegsztrájk törvénnyel is felvette, alkalmas a külföldön azt a hitet kelteni, hogy háborus bonyodalom esetén a német nép ellentálló ereje csökkenni és így mintegy esábitja a külföldet arra, hogy Németország gazdasági békés fejlődését akadályozza. A kiáltvány e hazaellenes és káros eljárás ellen erőlesen tiltakozik és felszólítja a szövetséghez tartozó keresztény nemzeti munkás és alkalmazottak szövetségeit, hogy a politikai tömegsztrájkjal szemben határozottan foglaljanak állást. Végül kifejti, hogy a munkások és alkalmazottak szükség esetén meg fogják védeni a laza tekintélyt és becsületét.

Páris, szeptember 5.

Caillaux miniszterelnök és De Selves külügyminiszter délelőtt hosszabb tanácskozást tartottak.

Páris, szeptember 5.

Senki sem gondol itt arra, hogy Németország válaszát a marokkói kérdésben időn túl halasztgatná. Ellenkezőleg, tartja magát az a hír, hogy Német és Franciaország részéről egyidejűleg kiadandó jegyzékeket még e hét végén publikálják.

Páris, szeptember 5.

Az Echo de Paris mai számában rendkívül izgató cikket közöl, amelyben a következőket mondja:

Németország játéka abban áll, hogy szeptember 20-ig hitgesse bennünket, amikor katonáink egy évi korosztályát elbocsátjuk. A francia kormány nagyon méltatlanul járna el, ha erre a lépésre menne. Franciaország kitűnő helyzetben van, mert Anglia és Oroszország a legnagyobb energiával támogatják. Flottáknak a Földközi-tengeren való koncentrációja azt bizonyítja, hogy Anglia oly biztosításokat adott nekünk, amelyek lehetővé teszik nekünk az offenzívát. Közvetlenül célunk felé kell haladnunk és nem szabad visszatérnünk a berlini tárgyalás labirintusába.

London, szeptember 5.

Delcassénak a touloni flottaszemlén mondott beszéde rendkívüli föltűnést kelt, azonban a beavatott politikai körök nem lepte meg a beszéd hangja, mert két hét óta mindenki tudja, hogy Franciaország és Anglia között titkos szerződés van háború esetére. Ugy látszik, hogy ez a megegyezés ama szerződési tervezet alapján készült, amelyet Delcassé 1905. áprilisban, amikor külügyminiszter volt, Rouvier háta mögött állapított meg a párisi angol nagykövettel.

London, szeptember 5.

A „Daily Telegraph” jelenti Párisból, hogy Franciaország hadihajókat fog küldeni Agadirba, ha Németország a francia előtorjesztéseket nem fogadja el.

KÜLFÖLD.

Trónörökösünk Németországban. Kielben a császár yachta, a „Hohenzollern”, melyen Ferencz Ferdinánd kíséretével együtt megszállott, ma reggel pár perccel 9 óra előtt indult a flottaszemléhez. A yachton voltak még II. Vilmos császár, az oldenburgi nagyherceg, Henrik orosz herceg, György bajor herceg és Bethmann-Hollweg birodalmi kanczellár. Az idő rendkívül kedvező, Számos gőzhajó már kora reggel eltávozott a kikötőből,

hogy a kieli öbölből szemlélje végig a flottaparádét. A „Hohenzollern” délelőtt 10 óra tájban érkezett a Gabelflach közelében tartózkodó hadgyakorlati flottához. A hajók zászlódszót öltöttek és üdvözlést adtak. A császár és Ferencz Ferdinánd főherceg a „Hohenzollern” yacht felső parancsnoki hidján foglaltak állást. Az összes hajók egymásután vonultak fel, az előirt távolság pontos betartásával. A hajók elvonulása tekintettel, hogy a vonal mintegy 14 kilométer hosszú volt, egy félóraig tartott. Előbb a torpedó-hadosztályok vonultak fel, összesen 66 hajó, azután következett a zászlóshajó, továbbá 20 sorhajó, 4 páncélos czirkáló, 8 kisebb czirkáló és két aknakutató hadosztály. Végül a tenger alatt járó hajók flotillája, amely 8 hajóból állott, következett. A hajószemlén résztvevő hajók tonnatartalma összesen 420.000 tonna, a legénység száma 25.000. A gyakorlatozás után a fejedelmi személyek és vendégek a „Deutschland” zászlóshajóra mentek, hol két óraor a flotta-parancsnok ebédet adott. A hivatalos flottaszemle ezzel véget ért.

Ausztria vasutas-sztrájk előtt. Az osztrák vasutasok hétfő éjszakai gyűléséről még a következőket jelentik Bécsből: A gyűlésen több képviselő is megjelent, akik beszédeikben támadták a kormányt, amiért a vasutasokat éhezni hagyja. Skarét képviselő elmondta, hogy Magyarországon meg van engedve az élellyel. Ausztriában ellenben tilos a fagyasztott hús bevitel. Brodeczky Prágából kijelentette, hogy Csehországban a vasutasok erei várnak a küzdelemre való felhívásra. A triezsti Kopacs ezt mondta:

— Ha harcra kerül a sor, a triezsti lyukat úgy betömjük, hogy azon egy egér se szabadul ki. Mi triezstiek sohasem voltunk jó hazafiak. Az osztrák kormánytól eleget szenvedtünk. Most jön a leszámlálás órája!

Egy déli vasutas felszólalásában azt mondotta, hogy vannak más eszközök is, mint a passzív rezisztencia. Ha a vasutasok éheznek, lehet róla tenni, hogy azok se kapjanak élelmiszereket, akik a vasutasokat éheztetik. — Prágából jelentik, hogy a cseh vasutasok vezető köreiből nyert értesülések szerint jelenleg csak arról van szó, hogy a vasutis igazgatóság részéről a vasutasoknak biztosított engedményeket megsürgessék. A passzív rezisztencia vagy az általános sztrájk proklamálásáról egyelőre még nincs szó, mert remélik, hogy a vasutis igazgatóság nem várja meg, hogy a vasutasok ehhez a végső eszközhöz nyuljanak. — Lembergől jelentik: A vasuti hivatalnokok szövetségének tagjai tegnap este az élelmiszer és lakásdrágaság tárgyában rendkívüli közgyűlést tartottak, amely felszólította a szövetség vezetését, hogy a többi vasutas szervezetekkel karöltve, a lakáspénz emelése, valamint az összes vasutaskategóriák számára sürgősen folyósítandó drágasági pótlék érdekében erőles akciókat indítson.

A Reichsrath összehívása. Bécsi politikai körökben úgy tudják, hogy a kormány október tízedikére akarja összehívni a reichsrathot.

A német császári család Konstantinápolyban. A konstantinápolyi „Szabah” értesülése szerint a német császár, a császárné és a trónörökös a jövő tavaszal a szultánt Konstantinápolyban meg fogja látogatni. Erről még Németországban sem tudnak és így fentartással kell fogadni a török lap híreit.

A szerb orosz királyi esküvő. Péter szerb király és Sándor trónörökös — mint Pétervárról jelentik — ma kíséretükkel — megtekintették Carskoje-Szelót és Mária Pavlovna nagyhercegnőnél voltak dejeuneren. Péterhofon keresztül haladva a király a moszkvai szerb kolónia küldöttségét fogadta és délután hat óra előtt a trónörökös és a meghívottak kíséretében visszatért az Alexandria-palotába, majd a pályaudvarra hajtattak. Az állomáson elutazásuknál megjelentek a császár, az összes nagyhercegek. Miklós császár szívesen kezet szorított Péter királylyal és a trónörökössel, szerencsés utat kívánt nekik és a mielőbbi viszontlátás reményének adott kifejezést. A király és a trónörökös vonata pontban hat óraor hagyta el a pályaudvart. Popovics szerb követ a határig kísérte őket.

A Vatikán és a szabadkőművesek. Rómából jelentik: Az „Osservatore Romano” ünnepélyes órást

emel a római nemzetközi szabadkőműves-kongresszus ellen, amely az olasz függetlenségi ünneppel együtt súlyosan sérti az egyházat.

Terjed a kolera.

— A könnyelmű hatóság. —

— Baját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 5.

Egyre növekszik a budapesti kolera-betegek száma. Itt is, ott is felbukkannak a szórványos, de súlyos esetek, amelyekkel szemben a hatóság dezinficiál. S amíg az egyik részről adják a lelkiismeretést és cizálják a kolera elleni védelem paragrafusait, addig másrészt feloldják zár alól az újpesti kolerafészket, a Leiner-gyárat. Ez az eljárás bőségesen jellemzi a mi főhatóságunkat.

Mai kolera-hireink a következők:

A kolera halottja.

Megirtuk, hogy tegnap este kolera-gyanus tünetek között megbetegedett egy planétás asszony. Ez az asszony ma éjjel meghalt a Szent Gellért-kórházban. Margucsek Istvánnak hívták, az este helyezték el a 13. számú pavillonban. Margucseknek tegnap délután jött Soroksárról Budapestre. Az István-kórházba ment, ahol föl akarta magát vétenni a betegek közé. A fővárosi irodában hírtelen rosszul lett és a kolera jelei mutatkoztak rajta. Sürgősen hívták a fertőtlenítő-intézet embereit, akik az irodát fertőtlenítették, a szerencsétlen asszonyt a járványkórházba szállították, ahol éjjel borzalmas kínok között meghalt.

Margucsek Istvánné vásárokat járó asszony volt. Felkereste a sokadalmakat, amelyekben akad elég ember, aki a jövedőjére volt kíváncsi. A hatóságnak most nagy gondot okoz ez a planétamendás, mert Margucseknek a falvakban sok emberrel érintkezett, bőven terjeszthette az infekciót. A polgármesteri hivatal sürgősen átírt a ráczkevei főszolgabíróhoz, hogy haladéktalanul kutassák fel azokat, akik planétát huztak Margucsekkel.

A bakteriológiai vizsgálat még nem ért véget, de kétségtelen, hogy a planétás asszonyt kolera ölte meg. A fővárosi hivatal elrendelte az összes hüvösvölgyi villamosok dezinficiálását.

Tovább terjed a kolera.

Ma reggel ismét fordult elő kolera megbetegedés. A Gyömrői-ut 64. számú építkezésnél hírtelen rosszul lett Reisinger Mihály napszámos. Rettenetes görcsök lepték meg és jajveszékelve rogyott össze. A munkások a kolera-tól való féltelmükben riadtan rebentek szét. Nyomban értesítették a fővárosi hivatalt, ahonnan dr. Magyarovits Mladen tiszti főorvos kiment a beteghez és miután a legnagyobb mértékben gyanusnak találta, elrendelte a Szent Gellért-kórházba való beszállítását. Az építkezésen dolgozó valamennyi munkást dezinficiálták és megfigyelés alá helyezték. Megállapította a főorvos, hogy Reisinger Mihály a Szabolcs-utca 34. számú házban lakik. Családját elkülönítették és dezinficiálták a ház valamennyi lakóját.

A gyáli-uton lévő Szent Gellért-kórház kolera-pavillonjában napról-napra nő a kolera-betegek száma. Jelenleg összesen hat kolera-beteg fekszik a kórteremben. A betegek a következők:

Bihari József gyári munkás a legrégebb betege a járvány-kórháznak. Pénteken éjszaka vitték be. Ürülekéből a bakteriológiai vizsgálat konstatálta az ázsiai kolera-t. Ma már valamivel jobban van, úgy, hogy biznak felépülésében.

Bihari megbetegedéséből kifolyólag került szombatán a járvány-kórházba két napszámos, akik a kolera-beteggel érintkeztek. Ezek Párkány István és Vörös Imre munkások. A két munkás ürülékében, bár mindketten elég jól érzik magukat dr. Vas Bernát, a fővárosi bakteriológiai intézet vezetője, kolera-bacillusokat talált.

Ott fekszik még Gombos István kormányos, akit szombatán és Riegler Antal kormányos, akit tegnap vitték be a járványkórházba. Mindkettőnek elég súlyos az állapota. Ma került be a kórházba a hatodik beteg, Reisinger Mihály épületmunkás, a

kiról a bakteriológiai vizsgálat nem állapította meg a kolera-t.

A hat kolera-beteg mellett eddig összesen három halottja van a fellépő járványnak. Ezek: Hrotka József gyári munkás, Riesner Károly zenész, Markusek Imréné planétás-asszony.

Riesner Károlynak, a Szarvas-téren megbetegedett zenésznek holttestét tegnap délután boncolták fel. A boncolás megállapította, hogy a halálát ázsiai kolera okozta.

Állítólag van még egy negyedik kolera-halott is. A Dunaparton még vasárnap egy asszony holttestét találtak, amelyet a víz vetett a partra. Any nyit tudtak meg róla, hogy Molnárné volt a neve. A boncolás semmi gyanusát sem mutatott, de a bakteriológiai vizsgálat azzal az eredménnyel járt, hogy a holttest kolera-val volt megfertőzve. Erről azonban a tiszti főorvos hivatalosan még nem közzé jelentést.

Még egy beteg.

Ma este Delej-utca 26. szám alatt kolera-gyanus tünetek közt összeesett Tokács Imre házmeister. A fertőtlenítő-intézet emberei azonnal a Szent Gellért-kórházba szállították és gondoskodtak a lakás és a gyanus beteggel érintkező emberek dezinficiálásáról.

Övintézkedések.

A koleralaboratóriumnak nagyon sok a dolga, mert nemcsak a budapesti esetek vizsgálatát végzi, hanem a vidéki gyanus betegek váladékát is ott vizsgálják. — Az intézet vezetőjét dr. Preuss Hugó egyetemi tanárt, aki szabadságon van, távirati úton hazahívták. Szeptember 8-án érkezés meg Budapestre.

A kolera-veszedelmre való tekintettel Balló Alfréd, a főváros köztisztviselési hivatalának vezetője, szaporította az utcazeprők számát és gondoskodott, hogy az utcákat, tereket, piacokat fokozottabb gondnal tisztogassák és hogy a szemetet minden nap elhúarozzák. A még nem csatornázott utcák tisztántartásáról külön intézkedés történt.

A gyűjtőfogház igazgatósága az első kolera-csetek hírére teljesen elzárta a foglyokat a külvilágtól. A fogház szabályzata szerint a foglyokat bizonyos időben meglátogathatják hozzátartozói. Ezt az engedélyt most felfüggesztették és egyelőre nem engednek be látogatót a fogházba. Hasonlóképpen megszigorították a levelezést is, nehogy ellenőrizhetetlen módon fertőző anyagok kerülhessenek be a fogházba.

A vásárcsarnokok körül eddig egymás hátán, sűrűn állottak a vásáros szekerek. Vaszilievits János polgármester elrendelte, hogy ritkábban álljanak, mert lehetetlen volt az utca tisztántartása. A Dunahajókon állandóan ellenőrizni fogják, hogy megfelelő mennyiségű szűrt vizet vigyenek magukkal.

A polgármester jelentéstételre hívta fel dr. Magyarovits Mladen tiszti főorvos és annak megtörténte után megbeszéltek a további intézkedéseket.

Protekcziós zárolás.

A Leiner-féle újpesti enyvgyárat, amely az újpesti kolerafészkek szerepét töltötte be, ma a belügyminiszter utasítására feloldották a zár alól. Kissé korán s kissé protekczióval.

Hogy ez micsoda végtelen könnyelműség s mennyire vázatos lehet, azt úgy látszik, a belügyminisztériumban sem tudják. De nem is tudhatják, minthogy a közegészségügy élén nem orvos, hanem jogász ember áll: Bolla Gyula miniszteri tanácsos és ráadásul ő sincsen a fővárosban, ha tanácsolta ezt a belügyminiszternek s milyen úton, érdemes volna megtudni, hogy méltó jutalomképen beletöltsenek egy pohár Duna-vizet.

A közegészségügy némileg mégis előbbrevél, mint a Leinerék enyvfőzése. Hogy feloldották a zár alól a gyárat, azt tudjuk, de hogy megsemmisítették-e a kolera-olasz csontrakományokat, amelyből a járvány keletkezett arról haligat a krónika.

Ime megvan a kolera ellenszere, nálunk fedezték fel Pesten, büszkék lehetünk reá. Ellenszere: a protekczió, amely még a kolera fölött is diadalmaskodik.

A vidék veszedelme.

Karánsebes mellől Orlova községből egy kolera-gyanus esetet jelentettek. A községi és járási orvos azonnal Orlovára utaztak.

Dunaföldvárrott Simonsits Elemér alispán ma hatalmas plakátokat ragasztatott ki a községben,

melyen felhívja a lakosságot, hogy szigorúan tartózkodjék a Duna vízének használatától, tekintettel arra, hogy az kolera-bacillusokkal fertőzött.

Súly poszonymegyei községben, amely a Duna mellett fekszik, a múlt héten megbetegedett egy Csiba Gyula nevezetű ember kolera-gyanus tünetek közt. Vasárnap meghalt és dejektumait felküldték a bakteriológiai intézetnek, honnan ma érkezett meg a hivatalos értesítés a dunaszerdahelyi járás főszolgabírájához, melyben megállapítják, hogy a halál oka ázsiai kolera volt. Csiba Gyulának anyja, özvegy Csiba Vinczéné, akivel egy házban lakott, tegnap, hétfőn délben szintén meghalt. Az asszony holttestét dr. Zsigárdy Aladár poszonymegyei tiszti főorvos és dr. Marshall János járási orvos ma délelőtt boncolták fel. Némel Dezső dr. dunaszerdahelyi főszolgabíró jelenlétében és az asszony belső részeit felküldték Budapestre a bakteriológiai intézetbe. Valószínű, hogy halálát ázsiai kolera okozta. A hatóság minden szükséges óvintézkedést megtett.

Az osztrák belügyminisztérium véleménye.

Az osztrák belügyminisztérium közegészségügyi osztályának egy magasrangú tisztviselője így nyilatkozott a magyarországi és ausztriai kolera-esetekről:

— Teljes joggal lehet állítani, hogy nincs ok aggodalomra. A múlt héten az egész monarchia területén mindössze csak kilenc ázsiai kolera-eset volt. Ebből hat eset Magyarországra és három Ausztriára, nevezetesen Arbe szigeterre. A magyarországi esetek szórványosak, nem lehet tehát kolerafészkekről beszélni. Hiszen majdnem minden esetben behuzolás történt. A magyar belügyi kormány minden egyes kolera-esetről értesíti az osztrák belügyminisztériumot s mivel szó sincs kolerafészkekről, az osztrák kormány nem tesz különösebb övintézkedéseket a magyar határon. Az osztrák belügyminisztérium egészségügyi osztálya nem tartja valószínűnek, hogy a Duna meg van fertőzve.

Külföld.

Ausztria.

Egy kávéházi pénztárosnő, ki hétfőn szabadságából Prágába vissza akart térni, utközben kolera-gyanus körülmények közt megbetegedett. A beneschani kórházba vitték, hol megállapították, hogy a leány ázsiai kolera-ban betegedett meg.

A trieszti tengerészeti hatóság körrendelete szerint a Tuniszból érkező árukat az ott uralkodó kolera miatt a megfelelő egészségügyi szabályzatoknak vetik alá. Egy másik kommuniké a Marseilléből érkezett árukat vonatkozó intézkedéseket fűggeszti fel, minthogy időközben ott újabb kolera-megbetegedés nem történt.

Belgium.

Brüsszellől jelentik, hogy Meirelbeekében négyen kolera-nostrasban haltak meg.

Franciaország.

A szeptemberre hirdett lourdesi zárandék-lét az olaszországi egészségügyi viszonyokra való tekintettel a délfraancia hatóságok betiltották.

Olaszország.

Fisában Neri professzor a kolera tudományos tanulmányozása közben megkapta a betegséget és kórházba kellett szállítani. A tudós professzor magán saját magán végzi tanulmányos megfigyeléseit a betegség különböző stádiumairól.

Hír szerint az olasz kikötők felé tartó argentinai hadihajók azt az utasítást nyerték, hogy az olasz kikötők meglátogatásától tekintsenek el.

Szerbia.

Belgrádi lapjelentések szerint Raskában több kolera-megbetegedés fordult elő, melyek közül három halálos kimenteli volt. A hatóságok mindegyik övintézkedést megtettek a járvány megállítására.

Montenegró.

Czettinje egyik kaszárnyájában egy hónap előtt több katona kolera-ban esett, sőt ketten meg is haltak. Emiatt a helyőrség csapatait táborba küldték Lowtsen hegy vidékére s ott ismét négy katona megbetegedett kolera-ban. A montenegrói kormány kérésére az osztrák belügyminisztérium kiküldte dr. Thuer orvost többet magával a veszedelem elfojtására és az osztrák orvosok mindaddig a táborban maradtak, míg a kolera el nem múlt. 550 katona közül később megbetegedett 5 és mind

ez 5 meghalt, de ezzel a járvány meg is szűnt. Azóta a csapatok visszatértek a táborból és Nihon király ma fogadta dr. Thuert, hogy megköszönje neki az osztrák orvosok befeláldozó fáradozásait. Azt mondta a király dr. Thuernnek, hogy *valahányszor Montenegro veszedelmében jérgott, mindig Ausztria segített rajta*. Megkérte az orvosokat, hogy ha újból kitörne a veszedelem, szessenek vissza. A király dr. Thuernnek és a többi orvosoknak, akik a bakteriológiai vizsgálatot végezték, a Danilo-renddel adományozta. A montenegrói kormány megint minden intézkedést a kolera további terjedése ellen. Általános a meggyőződés, hogy a betegséget ázsiai török tartalékosok hurcozták be Montenegróba.

Törökország.

Három anatóliai zászlóalj mellyeket Mitrovicza környékén vesztegár alatt tartottak, *fellázadt*. A katonák Mitrovicza pályaudvarra mentek, hatalmukba kerítették egy vonatot és követelték, hogy az Szalonikibe vigye őket. A redifek határozottan vonakodnak visszatérni a vesztegár helyére, amiért is a legerélyesebb intézkedéseket fogják ellenük tenni, ha vonakodásukhoz ragaszkodnak. A főczinkosokat halállal fogják büntetni.

A török egészségügyi osztály jelenti: Tegnapi Novibazárban több mint 27 kolerában meghalt embert eltemettek. Az éjszaka történt temetések száma ismeretlen. Üszkübben 42 új megbetegedés és 25 halálos eset, Monasztirban 48 halálos eset, Berasban 4. Gumendsában 2 halálos eset fordult elő. A medinai sejkok és a Próféta sírjának őrzői táviratilag biztosították az arnautákat, hogy a járvány rövid idő múlva megszűnik; szükséges azonban, hogy az egészségügyi intézkedéseket betartsák.

Konstantinápolyban a mai nap folyamán 22 koleramegbetegedés és 27 halálos eset fordult elő. Félhivatalos jelentések szerint tegnap az Albániából visszatért csapatoknál tíz megbetegedés történt. Az orvosi kezelés alatt álló katonák száma száz.

Békéltetés a pékeknél.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 5.

Végre megmozdult a hatóság is, hogy békéltető tárgyalás keretében egyeztesse ki a pékmestereket és a munkásokat. Legfőbb ideje már, hogy rendet teremtsenek, mert az az izetlen ragacs, amit tejeskenyér czimen tálnak fel a közönségnek a hiányzó apró sütemények helyett, élvezhetetlen. A mesterek előmunkásokkal és inasokkal dolgoznak s nagyobb részük nem hajlandó a békére, miután annak idején készpénzt vagy értékpapirost is deponáltak anyagi biztosítékul ama nyilatkozatukra, hogy kötelezik magukat minden kérdésben szorosán együtt működni. Minden határozatot külön aláírtak, így a legutóbbit is.

Az elégedetlen pékmunkások munká hijján levő társaikkal együtt a városligeti Zöld vadász vendéglőben tanyáztak, ahol ma délelőtt körülbelül kétszáz ember gyűlt össze.

Az egyik munkásvezér szerint az új szerződésben föllállított gazdasági követelések méltányosak. A pékiparban állandóan munkátalan a segédek egy harmada s már ezért is szükség van a huszonegy esztendő óta fennálló tíz órai munkaidő helyett a kilencz órára. E mellett a technika bevonult a pékiparba is, ahol gépek vannak a nagy üzemekben, most harmincz százalékkal nagyobb a munkateljesítmény. Az engedmény a kismestereket sem bántaná e téren, mert náluk nem tíz, hanem tízenkét órás keretben kérték a rövidebb munkaidőt.

Ami a háromkoronás bérjavítást illeti, ezt már elérni kellett azért is, mert a sütőmunkás éjjel és nappal dolgozván, drágábban él, mint más szakmabeli munkás, terhes a munkája s egyébként is abnormis a megélhetés drágulása. Egy bécsi sütőmunkás egyazon bérért ma másfélszeresen kevesebbet dolgozik, mint egy budapesti.

A természetbeni lakás helyett az új szerződésben kötelező heti két korona lakáspénzre a munkásvezérek véleménye szerint azért volt szükség, mert a mesterek közül sokan nem adtak megfelelő lakást s körülbelül hatszáz mester már eddig is lakáspénzt fizetett. Sok helyen piszkos volt a lakás. E mellett a munkás nem mehetett a lakásba pihenni, amikor neki tetszett, hanem alkalmazkodnia kellett az időhöz, amikor a munkaadó lakását vagy üzletét bezárta. Más időben olykor be sem eresztették. Volt rá eset, hogy egy munkás, ha lekéste az időt, elesett az egész pihenéstől.

Ezekután azonban a fődolog a munkaközvetítés dolga. Ezt nem akarták a munkásvezérek kienedezni a kezükből, a mesterek pedig nem engedhet-

nek, mert véleményük szerint ilyenformán soha sem lenne béke az iparban. Megoldották már ezt a kérdést a kávé- és vendéglős-iparban is s csak azóta van békeség. A mesterek véleménye szerint egyáltalán nincs szükség arra, hogy a munkaközvetítést hatalmi czélokra kiaknázzák. Szívesebben áldoznak rá, hiszen azelőtt ingyen kapták a munkáerőt, de nyugalomuk nem volt soha.

A mai áldatlan helyzetnek ez a kérdés az előidézője és az ütköző pontja. Most aztán mára a hatóság is kísérletet tett a békítésre. A dolgot Goreczky Zsigmond negyedik kerületi előljáró vette kezébe, aki már több hasonló mozgalmat simított el sikeresen. Az előljáró holnap délelőtt tíz órára hívta tárgyalásra a sütőmesterek hat képviselőjét s meghívott hat sütőmunkást is, de a kereskedelmi miniszter idevágó rendelkezésére hivatkozva olyan hat munkást, aki valóban munkában áll, vagy állott a mozaalom előtt.

A tanácskozáson Goreczky előljáró fog elnökölni, ott lesz azonkívül az ipari főfelügyelő is, küldötte, valószínűleg maga az ipari főfelügyelő, továbbá az államrendőrség képviselőjében egy főtisztviselő.

A meghívót ma az előljáró a Zöld vadász-vendéglőbe küldte ki a munkásoknak.

Egyébként összesen harmincz műhelyben dolgoznak a munkások és így mindössze 450 munkás szorul segítségre. Ma kezdték meg az első segély kiosztását. A munkások azt hiszik, hogy a legnagyobb pékség tulajdonosa, Sacher Márkus is megkezdte a munkát. Ha ez bekövetkezik, akkor eldőlt a harc a munkások javára, mert ha Sacher dolgoztatni fog, akkor sok mester követi példáját. A mesterek szövetsége kétségbeesetten dolgozik a kizárás mellett és tegnap sikerült is kapacitálnia Sommer József mestert a munka beszüntetésére.

*

Pékháborúság dúl Zágrábban is. Onnan táviratozzák, hogy a pékmesterek és segédek között konfliktus tört ki, amely valószínűleg az összes pékségdek kizárásáig fog vezetni. Eddig ugyanis az volt a szokás, hogy a sütőshöz való elkészületek reggel félőtkor kezdődtek, úgy, hogy ha a segédek 6 órakor bejöttek a műhelybe, minőjárt munkához láthattak. Most azonban a pékségdek a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény értelmében azt követelik, hogy az előkészítő munkálatok csak reggel 6 órakor kezdődjenek, aminek folytán a város majdnem 12 óráig friss sütemény nélkül maradna. A pékmesterek gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy segédeknek az eddigi hetibér helyett napszámberért fognak adni és egységes eljárás lehetővé tétele czéljából kizárják összes segédeiket, ha ezek követeléseiktől el nem állanak.

TÁVIRATOK.

Törökország és Montenegro.

Konstantinápoly, szeptember 5.

A török-montenegrói határon minduntalan megújuló harcok miatt a porta utasította czettinjei követét, hogy a montenegrói kormány-nál komoly előterjesztést tegyen.

A perzsa forradalom.

Pétervár, szeptember 5.

Teheránból táviratozzák, hogy Khar környékén a kormány csapatai és az exsah serege között döntő mérközésre került a sor. Jefrem volt prefektus, a hadsereg főparancsnoka lázas sietséggel erősíti meg Teheránt.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

		szept. 5.	szept. 4.	szept. 3.
Newyork.				
Buza	helyben	98 3/4	96 3/8	—
	szeptemberre	97 3/8	96 7/8	—
	decemberre	101 7/8	104	—
Chicago.				
Buza	szeptemberre	90 1/2	91	—
	decemberre	95 1/2	95 7/8	—
Tengeri	szeptemberre	65 7/8	65 7/8	—

Newyork, szeptember 5. Gyapot Newyorkban, helyben 11.99 (11.75). Gyapot szeptemberre 11.25 (11.44). Gyapot novemberre 11.31 (11.38). Gyapot New-Orleansban, helyben 11 1/2 (11 1/2). Petroleum Stand white Newyorkban 7.25 (7.25). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.25 (7.25). Petroleum Refined in Cases 8.75 (8.75). Petroleum Credit Blences at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 9.85 (9.85). Zsir Roba és Brothers 10.15 (10.15).

Chicago, szeptember 5. Zsir szeptemberre 9.50 (9.57). Zsir októberre 9.52 (9.62). Szalonus short clear 9.18 (9.18). Sertéshus szeptemberre 15.70 (15.60).

UJDONSÁGOK.

— Az erényöv. —

* * *

Vajjon hol is kezdjük? A téma kissé kényes. Szívesen elkerülném ezt a témát, ha lehetne, de nem lehet, annyira érdekes, nevezetes és jellemző. A néprajzi muzeumban őriznek bizonyos sajátosság szerkezetű készületeket, amelyeket harcza induló lovagok alkalmaztak feleségeikre. Céljük az volt, hogy az asszony meg ne csalhassa távolban harczoló s a hazáért hevülő vagy a Szentföldön járó férjét. A készülék zárának titkát nem ősmerte más, mint a férj és így a hűlenség elkövetése fizikai akadályokba is ütközött.

Régen, valamikor a középkorban volt s azt hihette volna az ember, hogy az ilyen morális képtelenségek nem ismétlődhetnek; nem térhetnek többé vissza. Bocsanatot kérik istentől és embertől ezért a balhiedelemért, mert igenis visszatérhetnek, sőt vissza is tértek. A középkornak nem egy abuzusa maradt meg emlékek. Ott van többek közt a párvialdal. S miután a klerikalizmus szöghöz jutott újra, ne csodálkozzunk, hogy az a bizonyos készülék óvalakban visszatért.

A Dömonkos-rend az, amely visszaállította. A különbség az, hogy az ugynevezett „erényövet“ nem a férjek kötik föl az asszonyaikra, hanem az egyház emberei, a Dömonkos-papok. Elhitették a hiszékenyekkel, hogy lelki üdvösségük csak akkor van biztosítva, ha ezt az övet éjjel-nappal viselik és nem vetik le addig, amíg maga a pap, aki felkötötte, le nem veszi róluk. Természetesen nem kapják ingyen az övet, hanem bizonyos meghatározott sallárium jár érte; hisz az egyháznak is élnie kell valamiből s ilyen nagy dolgot, mint a lelki üdvösséget, nem lehet ingyen adni.

A baj nemcsak abban gyökerezik, hogy pénzért osztogatják a lelkiüdvösség föltételeit, hanem másban is. Mint említettük, az övet időközönként a nő maga nem vehetvéni le, a dömonkosrendi barát oldja meg. Mivel hogy a szerzetes is emberi anyagból van gyurva és emberi indulatoknak, hogy ne mondjam: emberi kísértésnek van kitéve, történt, ami ilyenkor történhetett, vagy történni szokott és ebből meglehetősen nagy botrány keletkezett. Kassán sokat beszélnek erről egy per alkalmából, amelynek tárgyalásakor kiderültek ezek a csinos dolgok. Jogaitól megfosztott férjek kétségbeesve gondolkodnak rá, hogy mit tegyenek, hogy feleségeiket megmentse a papi fanatizmustól és a papi versenytársától.

Kíváncsiak vagyunk, hogyan magyarázzák ezt klerikális körökben s hogyan igyekeznek majd menekülni a kolosszális nevetesség elől, mely ezt szükségszerűen követi? Hogy a világosságot elállják, hogy annak terjedését megakadályozzák, vagy megakadályozni akarják, arra megvan nekik a sablonba foglalt, régen elkészített frázistárházuk. De ez most új, egészen új dolog. Nemcsak ellenkezésbe jutottak a vallás sakalatos tételével, mely azt mondja, hogy „szaporodjatok, mint a tenger fővényei“, hanem azoknak a kritikáját is kihívja s erősen provokálja, akik eddig hivat voltak a papi iránzatoknak és hittek abban, amit azok hirdettek és szentnek mondtak.

Szükségszerűen elvesztik ezeket a hivatásokat is. Mert most már a vallásos emberek is nagyrészt tudnak gondolkozni s ilyen monstruózus botrányból le kell vonniok a következeziákat.

Valószínű, hogy az összes klerikális tőnvezők le fogják tagadni a dolgot s merő kohlománynak mondják majd. Követik a régi tételt, mely klerikális körökben is örökké új marad: „si fecisti, nega.“ (Ha tetted, ta-

gadd.) Mindegy. Lehet, hogy a hiszékenyek a tagadásban hisznek, nem a faktumban. De ezek is joggal kérdezhetik: hogy van az, hogy ilyen monstruozus dolgokat csak papokról mondanak? Valószínű, hogy mégis csak a klerikálisokban van a hiba.

(t.)

NAPIREND. Napjár: szerda, szeptember 6. — Róm. kath.: Zakariás pr. — Prot.: Zakariás. — Görög-ország: augusztus 24. Eutik. — Zsidó: Elul 13. — A nap két reggel 5 óra 24 perczkor, nyugszik este 6 óra 31 perczkor. — A hold két este 6 óra 10 perczkor, nyugszik éjjel 2 óra 16 perczkor.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.
A horvát miniszter fogad délután 4 órakor.
A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.
A Kisfaludy-Társaság rendes havi ülése a Tudományos Akadémia üléstermében délután 5 órakor.
Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona. — Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalelő múzeumok: Nemzeti Múzeum állattára 9—2-ig. — Aquincumi Múzeum 9—4-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Gyermektanulmányi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 4—7-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Közelkedési Múzeum 9—12-ig és 2—8-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Néprajzi kiállítás az Iparcsarnokban 3—7-ig. — Tanszermúzeum 3—7-ig. — Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig. — Társadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 4—7-ig.

Nyitvalelő képtárak: Művészeti zsűrimentes tálata. Nyitva délelőtt 10 óráig este 6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum modern képtára. Nyitva 10—2-ig.

— A király. Ischli jelentés szerint a király, akit a tegnapi négy órai vadászat nem fárasztott el, ma reggel háromnegyed órai gyalogsétát tett.

— Személyi hír. Dr. Nagy Albert, a főrendiház orvosa és az Újságírók Egyesületének előadó orvosa nyári szabadságáról visszaérkezett.

— A spanyol infáns és az anarchisták. Genf-ből jelentik: Egy itteni lap jelenti, hogy a berni spanyol követ meginterpellálta a svájci igazságügyi kormányt, igaz-e, hogy Don Yaims infansta a freiburgi klinikáról, ahol súlyos operációt állott ki, a spanyol anarchisták el akarták rabolni. A svájci igazságügyi kormány a leglátározottabban megegyeztetve ugyan ezt a hirt, de azóta kettőzött gonddal őrizteti a spanyol király fiát.

— Kinevezések. A király Ujhelyi Tamás közalapítványi igazgatói címmel és jellel felruházott főfelügyelőt és Dietzl Lajos közalapítványi főfelügyelőt közalapítványi igazgatókká nevezte ki.

— Balogh államtitkár audienciája. Balogh Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszteri államtitkár e heti kihallgatását, az ünnepre való tekintettel nem pénteken, hanem szombaton, e hó 9-én délután öt órakor tartja meg.

— Elhunyt magyar író. Hétfőről keddre virradó éjjel a magyar írógárdának egy fiatal, rokonszenves és tehetséges tagja halt meg a budai Szent János-kórházban. Homonnai Albert a fiatal író, aki mindössze huszokilenc esztendő volt és máris szép irodalmi sikereket ért el. Alig husz éves korában *„Az ifjú Csokonai”* című drámájával megnyerte a Csokonai-kör pályadíját. *„Gyges és Tuda”* című görög tragédiáját pedig a Magyar Színház adta elő szép irodalmi sikerrel. Egy második darabja is hivat a Magyar Színháznál, előadását várva. Legutóbb az *„Oberammergaui passziójátékokról”* írt könyvével kellett feltűnést. Súlyos idegbaj gyötörte, amelyhez legutóbb tüdővész is járult és ez végre hamarosan tönkre tette a fiatal író. Temetése szerdán délután félhárom órakor lesz a rákoskeresztúri temető halottasházából.

— Novakovic leleplezése. Belgrádból jelentik: Novakovic Aca az 1903. évi összeesküvésről szóló közléseiben folytatólag kifejti, hogy Sándor király eltávolításának első gondolata *„Genesis”* volt belügyminisztertel indult ki, akinek sikerült a magasabb tiszti tanfolyam tíz növendékét az összeesküvésnek megnyerni. — Folytatólagosan azt írja le, hogy mikor az összeesküvők először határozták el, hogy eltszik láb alól Sándor királyt és *„Dragat”*, több terv merült föl. Némelyek azt ajánlották, hogy egy udvari mulatságon törrel kell leszúrni a királyi párt, mások jobbnak találták, hogy ha színházban az udvari páholyban karabélyokkal lövöldözik le a szemközti lévő páholyból. Az egyik összeesküvő tiszte nem akart részt venni a véres munkában s ezt nyíltan megmondta, de tiszti becsületzavára ígérte, hogy a tervet nem fogja elárulni. A gyűlésen *„Genesis”* is jelen volt s annyira megijedt, hogy még ójszaka sietett Novakovichez, mert árulástól félt.

— Cubából kiutasított hírlapírók. Madridból jelentik: Egy Santanderbe érkező hajóval több kubai újságíró jött Spanyolországba, akiket a kubai kormány ellenzéki magatartásuk miatt kiutasított. Az újságírók elmondták, hogy a kubai kormány a Spanyolországba induló hajóra szóló harmadosztályú jegyekkel látta el őket és tudomásukra adta, hogy ha kubai területre lépnek, az agyonlövés vár rájuk.

— Japánok Fiumében. Fiuméből jelentik: Shimamura japán altengernagy holnap a „Kurama” csatahajón díszbédét ad a Voloscsában tartózkodó Call báró, a monarchia tokiói nagykövete tiszteletére. A díszbédre meghívót kaptak a katonaság, a város és a tengerészeti hatóság vezetői is.

— A karlsruhi sakkverseny. A nemzetközi mesterverseny tizenkettedik fordulójának eredményéről kiküldött tudósítónk a következőket táviratozza: *„Schlechter”* erőteljes játékkal győzött *„Cohn”* ellen. *„Kostics”* ismét egy amerikai győzött le; Chajes kapitulált a magyar játékos előtt, dacára annak, hogy világossal játszott. *„Alechin”* nyert Jaffe ellen, míg *„Rotlewski”* Johnert győzte le. *„Löwenfisch”* nyert Fahrni ellen és *„Dus-Chotimirski”* győzött Perlis ellen. Öt játszma, nevezetesen Teichmann—Marshall, Leonhardt—Salve, Tartakower—Vidmar, Alapin—Duras és Burn—Niemzowits remissel végződött. A Süchting—Rubinstein és Spielmann—Rabinowits játszma függőben maradt.

A verseny állása a tizenkettedik forduló után: Schlechter 9½, Teichmann 8½, Rotlewski 7½, Marshall 7, Süchting, Rubinstein 6½ (1), Alechin, Cohn, Vidmar 6½. Dus-Chotimirski, Chajes, Kostics, Löwenfisch, Perlis, Tartakower 6, Burn, Spielmann 5½ (1), Leonhardt 5½, Johner, Duras 5 (1), Alapin, Niemzowits 5, Salve 4½ (1), Jaffe 4½, Fahrni 3½, Rabinowits 2 (2).

— Holnap, szerdán szünet és csak a néhány függő játszmat fejezik be.

— A hírlapírók Nyugdíjintézetének. Nagybecskerekéről jelentik: Torontól vármegye törvényhatósága a mai napon tartott folytatólagos közgyűlésén a hírlapírók Nyugdíjintézete harmincz évi fennállása alkalmából 1000 koronát szavazott meg.

— Politikai gyilkosság. Pétervárról jelentik: A serentui állami fogház igazgatója, aki ellen tegnap gyilkos merényletet követtek el, a forradalmi szocialista-párt áldozata. A fogházigazgató ugyanis ez évben már többször kapott halálos fenyegető leveleket és az egyik ilyen levélben a forradalmi szocialista-párt tudatta vele, hogy halálra ítélte.

— A varsói vasúti rablók nyomában. Varsóból jelentik: A város környékén az erdőben ma regge egy férfit fogtak el, aki körülbelül 30 évesnek látszott. A gyanút azzal vonta magára hogy egy fozekat ástott el a földbe, amelyben mint később kiderült, aranypenz volt. *„Gavatsi”* Szani-zlónak hívják és Podwoleczskából való. Kitiűnt, hogy egyike azoknak a rablóknak, akik nemrég Varsó közelében a postavonatot kifosztották. A zsákmányon a barátok megosztották. Cawatsinak 500 rubel jutott s ezt az aranypenzt akarta ellátni. A rabot hatatlan vallatták, nem tudja, hogy hol tartózkodnak czinkostársai, de magáról a vasúti rablásról bőbeszédűen elmondott mindent. Ő és nyolc társa vasutasoknak öltözködve utaztak a vonaton a postakocsi mögé kupcsolt vagonban, egyszerre berontottak a postakocsiba revolvert szögtek valamennyien a vasúti hivatalnok mellé, aki ellenkezés nélkül átadta az egész vasúti pénztárt. A rablók mindent magukhoz vettek, aztán megrántotta az egyik a vészféket és amikor a vonat lassított a járását, leugráltak és elmenekültek.

— Általános sztrájk Portugáliában. Lisszabonban jelentés szerint egész portugáliában azt a hírt terjesztik, hogy *„általános sztrájk”* van készülöben. A már sztrájkban álló parafa-munkások a vidéken is propagandát csináltak és igen sokan csatlakoznak hozzájuk.

— Czopfot a hazáért! Pekingből jelentik: Angol lapjelentések szerint a kínai régensherceg egy ediktumban állítólag elrendelte a czopfok levágását, hogy a levágott haj eladásából befolyó pénzen kínai hajóhadat építsenek.

— Házasság. Dr. Fehér Zsigmond nagykaposi ügyvéd eljegyezte *„Gräfin”* Jolánt Ungvárról. Királyfalvi Krafft Károly, arcképfestő házasságot kötött *„Köcsök”* Károly főnézők leányával, Paulával.

— Toselliné emlékiratai. A „Matin” mai számában folytatja Toselliné emlékiratainak a közlését. Egyik legérdekesebb részletét azok a bizalmas feljegyzések képezik, amelyekben volt férjét, a szász trónörökösöt mutatja be Toselliné. Toselliné vádjainak koronája az, hogy vele szemben kémkedési cselekedet még a gyónási titok szentségét is megszegték a — papok. Lujza hercegnő a többek között leírja az első berlini látogatását is II. Vilmos császár udvaránál, amelyről a következőket beszél el:

— Nagyon boldognak éreztem magamat, amikor tudomra adták, hogy férjemmel látogatni Berlinbe fogunk menni, hogy a császári párnák bemutatassanak. Drezdában mindenféle utasításokkal elláttak, hogy a császár előtt hogyan viselkedjem. Figyelmeztettek, hogy ne szálljak le gyorsan a vonatról. A császár, ha megtetszem neki, bizonyára meg fog csókolni, de az Isten szerelmére, eszembe ne jusson a csókot viszonzni. Mikor a berlini pályaudvarra megérkeztünk, az zsufolásig töltve volt egyenruhás emberekkel. Én persze rögtön elfeledtem a drezdai jótanácsokat és mivel sem törődve, kiugrottam a kocsiból, a császár azonnal átölelt és előbb mind a két arcomat, aztán pedig a kezemet is megcsókolta. Én a drezdai intelem ellenére szívvel-lyesen viszonztam a csókot. Aztán a császár elkísért a kastélyba és bemutatott a császárnénak és gyermekeinek. Az ebédnél, hol a császár mellett ültem, nagyon élénken társalogtunk. Miután az ebéd véget ért és sokat és őszinte szívből beszélgettünk, a császár így szólt hozzám:

— Nos, Lujza, most, hogy megbarátkoztunk, azt akarom, hogy politikailag is a barátom legyél. Toselliné azt is elmondja, hogy a császár végig kísérte őt a részére berendezett lakosztályon és megmutatta neki a fürdőszobát is. A hercegnő erre így szólt:

— Oh, én boldogtalan volnék, ha nem lenne fürdőm — és a császárhoz fordulva, így folytatta: — nagyon kedvesek, igen mély benyomást tettek reám mind a ketten, tudniillik ön és a fürdőszoba. A császár jószágon mosolygott és úgy látszott, hogy mulatott a megjegyzésem.

Toselliné emlékiratainak legújabb fejezetében gyilkos gunnyal emlékezik meg a szász királyi család tagjairól. Így ír például György királyról: — Uniformisban még elég jól festett, de polgári ruhában koldusnak látszott, olyan viseltes volt öltözete, cipője egészen lyukas, hogy hüvelykujjai kilátszottak belőle. Miksa hercegről senkinek hitte volna, aki nem ismerte, hogy herceg, vagy pap. Hosszu kabátja fényes volt és színtelen, rongyok lógtak le róla, cipőjének talpa levált és minden lépésnél csattogott, haja nyíratlan, körme hosszú és fekete. Matild hercegnő a miniatűr-festészetre akarta fejét adni a festékereskedők nagy elszőrnyűködésére, mert amíg nagy képeket mázolt, jó üzlet volt nekik.

— Elveszett pénzeszsák. Pozsonyból jelentik: A pozsony-újvárosi pályaudvarra ma a Komárom felől érkező vonat postájával egy pénzes zsák is érkezett öt pénzes-levéllal és 22 ajánlottlevél tartalommal. A pénzes-levelek értéke összesen 12,197 korona volt. E pénzes zsák az újvárosi pályaudvaron vagy az újvárosi pályaudvarról a főpályaudvarra való szállítás közben elveszett. A rendőrkapitányság azonnal széleskörű vizsgálatot indított, de az esti órákig semmi nyomot nem találtak. A postai igazgatóság 1000 korona jutalmat tűzött ki az elveszett pénzes zsák megtalálójának, vagy a tolvaj kézrekerítőjének.

— Tűz. Ma reggel Neubauer István hentesmester Bethlen-utcz 33. számú huszfüstölőjében tűz támadt és 2800 koronát érő szalonna elégett. A tüzet a VII. kerületi tűzoltók oltották el. — Ma délután dr. Gyervay Pál miniszteri tanácsos Kelenhegyi-ut 17. számú nyaralójának a teteje kigyulladt és nagyrésze leégett. Az oltást rendkívül megnehezítette az, hogy a környéken nem találtak vizet. A tüzet a központi és I. kerületi tűzoltóság oltotta el.

— Sztrájk a Schlick-gyárban. A Schlick-gyár gépkövesei sztrájkban állanak. A sztrájk onnan keletkezett hogy az egyik munkavezető, akit a munkások nagyon gyűlölnék, öt munkást indok nélkül elbocsátott, mert azt hitték, hogy ezek az övéi annak, hogy a munkások elégtelennek bíráikkal. A munkások most a már régóta hangoztatott bérjavítást kérik azonkívül az illető munkavezető átbeleyezését oly állásba, ahol a munkásokkal kevesebbet érintkezik. Kívánságukat nem teljesíthették, erre a gyárnak mintegy ötven gépkövese leszűntette a munkát. A gyárnak most sok munkája van s ez a Németországban is keresett nemrég kőpávasolát, de ezek nem akartak olyan olcsó bért dolgozni, amint a Schlick-gyárban fizetni szoktak.

— **Tíz a Friedmann-Orfeumban.** Nagy ijedelmű volt ma este a Friedmann-Orfeumban. Árvai Margit bucsusnó száma alatt a villamos körtekkel és papírrozsákkal díszített hinta, amelyen Árvai ült, hogy innen elszármaztasson valami zavaros dalt, hirtelen kigyuladt egy villamos körte elpatanása folytán. A papírrozsák nyomban lángra lobbantak s már-már a szuffitákat is elérte a veszedelem. A közönség megjéjt s felugrált a tűz láttára, amelyet azonban az inspekcziós csővezető hamarosan eloltott a leeresztett vasfüggöny mögött. A nézőket Gabányi László néhány szóval megnyugtatta és tíz perc múlva folytatták az előadást.

— **Váltóhamisító gavallér.** Aradon több pénzintézetet megkárosított egy rossz utra tévedt gavallér, aki váltót hamisítására vetemedett. Réthy Vidor ügyvédjelölt gazdag családból származott és az aradi ügynevezett „aranyifjúság” vezérszereplői közé tartozott, aki több évig dolgozott dr. Krádl Lajosnak, József főherceg aradi jogtanácsosának ügyvédi irodájában, amde se a fizetésből, se övegy anyjától kapott apanázból nem tudta fedezni költséges passzióit. Az aradi elitemulatóknak főrendezői között mindig megtalálható volt Réthy Vidor, akit a báltermekben röviden a „boszton-király” névvel becéztek a hölgyközönség. Amikor már minden segélyforrása kikapadt, egyre-másra nyújtotta be a váltókat az aradi pénzintézetekhez. A váltókon Szentés Vidor volt makói közjegyző dúsgazdag özvegye — Réthy Vidor nagynénje — szerepelt mint egyik kezes, a másik jótállás pedig jó barátaiól került ki. A bankok gyanútlanul le is számították a váltókat. A fiatal ember tavaly Aradról a fővárosba költözött, ahol újabb kölcsönöket vett föl, de azért aradi váltóit pontosan rendezte. Azonban a legutóbbi lejáratnál, három héttel ezelőtt elmaradt Réthy Vidor pénzküldeménye s a váltókat sorra óvatolni kellett. A bankok özvegy Szentés Vidornéhoz fordultak, s azonban kijelentette, hogy nem fizet, mert a váltókon szereplő aláírása hamis. Egy-két nap múlva Réthy Vidor is életjelt adott magáról. Egy-egy nem éppen kedves hangú levélben bejelentette az érdekeit pénzintézeteknek, hogy a váltói mind hamisak.

— **No kereszenek — írta Berlinből keltezett leveleiben — úgy se találunk meg, mert én Amerikába megyek és kimenekülök a törvény sujtó keze elől.** Hogy megbizonyítsam váltóim hamis voltát, ide mellékelem a kezeseim aláírását pompás hamisításcikkben... És a levél aljára kanyarította a ótálói aláírásának hamisított másolatát, amelyek hajszálpóra megegyeztek a váltókon szereplő hamisítványokkal. A bankok — aradi jelentések szerint — megteszik a bűnvádi feljelentést Réthy Vidor ellen.

— **Budapesti banditavilág.** Buzás Károly kereskedőségét a főkapitányságon a következő panaszt tette: Az éjszaka 12 óra tájban az Országház mellett megszólitotta egy fiatal ember, 24 éves lehetett, szürkeruhát viselt s elpanaszolta, hogy inséges helyzetben van és pénzt kért tőle. **Buzás** egy korona husz fillért adott neki. Az idegen erre kést rántott elő és megfenyegette Buzást:

— **Adsz öt forintot, vagy nem?**

Majd a fiatal ember megragadta **Buzás** aranyláncát, letépte a mellényéről és futásnak eredt. A rendőrség a rablás ügyében megindította a nyomozást. — Tegnap este a Szerecsen-utca és Petőfi-utca sarkán **Vajzu János, Novott István, Csizmák Ferencz** munkások megtámadták **Kocsinszky Lipót** háziszolgát, aki a kedvesével igyekezett hazafelé. A legények mindenáron a leányt akarták elrabolni, de **Kocsinszky** nem engedte, mire megtámadták és összeszarkálták. A súlyosan megsérült szolgát bevitték a Rókus-fórházba, a három utonállót pedig a rendőrség letartóztatta.

— **Letartóztatott anarchista.** Turinból jelentik: Racionigiben, az olasz király nyári tartózkodási helyén **Schmidt** Antal nevű ember, aki Biharaczellből érkezett oda, letartóztatott, mert a titkosrendőrök úgy találták, hogy roppant gyanúsán viselkedik s hogy tagja egy anarchista társaságnak. **Schmidt** még nem bocsátották szabadon.

— **Szerencsétlenül járt gróf.** Laibachból jelentik: Gróf **Lichtenberg** Viktort ma halálos balsébet érte. A gróf revolverét tisztogatta és a fegyver elsült. A golyó átfúrta tüdejét és hátán jött ki.

— **A haragosak.** Szigetszentmiklósról jelentik: Régi haragosok voltak **Borsos Pál, Simon Imre** és **Nagy Endre** földművesek. Nagy Endre az utczán megölte ellenségeit, hátulról fejbe szurta Borsost, ki nyomban meghalt. Simonnak pedig bal szemét szurta ki. Nagy Endrét letartóztatták.

— **A szigetvári hős emlékünnepe.** Szeptember 7-én lesz az évfordulója **Zrínyi Miklós**, Szigetvár védője hősi halálának. Ennek emlékére Szigetvár város kegyeleti ünnepet ül, amely szeptember 6-án este harangozással és mozsárlövészekkel veszi kezdetét. Az ünnepély kezdetén dr. **Cseke Ernő** mond ünnepi beszédet, 7-én reggel 9 órakor gyászmise az elesettek lelki ügyéért, 12 órakor délben 12 mozsárlövés fejezi be az ünnepélyt.

— **Jégveréstől pusztított szőlőhegyek.** Mór borsalmó vidéke fölött pusztító jégvihar vorult keresztül, mely óriási kárt okozott a kitiünöknek ígért szőlőtermésben. A híres borvidékek az úgynevezett Tábor, Kópasz-, Árpád-, Öröm-, Dobos- és Koronahégyeket teljesen elverte a jég. A hegyoldalban fekvő szőlőt a hőmpölygő vízár ugyszóván elsodorta. Ezeket a részeken az idén nem fognak szüretelni.

— **Betörők garázdálkodása.** Karánsebesről táviratozzák: **Csiresa** községben az elmúlt éjjel betörték a postahivatalba és elraboltak mintegy ezer koronát, ugyanazon éjjel a betörők felfeszítették **Horváth István** kocsmáros üzletének ajtaját és összesen mintegy ezerhatvan korona pénzt és árut vittek magukkal. A csendőrség, mely erőyes nyomozást indított, megállapította, hogy a betörők hatan voltak s kocsin mentkülték Csiresából Erdély felé s az utjukba eső falvakban még két-három helyen betörték.

— **Öngyilkosság a Margitszigeten.** Egy uriasan öltözött ember lőtte magát főbe ma délben, a Margitszigeten. Levél volt a zsebében, amely Hengerle Antal nevére szól. A mentők eszméletlen állapotban az Irgalmasok kórházába szállították.

— **Orvtámadás egy ügyvéd ellen.** Vakmerő orvtámadás történt Szabadkán. A város legforgalmasabb helyén levő **Batthyány-utczában** a tegnapi vacár alkalmával **részeg vásári mulatozók** megtámadták dr. **Guthmann József** 40 éves ügyvédet és dorongokkal súlyosan megsebesítették. A támadók elmenekültek.

— **Az örült asszony rémtette.** Kispestről jelentik: **Simoncsics Józsefné** kispesti gazdálkodó asszony már régebbi idő óta buskomorságban szenved. A napokban kitört rajta az örület és férjének távolléte alkalmával két kis gyermekére és önmagára petrolumot öntött és meggyújtotta. Úgy a két gyermek, mint az anya teljesen szénbégtek.

— **Állami automobiljáratok.** Eperjesről jelentik: A kereskedelmi miniszter rendeletéből **Bartfa, Varranó** és **Homonna** közt szeptember 1-én személyszállító postaautomobiljárat indult meg. Az automobilon **Bartfáról** napenként háromszor indulnak és érkeznek. Az útvonalon a forgalom máris nagyon élénk.

— **Életunt péksegéd.** Ma reggel Újpesten, a Rózsa-utca 20. számú házban **Orbán Nándor** tizenkilenc éves péksegéd mellbelőtte magát. A gróf **Károlyi** kórházba vitték.

— **Halálozás.** Kiss Károly kir. ítélőtáblai bíró, a budapesti IV. kerületi járásbírósnak évek hosszú során át volt vezetője, ma reggel hosszas szenvedés után elhunyt a fővárosban. A megboldogult példaképe volt a kötelességtudó és igazságos magyar bírónak s a vezetésre bízott járásbírósgot jogász körökben általában mintajárásbírósnak nevezték. A jeles bíró súlyos betegsége miatt mintegy másfél évvel ezelőtt nyugalomba vonult, míg ma szenvedéseitől megváltotta a halál. Elhunytát két fia, dr. **Kiss Károly** áldozópap, az esztergomi érseki szeminárium tanára és **Kiss Odón** állami tisztviselő gyászolja. Temetése holnap, szerdán délután fél 5 órakor lesz a tabáni temető halottasházából.

László Sándor, törvényszéki bíró Sátoraljaújhelyen meghalt.

Eresényi István fűrdőmérnök, 55 éves korában, Nagybányán meghalt.

Özv. Pálffy Ferenczné, Megyesi Zsófia 81 éves korában Szombathelyen meghalt.

x **Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körut** 31. sz. Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

x **Nietzsche**, ha még élne, így definiálná kulturviszonyainkat: Magyarországon a művelődésnek három emelvénye van, 1-ső a **Musica R. T.**, mert fokozott mértékben tudta felkelteni a közönség figyelmét a legklasszikusabb zene, a zongorajáték iránt. 2-ik a **Musica R. T.**, mert a felkeltett igényeknek pompás izléses és kifogástalan zongorával minden irányban meg tudott felelni. 3-ik a **Musica R. T.**, mert a kevésbé módos rétegeket is hozzásegítette az isteni zene élvezetéhez módoszerével.

x **Bob** hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x **A Folies Caprice slágerei** ma már az új darabok, a „Konkurrenzek” és a „Der gute Trick”. Az előbbi érdekes műhűvel (egy falusi szatócsbolt) különösen hat. Mindkét darab nagy sikerben oroszultrésze van **Rott Sándornak**, aki ösereji humorával könyekig kacagtatja a hallgatóságot. A többi jeles tagok, névszerint **Trebitsch, Werner, Springer, Gerő, Pfeifer, Novák, László, Aidor, továbbá Kmochná, Geitner, Rieza Giza, Beliczay, Somogyi, Balogh** stb. tehetségük legjavával járulnak az újdonságok sikeréhez. A szőlőszámok oly kitiünök, mint már rég nem voltak. **Trebitsch, Springer, Gerő, Rieza Giza** kitűnő magánzámán kívül a **Folies Caprice** új akvizitója **Szöke Szakáll**, saját szerzeményű műsorával szintén nagyon tetszik. Közéletűnek kelt a **Folies Caprice**, nemkülönben az enzeleti **Casino de Paris** új alakítása. Minden nagyon szépen és izlésesen van megvalósítva. A **Casino de Paris** új műsora szintén igazán elsőrendű. El lehet mondani, hogy úgy a **Foliesbe**, mint a **Casino**ban már hosszú évek óta nem voltak oly igazán kiváló műsorok, mit most.

x **Czím- és reklámtáblákat**, nemesi címereket készít **Harsányi László**, Budapest, VII., Hungária-körut 155. Telefon 170—12.

x **Fontos újítást** honosít meg az **Ujlaki Béla** budapesti irógép-cég (VII., Erzsébet-körut 23. Telefon, 122—60.), mely abból áll, hogy azon főnökök ezreinek, akik eddig nehezen, nagyobb vagy csak aránylag nagyobb összegű befektetéssel juthattak irógéphez, rendkívül kényelmes, még eddig nem létezett 20 koronás havi részletfizetéssel teszi lehetővé elsőrendű, látható írásu, szenzációs sikert Ujlaki-irógépének beszerzését. Ezzel hézagot pótol a hírnévnek örvendő cég, mert így lehetővé válik, hogy a kereskedők, iparosok és mások, akik eddig idegenkedtek az irógéptől ezután szívesen fognak az Ujlaki-irógépnek helyet adni irodájukban, mert ezt könnyű szerrel, megerősítés nélkül tehetik.

ÉRTESESÍTÉS!
A LOVAS-FÉLE ZENE-KONZERVATORIUM
 akadémiail előkészítő és az
Erzsébetvárosi Kaszinó hivatalos zenekolája
Budapest, Andrássy-ut 67.
 A beiratások folyamában vannak.
 42 okl. művész tanár — Oklevél!
 — Telefon 1 501.
KÉRJEN ÉVKÖNYVET!

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

Aviatikusok a hadgyakorlaton.

Budapest, szeptember 5.

Esztergomgyében két ellenséges hadosztály vívja most a próbaháborút. Nagy érdekességet kölcsönöznek e hadgyakorlatnak a katonai pilóták. A pilóták földterítő szolgálattal élénkítik és egészítik ki a harcstéri mozgalmat életet. Az egyik aviatikus, mint már jelentettük, utjában vasárnap elvetődött Budapest fölé is. Ez a merész pilóta **Blaschke** főhadnagy volt, aki még utast is vitt magával. Az aviatikusok szerepléséről alábbi tudósítások számolnak be:

Esztergomi jelentés szerint az ottani közönségnek napról-napra érdekes látványosságban van része. A katonai aviatikusok minden délután fül-szállnak a námai mezőn és merész repülésekkel gyönyörködtesik a nézőt. Nána község mellett valóságos aviatikai tábor van s öthatezer főnyi közönség tolong ott minden nap. Vasárnap **Blaschke** főhadnagy **Adler** nevű, **Stohansel** főhadnagy **Bussard** nevű és **Miller** főhadnagy **Kondor** nevű **Etrich-féle** monoplánján szállt fel, **Umlauf** kapitány is röppült hét óra felé, midőn a **Parseval** léggömb Komárom felől a námai rét fölött elhaladt. A kapitány a **Parseval** körül merész produkciókat végzett s látni lehetett, hogy a repülőgép mozgékonyasága és gyorsasága mennyire nagyobb a nehézkese, lassu léggömbnél.

Frigyess királyi herceg a kenyérmezei táborban van, ahol a **Parseval** leszállt. **Blaschke** főhadnagy **Nittner** hadnagy társaságában Budapestre és vissza 1 és háromnegyed óra alatt tette meg az utat. Este félnyolcz órakor már sötét volt és a mezőn levő tisztek aggódtak a főhadnagy távolmaradásán. Nagy tüzeket raktak, hogy visszaérkezésekor baj nélkül leszállhasson. Háromnegyed nyolcz órakor sebes repüléssel érkezett meg a bravuros légi utas és három nagy kört irt le a levegőben, mielőtt leszállt.

Hétfőn reggel öt órakor **Umlauf** kapitány, **Miller** hét órakor és **Blaschke** főhadnagy féltíz órakor röppült el a város fölött, hogy földterítő szolgálattal végezzen.

A csapatok **Sárisáp** és **Leányvár** felé hatolnak, ahol szerdán lesz a döntő ütközet. **Frigyess** kir. herceg az ütközetig a kenyérmezei táborban marad. Az aviatikusok **Petróczy** kapitány vezetésével Nánán maradnak, ahol a polgárság szeretettel veszi körül őket. **Renner Géza** gyáros az egész tisztikart vacsorán látta vendégéül. A repülőgépeket **Marconi-féle** táviró-készülékkel is felszerelték.

Komáromban is szerepelnek a katonai pilóták. **Illner** aviatikus hétfőn délután hat órakor **Tauberg** gépjén Komáromból gyönyörű repüléssel Dunaradványig szállt, ott a levegőben megfordult és visszarepült Komáromba, ahova hetedfél órakor érkezett meg.

Ujabb mártírhalál. A spanyolországi **H. Forestler** francia aviatikus tegnap a motor repülőgépe következtében nyolczvan méter magasságból lezuhant. Készüléke meggyuladt. **Le Forestler** szénáé égett.

Repülőgépet Székely Mihálynak. A Magyar Aero-Club helyiségében ma délután ennek a mozgalomnak indítói és néhai lelkes híve egybe gyűlt, hogy megalapítsa a Magyar Aviatikusok Támogatására Alakult Országos Bizottságot. Az értekezleten dr. *Bárczy* István polgármester elnökölt, aki néhány rövid szóval emlékezett meg a napilapok rendőri tudósítóinak eddigi akciójáról és egyben felkérte Fröhlich Jánost, a rendőri tudósító: szindikusát, hogy az eddigi eredményről, valamint a jövő terveikről számoljon be. Fröhlich János je lentésében előadta, hogy ő és társai 100,000—150,000 koronát össze tudnak gyűjteni és ezzel módot adnak arra, hogy Székely saját konstrukciós gépén folytassa dicsőséges légi utjait és egy magyar pilótáiskolát alapíthasson. *Schimaneck* Emil műegyetemi tanár annak a nézetének adott kifejezést, hogy egy pilóta-iskolát csak abban az esetben lehet alapítani, ha ezzel kapcsolatban egy javítóműhely vagy gyárról is gondoskodás történik. Dr. *Bárczy* István polgármester ajánlja, hogy a magyar aviatikusok támogatására alakult országos bizottság megalakulását mondják ki. A polgármester ajánlatára az országos bizottság védőjévé gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnököt választották meg, elnök dr. *Bárczy* István polgármester lett. Az értekezlet elhatározta, hogy legközelebb a végrehajtó-bizottságot és 14 nap múlva az országos bizottságot újra egybehozza. — Ezzel felkérjük olvasó közönségünket, hogy Székely Mihály repülőgépére és a magyar pilótáiskola megalapítására adományait hozzájuk juttatni szíveskedjék. Az adományokat nyilvánosan nyugtatjuk.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A kulisszák világából.

— Színházi csevegés. —

(A rutin.)

A Vigaszínház egyik új tagja, a szépséges *Gálffy* Anna, a „Hölgyek öröme” című újdonságban állta ki a színházi tűzpróbát. A kezdő művész, aki az előkelő szalonokban fesztelen otthonossággal mozgott, a próbákon hihetetlen félénkséget tanúsított.

Még az üres nézőtér előtt se mert a sötét színpadra lépni, úgy, hogy minden egyes próbán, *Dittrich* Mór igazgatónak karon kellett őt fogni a jelenéséhez vezetni.

Pedig szerepe mindössze annyiból áll, hogy a második felvonás végén, fényes toilletben belép, mint Rio grófné s kérdőleg mondja:

— Blaise urat keresem.

Udvariasan megmutatják neki, hogy merre jut Blaise főszabászhoz (*Csortos*), a hölgyek örömehez, ő kezesen bólint, a megjelölt ajtó felé tart és — a függöny összecsapódik.

Ez ugy-e nem sok? De *Gálffy* Anna trémája akkora volt, hogy az igazgatóság a bemutató estjén — „minden eshetőségre” — egy csinos karhölgyet tartott „beugrárra” készletében.

Nem volt rá szükség. A színházi novicia elég bátran viselkedett. Nem ájult el a kivilágított színpad láttára, három szavas szerepét majdnem hallhatóan mondta el és jöttében-mentében semmit se lőkött föl.

Ez a „sikér” aztán teljesen meghozta a színházi hidegvérét, úgy annyira, hogy amikor a köztársaság felvonás végén kitapsolta a színészeket, *Gálffy* Anna a fészereplőket megelőzve sietett a rivalda elé s boldogan hajlongott jobbra-balra.

Ilyen gyorsan fejlődik ki a színházi rutin.

(*Blaháné, mint anyós.*)

Kötetekre megy ama leírások száma, melyek a *Blaháné* művész- és magánéletének ragyogó momentumait ismertetik. E kivételes asszony pályafutását ismételtelen megírták. Minden alakításáról egész tanulmányok jelentek meg.

Minden családi örömet-bánatot följegyezték az utókor számára. Tudjuk, milyen példás mama és gyöngéd nagymama. Csak éppen a legkényesebb kérdéshez nem mert senki sem nyulni: Milyen

anyós lehet az aranyos humoru „Török biróné”, a jószívű „Szókimondó asszonyság”, a forró vérű „Finum Rózi”!

Amihez íróembernek nem volt bátorsága, megcselekedte — a menyé. Már pedig, úgy véljük, ő a legilletékesebb az anyósának a megítélésére. *Blaha* Sándor szép ezöke felesége Balatonfüreden rvaralt a nagy művészvilágában. Ebből az intim körből küldte levelét egyik ismerőséhez, aki azt rendelkezésünkre boosátotta.

Annyi öszinte közvetlenség, olyan igaz szeretet sugárzik e bájos írásból és olyan hiven tükrözi vissza a *Blaháné* nemes egyéniségét, hogy kötelességet teljesítünk, amikor azt ezennel lekölzöljük.

*

Balatonfüred, 1911. szept. 1.

Kedves Bácsi!

Anyuska említette, hogy bácsi egy újabb arczképet kért tőle. Miután ilyen képe neki most nincsen, a legnagyobb sajnálatomra nem teljesíthetem kérését.

De ha szívesen veszi, inkább elmondok egyet-mást Anyuska itteni életmódjáról: Nem is képzeli hogy óráról-órára milyen pontosan be vannak a napjai osztva.

Reggel korán kel és minden nap misét hallgat, ezt el nem mulasztaná a világért sem. Azután sétálgat egészen nyolcz óráig; most már ugyan befejezte a karlsbádi kurát, de mindég azt mondja, hogy itt Füreden legszebbek a reggelek. És ebben igaza is van. Nyolcz órakor reggelizünk. Reggeli után vagy a kertben, vagy a terrasszon élvezzük a pompás jó levegőt tizenegy óráig.

Azután fürdeni megyünk a Balatonba. Mert ezt is kiélvezi ám Anyuska! És mondhatom, hogy nagyon jót tesz neki.

Egy órakor van az ebéd. Ebéd után kiső lepihen, mert itt olyan nagy a hőség, hogy délután semmivel sem lehet foglalkozni.

Uzsonna után pedig többnyire lejön velünk a Balatonpartra sétálni. Ilyenkor a cigányprimás rendszeren elhuzza Anyuskának a nótáit... amit a közönség velünk együtt áhitattal hallgat végig.

Hanem aztán vacsora után hamarosan lefekszik Anyuska. Sokszor bájmulom őt, hogy milyen ésszerűen és mértékletesen tud élni! Így aztán érthető, hogy olyan csodálatosan üde, fiatal maradt. És marad is mindég!

Ha látogatói jönnek, azok valósággal el vannak szeretetreméltóságtól ragadtatva, ami nem is csoda, mert mondhatom, hogy kedvesebb, szívesebb háziasszonyt mint ő, alig találni. Valósággal ráillik a házára a felirat: *Fészek*. . . mert akik benne laknak, igazán úgy érzik magukat, mintha puha, selymes fészekben lennének.

Hogy milyen anyós? arról csak én tudnék beszélni. . . Nem hiszen, hogy ilyen volna még több! Ilyen jószágos, kedves, aranyos. . . De búsza is vagyok ám rá, elképzelheti, kedves bácsi!

Pedig ritkaság ugy-e, ha valaki az anyósát dicséri? Én legalább még sohase hallottam mást, csak rossz „anyós-vicceket” . . .

Sajnos! a füredi szép napoknak nemsokára végük lesz. Szeptember 14—15. körül már Anyuska is Pestre megy és mint minden évben, úgy az idén is fájó szívvel válik meg szegény az ő kedves, nap-sugaras „Fészektől” . . .

Elszédledünk. Ki előbb, ki később. Még a kis unokáját, leánykamat, Manozikát is hazaszólítják a „kötelességei”. Ő az idén már a második polgáriba megy. Bizony, bizony maholnap már nagy lányunk lesz. Az idő eljárt. . .

Remélem, hogy nem neheztelnek a Balatonra, amiért elvonta Anyuskát közönségétől, kedves jó barátaitól! Vigasztalódjanak. Annál frissebb, jobb kedőlyvel fogják őt vizionláni nemsokára.

Sok szíves üdvözzel!

Blaha Sándorné.

(*Veszédelmes küldetés.*)

Nemégiben az a hír járta be a sajtót, hogy a Nemzeti Színház mult évi költségvetését a miniszterium nem hagyta jóvá. Ezzel a hírrel áll összefüggésben az a huszonhat levél, melyet tegnap

a Nemzeti Színház huszonhat olyan tagja kapott, akik ez idén vártak fizetésemelést.

Hogy mi volt e levelek tartalma, nem tudom, de annyi bizonyos, hogy a színházi titkár jóindulattal figyelmeztette a megbízott szolgát:

— Aztán ne várja be, míg elolvassák, hanem hordja el az irháját!

Egy látcsöves ur.

(*) *Ankét az új Nemzeti Színház ügyében.* Az új Nemzeti Színház építkezésének ügye a közönségben, mint illetékes helyről értesülünk, fejlődésének új fázisához jut. A kultuszminiszter szeptember 15-ére ankétet hív össze, amelynek tárgya kizárólag az új Nemzeti Színház ügye lesz. Ezzel a hírrel szemben természetesen elcsiklik egyik reggeli lapnak az a fenntartással közölt értesülése, amely szerint a kultuszminiszterium megbizta Alpár Ignác műépítésszt, hogy pályázaton kívül készítse el a Király-utca és Károly-körut sarkán levő telken, a mai Orczy-ház helyén emelendő új Nemzeti Színház tervét. Ilyen megbízás nem történt, de nem is történhetett, mert a kultuszminiszterium a jövő évi költségvetés szentesítése előtt, fedezet hiányában, semmiféle érdemleges intézkedést nem tehet s egyébként is mindezekig egy pillanatra sem merült fel olyan terv, amely szerint a nyilvános pályázatot ennél a nagyszabású építkezésnél mellőznék.

(*) *Berky Lili első fellépte.* A Királysínház most szerződötött primadonnája, Berky Lili, aki eddig a kolozsvári közönség kedvence volt, holnap, szerdán este a „Czigányserzem” Ilona szerepében mutatkozik be a fővárosi közönségnek. Az érdekes bemutatkozás iránt nagy az érdeklődés.

(*) *A Népoperaóól.* A Népopera próbái már javában folynak. A Vigadó termelében reggeltől estig lázas munkát fejt ki a színház egész személyzete, a zenekar kivételével, amely október 1-én ül össze. Az igazgatóság külföldön működő, kitűnő magyar művészeket is szerződötött a Népopera orchesterébe. Az első hangversenymesteri állásra Szigeti Dezsőt, a párisi Colonne-zenekar hangversenymesterét, az első magángordonkási állásra pedig Vikár Györgyöt, a berlini Komische Oper első magángordonkását szerződötötte.

(*) *A Színházigazgatók Szövetsége Jagow ellen.* Berlinből jelentik: A Színházigazgatók Szövetsége elhatározta, hogy minden rendelkezésére álló jogsegélyt igáybe fog venni *Jagow* rendőrfőnök tilalmának megmástitására, amelyvel elrendelte, hogy a nők a színházban még a páholyokba se mehessenek széles karimájú kalapban.

Nyilttér.

↳ rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nagy dolgot kaptunk kicsiny alakban.

Vagy nem nagy dolog e, ha forrásaink gyógyító erejét a mellényzsebben magunkkal vihetjük és bármely pillanatban a legkényemesebb módon használhatjuk? A valódi sodeni ásványpasztillák (csakis Fáy-félék) a leghatásosabb forrás-sóból készülnek s ezerszeresen ki vannak próbálva a légutak betegségei, köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen. Tehát Fáy-féle valódi sodenit kell használni, ha e bajok valamelyikében szenvedünk. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér. Főképviselet Magyarországra és Ausztriára: W. Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító. Wien IV/L, Grosse Neugasse 17.

== A ==

TOKAJI BOR

BOROK KIRÁLYA!

Legpompásabb élvezeti czikk, a leghathatóságabb gyógybor!

Feltétlenül HERCZEG WINDISCHGRAETZ LAJOS eredeti vartöltésű legyen.

Kapható mindenütt!

Pinczészet: Sárospatak—Tokaj.

FORGALMI IRODA: Budapest, VI., Teréz-körut 25., I. emelet.

FŐVÁROS.

(Az Artézi-fürdő védőterülete. Az Artézi-fürdő védőterületének megállapítása végett a budapesti Bányakapitányság vezetésével bizottsági eljárás volt, amelyen a közmunkák tanácsa, az államvasutak, Újpest városa és Rákospalota is képviselve volt. A védőterület magában foglalja a IV., Kossuth Lajos-utca észak felé eső részét, a X. kerületének a Kerepesi-ut északi oldalán lévő részét, egész Újpestet és Rákospalotának a Szilaspatakig terjedő részét. A védőterületnek a megállapítására azért van szükség, hogy az Artézi-fürdő gyógyforrásait építkezések és utcarendezések alkalmával kellő védelemben részesítsék. A védőterület megállapítása ellen főképp Rákospalota községnek van kifogása. E község ellenzi a védőterületnek ily módon való megállapítását mindaddig, amíg a fővárostól egy régi szerződés értelmében vízvezeték víz nem kap. Ugy a rákospalotaiak kiküldöttje, mint az újpesti kiküldött három napi halasztást kértek, hogy a védőterület ügyében beadott szakértői véleményt tanulmányozhassák. A főváros a vízvezeték ügyét nem hajlandó a tárgyalásba belevonni, mert ez a kérdés a védőterület megállapításával semmiféle összefüggésben nincs.

(A budapesti helyőrség ünnepe Kecskemét javára. A budapesti helyőrség katonatiszti és tisztviselői kara e hó 8-án a Margitszigeten jótékonyozó hangversenyt rendez a földrengés által sújtott Kecskemét város lakosságának javára. A polgármester ebből az alkalomból egy a törvényhatósági bizottság tagjaihoz, valamint a fővárosi hivatalok vezetőihez meleghangú körlevelet intézett, amelyben a hangversenyt jóindulattal támogatásukba ajánlja.

(A Sárosfürdő építése. A Sárosfürdő építését végrehajtó bizottsága dr. Vasziljevics János alpolgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a Sárosfürdő és a vele kapcsolatos szálló-, kófaragó- és aszfaltszigetelő-munkákra beérkezett ajánlatok ügyében döntött. A bizottság azt javasolja, hogy a legelőszobát ajánlatokat fogadják el, vagyis azt, amely a kéménykő-munkákat 149.909 koronáért, a sósuti kőmunkákat 195.757 koronáért, a márvány-munkákat 126.435 koronáért és az aszfaltszigetelő-munkákat 14.184 koronáért vállalja.

(Bérkecsiparosok a taxaméter ellen. A bérkecsiparosok felpanaszolják, hogy az új taksa iparukat teljesen tönkreteszti. A tarifának számos hibái vannak, azokat, ha elpusztulni nem akarnak, feltétlenül ki kell küszöbölniök. A budai bérkecsiparosokkal szemben az új tarifa a lehető legmostohabban bánt el és szerintük a kétfogatú bérkecsiparosok egész existenciájára veszélyeztetve van. A bérkecsiparosok a káros és rossz tarifa ellen tiltakoznak. Szeptember 6-án, szerdán este fél 10 órakor a Singhoffer-féle helyiségben, VIII. Tavaszmező-utca gyűlést tartanak.

KÖZIGAZGATÁS.

Rehabilitált körjegyző. Az Egyetértés annak idején bőven ismertette Bisztricsányi Aladár, a vas megyei Kesző község volt jegyzőjének ügyét, mely a vas megyei hírhedt jegyzőüldözések között is számottevő példája volt egy becsületes köztisztviselő méltatlan üldözöttségének. Mikor a szerencsétlen körjegyző, akit állásától felfüggesztettek és végül el is mozdítottak, minden jogorvoslatból kifogyott, az Egyetértés azt a tanácsot adta neki, hogy ügyét vigye a nyilvánosság elé, nevezze meg azokat, akik őt rágalmazták és így provokáljon maga ellen sajtópert. Bisztricsányi előbb kísérletet tett egy följelentéssel, ugyanis okirathamítás miatt följelentette Mersich Jenő ezeldömölki járási számvevőt, kit azzal vádolt, hogy a fegyelmi ügyben lefolytatott eljárás jegyzőkönyvét megsemmisítette. A számvevő erre hamis vád miatt följelentette a körjegyzőt és így a számvevő helyett a körjegyző került a vádlottak padjára. A tárgyalás során azonban beigazolást nyert, hogy Bisztricsányi nem követte el a vádiratban foglalt bünessélekményt: nem vetett ki 50 százalékos pótdót és hogy teljesen alaptalanok a vádak, mire a bíróság Bisztricsányit felmentette a vád alól. Most már azután Bisztricsányi nem hagyja annyiban a dolgot. Fegyelmi ügyének újrafelvételét fogja kérni, amely előreláthatólag kedvező lesz rá nézve, de fel fogja jelenteni a járási számvevőt is, aki őt alaptalanul vádolta.

Jegyzőválasztás. Zalabaksai aljegyzővé Topiák István eszeszregi aljegyző választatott meg.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A budapesti törvényszék új elnöke. Dr. Juhász Andor kassai ítélőtáblai bírót a király a budapesti törvényszék elnökévé nevezte ki. Az új elnök tegnap tette le a hivatali esküt a törvényszék teljes ülésén dr. Erdős József táblabíró kezébe. Az új elnök ma reggel foglalta el hivatalát. Ugyancsak ma bucsuzott el a törvényszék bíráitól és jegyzőtől dr. Horváth Ferencz, a volt elnök, akit a király a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék elnökévé nevezett ki. Dr. Horváth Ferencz, a kereskedelmi és váltótörvényszék új elnöke holnap teszi le a hivatali esküt a váltótörvényszék tanácsülésében és nyomban átvonul új hivatalának vezetésébe.

§ Az övtestvérület ügye. A kassai dominikánus papok alapították a különös című „övtestvérület” egyesületet. Mintha egy darab középkor támadna fel, olyan eszközökkel dolgozik ez az egyesülés, amelynek célja: az emberiség tisztaságának megóvása minden földi kísértéssel szemben. Ez a megóvás akként történik, hogy a Demonos-papok sajtóközleg zárják el a hívőit testét egy o czélra készült övvel az esetleges kísértések elől. Ez az öv Szent Tamás övének mintájára készült, 15 csomóra van kötözve s 15 bucsu jár vele. Ezt az övet éjjel-nappal hordozniok kell s azt levennie is csak a felhatalmazott papnak szabad. (Lásd tagkönyvecske 6. oldal.) Mert az övet viselő tagkönyvecskét is kapnak. Ebből a könyvecskeből vettük mindezen adatokat. Az övet jelenleg száz meg száz hívő hordja Kassa, legnagyobbbrészt asszonyok, leányok, — mint minden ilyen esetben, ezek fanatizálhatók legkönnyebben. Ezek az asszonyok megszűnnek felelőségi kötelességeiknek eleget tenni; — máris számtalan családi életet dult fel az övfogadalom Nyilvánosságra egy érdekes per alkalmából került az egész ügy. U. Katalin munkásnő, több gyermek anyja, belépve az övtestvérületbe, elfordult férjétől, akit odáig hűségesen szeretett. A férj az eket tudakolván, rájött az övtestvérület titkára, megkerítette a tagkönyvecskét s miután az övet elhelyező szerzetest czellájában felkereste, a véleményét vele igen közel foghatóan közölte, a könyvecskét átadta a Kassai Munkás című szociálista lapnak, amely azután leleplezte az egész manipulációt. Ezt a czikket a királyi ügyészség vád alá helyezte. A csupa igaz magyar és keresztény tagból álló esküdtszék azonban felmentette a czikk íróját. Ez az ítélet súlyosabban hullt vissza a „megsértett” Demonos-rendiekre, mint maga az inkriminált czikk.

§ Gyermekrablásért elítélt koldusok. Máramaroszigetről jelentik. A m. szigeti törvényszék ma ítélkezett Román Márta vak koldusasszony és Román Kozma Péternek, az asszony kísérelőjének bűnyűgyében. Mindketten tavasszal egy falubeli gazdálkodóhoz mentek, éjjelre szállást kérve, egy trizetlen pillanatban a gazdálkodó 5 éves fiúcskáját elrabolták és kocsin Visóra vitték. A nyomozás révén kiderült, hogy az 5 éves fiúcskát meg akarták nyomorítani, hogy koldulásra alkalmassá tegyék. A visói csárdának feltűnt az eset és értesítette a csendőrséget, amely a gyermekrablókat leartóztatta. A törvényszék Román Máriát 3 évi fegyházra ítélte és kísérelőjének, aki időközben a fogházból megszökött, körözését rendelte el.

§ A gyilkos lengyel gróf bűnpöre. Varsóból jelentik: Ma kezdődött meg annak a bűnpörnek a tárgyalása, amelynek fővádlottja gróf Rositiew Bogdan nagybirtokos és író két czinkosításával együtt. Az a vád ellenük, hogy május 12-én meggyilkolták Chrzizanowski Szaniszló 17 éves gimnáziumi tanulót, aki a grófnak sógora. Ezen napon a fiatal diákot lakásán holtan találták s mellette irás hevert, hogy önként vetett véget életének. Több körülményből gyanusnak látszott az öngyilkosság, noha a holttest mellett volt a kilőtt revolver is s ezért a törvényszék elrendelte a boncolást, amely aztán megállapította, hogy a fiatalembert valami tompa szerszámmal ölték meg. Husz ütést konstatáltak a fején. A gyanú gróf Rositiewre irányult, akit le is tartóztattak. A gróf nagyon züllött anyagi viszonyok között élt. Mikor apósa meghalt, egymillió rubelre rugó vagyonából neki csak keveset hagyott, főörökösévé fiát, Szaniszlót tette meg, két másik fiát és feleségét csak a köteles részre szorította. Gróf Rositiew eleinte alibit akart bizonyítani s mikor ez nem sikerült, előbb üldözési mániát, majd vallásos örülést tettett. A tárgyalás hosszadalmasnak ígérkezik.

§ A Verdesi-pör. Rómából jelentik: A római felbőkezési bíróság most tette közzé a Verdesi ügyben hozott ítéletét, amelyben tíz havi fogságra ítélik a Bricarelli pater ellen elkövetett rágalmazás miatt.

§ Hazaárló kapitány. Pétervárról jelentik: A haditörvényszék ma kezdte tárgyalni Postnikou vezérkari kapitány bűnpörét, aki hazaárlás miatt áll törvényt. Az a vád ellene, hogy egy fontos katonai okmányt, amelyet véletlenül talált tábornok sógorának lakásán, kiszolgáltatót egy külföldi katonai attasénak.

§ Lakók háboruja. A budapesti VI. ker. járás bíróság elrendelte a Mauks Samu tulajdonát képező VI., Leventeru, 10. sz. ház lakóinak a kilakoltatását. A bíróság végzése a lakók között rendkívül nagy izgalmat keltett s nap-nap után gyűléseztek, a további teendők felett. Végre is abban állapodtak meg, hogy a bírói határozatnak erőszakkal ellent fognak állani. Ezt megtudta a bírósági végrehajtó, s mikor 1910. június 2-án kiment a helyszínre a kilakoltatást foganatosítani, a rendőrségtől karhatalmi segítséget kért. A rendőrfelügyelőség husz lovas és negyven gyalog rendőrt küldött ki a helyszínre. A rendőröket a lakók rettenetes lármával és kődobálással fogadták. Mindegyik lakó előre elkészítette lakásában a kődarabokat, cserepeket és üvegeket és mikor a rendőrök megérkeztek, egy adott kiáltásra ledobálták ezeket a tárgyakat a rendőrökre. Eközben két lövés is dördült el, de hogy ki lövöldözött, azt megállapítani nem lehetett. Az egyik rendőrt, Fejér VI. István egy kődobástól a fején súlyosan meg is sebesült. A helyzet nagyon fenyegető volt, annyival is inkább, mert az összesereglett utczanép is a lakóknak fogta a pártját s a rendőrség még akkor sem teljesíthette vérontás nélkül feladatát, amikor a rendőrlaktanyából tetemes erősítést kapott. A kilakoltatás azonban nem történt meg, mert a kerület képviselőjének közbenjárására a vérontás elkerülése czéljából a végrehajtató képviselője a végrehajtás foganatosításától egyelőre állott. Ma tárgyalta ezt a bűnpert a budapesti

UGY-E ÖNNEK IS
mindig a VALÓDI
PALMA kaucsuk
czipősarok

jut eszébe, ha gombamódra szaporodó utánzatainak reklámját látja!

büntető törvényszék s a lefolytatott tárgyalás után Turai Lajosné nyolcz napi, Losonczy Dezsóné tizenegy napi, Horvát Andrásné és Molnár Katalin öt-öt napi, végül Dukony Lajost nyolcz napi fogházra ítélte hatóság elleni erőszak vétségéért. A többi tiz vádlottal szemben a bíróság az ügyész vádelejtése folytán a további eljárást megszüntette. Az ítéletben az ügyész meggyugodott, a vádlottak ellenben felebezéssel éltek.

§ Akit kétszer ítélnék halálra. Lembergől jelentik: Az itteni esküdszék ma tárgyalta egy *Wolosko* nevű parasztagda bünpörét, aki már egyszer halálra volt ítélve, de kegyelem útján 20 évi fegyházbüntetést kapott, amelynek kitöltése után vizsziatért szülőfalujába s megint gyilkosságot követett el. Az esküdszék másodizben is halálraítélte, a semmitől feloldotta az ítéletet s új tárgyalásra utasította az esküdszékot. Ez az új tárgyalás kezdődött meg ma.

§ A szélhámos gróf ügye. Karánsebesről jelentik: Gr. Cavada Spiridion ezellájában ma Ivaszkovics Szofron orsovai határrendőrségi felügyelő szemébe mondta a vizsgálati fogolynak nemzetközi szélhámoságait. A halás meglepő volt. A család gróf örökséget színelte, mald látva fogásának sikerfelelenségét, letagadott mindent. A vizsgálatot erélylyel folytatják.

Minden nap

vegyen magához egy pohárka **Dr. Hommol-féle Haematogent**, közvetlenül a fő étekezés előtt. Ez által étvágya helyre áll, idegrendszere megerősödik, bogyadsága elmúlik és közérzete a leggyorsabbban megjavul. — **Óvás!** A Dr. Hommol nevet hangsúlyozni kell! —

SPORT.

() **Alagi versenyek.** A megnyitó nap első futama hatalmas meglepetést hozott *Gadfly* győzelmével, amely pehelysúlyával megszökött ellenfeleitől és be is vezetett. *Dumb bell* nagy favoritként győzött, sőt *Firmament* is a fogadott lovak egyike volt. *Nagy ur* csak küzdelem után tudta megvédeni első helyét; a *Bona Vista*-ménnek még szüksége van egy kis trainingre, mert nem elég otthonos a gátakon. *Polydore* és *Revolte* szép finisht vívtak, amely az előbbi javára dönt el; míg az utolsó futamban a sok reás *Tou-Tou* vereséget szenvedett *Espana*-tól. Két bukás is volt a harmadik futamban, szerencsére semmi komolyabb következmények nélkül. A nap hőse *Fries* volt, aki mind a három zászlók közti konkurrenciában a győztes ló nyergében ült. Részletes eredmény a következő:

I. **Eladók handicappja.** Díj 1500 korona. Táv 1600 méter. 1. Csornyák I. *Gadfly* (Fetting), 2. Velezta (Fausz), 3. Suhogó (Weiss). Futottak még: Rienzi, Corot, Minek, Ladoga, Páfrány, Habakuk, Bor, Potyka, Lilly. Könnyen négy hoszszal nyerve, fél hoszszal harmadik. Tot.: 10:14, 20:81, 35, 154.

II. **Rhadost-akadályverseny.** (Handicap.) Díj 1800 korona. Táv 4000 méter. 1. Egyedi A., *Dumb Bell* (Fries), 2. Vacant (Kollár), 3. Rébus (Rybenski). Futottak még: Tabula, Repülj fessékem. Könnyen négy hoszszal nyerve, egy hoszszal harmadik. Tot.: 10:21, 20:26, 30.

III. **Kisérleti akadályverseny.** (Háromévesek.) Díj 1800 korona. Táv 3200 méter. 1. Issekutz Gy. *Firmament* (Fries), 2. Polish Galoway (Ziemanski), 3. Pomponius Ego (Rybenski). Futottak még: Vándor, Childerich, Nevesincs (elbukott), Marionette (elbukott), Coquette. Könnyen két hoszszal nyerve, rossz harmadik. Tot.: 10:35, 20:23, 23, 25.

IV. **Nono-gátverseny.** Díj 1600 korona. Táv 2400 méter. 1. Egyedi A. *Nagy ur* (Fries), 2. Toesonyi Móni (Molnár), 3. Illy (Maas). Futottak még: Daemon, Hep-Hep, Sylva, Operetta, Merillon, Gertrud. Küzdelem után nyakhoszszal nyerve, három hoszszal harmadik. Tot.: 10:16, 20:29, 80, 37.

V. **Szeptemberi díj.** Díj 1500 korona. Táv 1800 méter. 1. Br. Neimans K. *Polydore* (Fetting), 2. Revolte (Holinger), 3. Mausvogel (Weisz). Futottak még: Griouette, Orsata, Akbar, Mindenem. Küzdelem után nyakhoszszal nyerve, másfél hoszszal harmadik. Tot.: 10:29, 20:32, 83, 32.

VI. **Kötéses nyeretlenek eladályversenye.** Díj 1500 korona. Táv 1000 méter. 1. Baltazzi A. *Espana* (Weisz), 2. Napos (Lipták), 3. *Tou-Tou* (Fetting). Futottak még: Spinoza, Little Lady, Caffir. Fél hoszszal nyerve, két hoszszal harmadik. Tot.: 10:26, 20:40, 63.

*
Második napja a programnak jóformán ugyanazon keretek között mozog, mint a megnyitó s így nincs semmi megbeszélni való és egyszerűen csak tippjeinket adjuk le:

- I. *Csecse—Tou-Tou*
- II. *Mevermore—Mortola*
- III. *Fortuna—Goutte—Dumb bell*
- IV. *Tengernagy—Gabi—Ariadna*
- V. *Rákóczi—Kállai-ist.—Orsata*
- VI. *Csecse—Tuba-Rózsa.*

() **Vivás.** A Hungária Vivó-Club ma este hat órakor nyitotta meg a vivó-szezont. A klubtagok minden csütörtökön és szombaton este 6 órától kapnak leczkét *Lovas* mestertől, még pedig nemcsak a versenyvivők, hanem a kezdők is. A díszes klubhelyiségek és vivóterem természetesen más napokon is a tagok rendelkezésére áll. A klub idei szezónja már dr. *Faras* Pál orsz. képviselő elnöklése alatt kezdődik, ki mellett *Serány Gyula* János, az eddigi azilisi ügyvezető elnök fog burgolkodni. A klub iránt érdeklődőknek mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál dr. *Fodor József* titkár, vagy *Lovas vivómester.* (Gyár-u. 4.)

KÖZGAZDASÁG.

Harez az Auer-részvényekért. A mai érték-tözsédét ismét az Auer-részvények dominálták. Nagy kereslet volt a részvényekben, amelyeknek árfolyama ma is 20 koronával emelkedett. Ezt a nagy keresletet már nem lehet a „nagyobb osztalékkal”, az „új üzletekkel” indokolni. *Itt harc van a részvények többségéért,* nemcsak bankok harezolnak a bankárságért, hanem egy — általánosan ismert — csoport igyekszik magának a társaságnál majoritást szerezni. Hogy fog-e sikerülni, az a közeli napokban elválik.

Parcellázott birtokok. Báró *Üchtritz* Zsigmond eladja kis- és nagybogdányi birtokait és akad is már vevő több, akik a birtok holdjáért 500 koronát ígértek be. A báró meg volt elégedve a birtokáért ajánlott árral, de kijelentette, hogy magánvevők nem adja el birtokát, parcellázatni fogja, hogy a földéhes nép juthasson hozzá. Báró *Üchtritz* birtoka tehát szegény, földéhes emberek kezébe fog jutni. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a birtok parcellázásával báró *Üchtritz* a birtokparcellázások révén ismert *Eiselo Ferencz* pusztamiskolci földbirtokost bizta meg.

A berlini tőzsde eseményei. Derutnak nem lehet nevezni azt a deprimált tőzsde hangulatot, amely teljesen hatalmába kerítette most a berlini tőzsdét. Nem gazdasági események befolyásolják a tőzsdét, hanem inkább politikai háttérre van annak a zavaros berlini „özseji életnek, mely az egész nemzetközi pénzügyi érzeti hatását. A marokkói kérdés bonyodalmai erősen érzetik magukat a német piacon. A tőzsde, mint a gazdasági élet legérzékenyebb faktora, rögtön reagál akár a kül, akár a belpolitikában előálló rendellenességekre s tagadhatatlan, hogy a marokkói kérdés erősen hozzájárult ahoz, hogy a berlini tőzsdén a jelenlegi viszonyok támadjanak. Az a hír is befolyás-al van a börzére, hogy a francziák *felmondták a német piacon kihelyezett kölcsöneiket.* S dacára annak, hogy német és francia részről is egyaránt czáfolták e hirt, a berlini piac hitt ennek alaposágában. Tegnap valósággal fekete napja volt a berlini tőzsdének. A sűrű kínlat dacára vevő egyáltalában nem jelentkezett és sok kényszer eladás csak elősegítette a nagy áresést. A váltó-üzletek is hozzájárultak a kínlat emeléséhez, ami jobban lenyomta az árakat. A vezető értékek is egyre estek s a 10—15 százalékos árhanyatlások nem a legritkább esetek közé tartoztak. A pénzkínlat természetesen erősen tartózkodó volt. A magánkamatláb újabb egynolczad százalékkal emelkedett és 3 és háromnegyed százalékot ért el. Napi pénzért 4—4 és egynolczad százalékot fizettek. Ma már azonban sokkal barátságosabb volt a hangulat. A marokkói kérdéstről kedvezőbb hírek érkeztek, amelyek szították a vételkedvet. Természetesen nálunk is jelentékenyen érzette hatását a tegnapi berlini tőzsdénap. Az előtőzsde tartózkodó volt, de a déli tőzsdén már több kérés fordult elő a barátságosabb hírek hatása alatt.

Kénes Gyógy- és Borvíz Betéti-Társaság Ipolyságon. A gróf Oberdorff Hugó tulajdonát képező hontmegyei kénes források vállalata, melyet *Gu'mann Fülöp* birt bérben, a napokban betéti társasággá alakult harminez évre. Elnök gróf Oberdorff Hugóné születet *Zichy Paula* grófnő lett. A társaság a víz szállítását már meg is kezdte.

A székelyföldi bádigosok a drótostótok ellen. A marosvásárhelyi székely kamara jelentése szerint a székelyföldi bádigos ipar kezd kiemelkedni régi, szük keretektől, mióta üzletkörébe más rokonszakmákat is fölvetett s az újabb technikai vívmányok által követelt finomabb fémipari munkákat is előállítja. Sérti és elkészeríti a bádigosokat azonban a „drótostótok” kivételes korunkban s a mai ipari viszonyok között nem jogosult hálalási engedelmének fentartása. A kamara után arra kéri tehát a kereskedelmi minisztert, hogy ezt az ősi ellenszenves rendszert, mielőtt az új ipartörvény megalkotásáig eljutnánk, rendeleti uton szüntesse meg.

A petroleum-kartel. Hónapokon át tartó tárgyalások után, melyek fölvaltva magyar és osztrák területen folytak, végre sikerült egy olyan kartel-tervezetet létesíteni, melyet a magyar és osztrák petroleum finomító gyárosok nagy többsége fogadott. A július közepén kötött kartelnek a megállapodás értelmében szeptember első napján kellett volna életbe lépnie. Ehelyett azonban a kartel tagjai elhatározták, hogy továbbra is tartózkodó álláspontra helyezkednek s egyelőre függetlenítik magukat a karteltől. Okul erre azt hozták fel, hogy a nyersolaj-termelés csökken s az olajárak ezért emelkednek. Az osztrák kormány újabban negyedmillió czisztarna nyersolajat vásárolt, amelyet a jövő év végéig fognak a termelők szállítani. A drohobiczi állami parafinmű is megkezdte márcziusban működését s a petroleumfinomítók minden erőükkel azon vannak, hogy a drohobiczi 600 vagon parafin értékesítését a kartel kapja meg. Ha ez a törekvés eredményre jár, a kartel azonnal megkezdte működését. A döntés csak a jövő év elején várható s ezért a petroleum-kartel 1911-ben csak névleges s csak formailag szerepel. Annai azonban már most is bizonyosnak látszik, hogy azok a nagyobb gyárak, melyek eddig sem léptek be a kartelba, semmi hajlandóságot sem mutatnak arra, hogy a kartelba később belépjenek. Egyelőre a kartel állandó érintkezést tart fenn velük, de újabban eddig még egyetlen vállalat sem lépett be a kartelba.

Akik két országnak adóztak. Győről jelentik: A Magyarország és Ausztria között létrejött utolsó kiegyezés szerint a már Magyarországon adózó, de üzletét Ausztriára is kiterjesztő magyar kereskedőt Ausztriában újra megadóztatni nem szabad. Ennek dacára a nezsideri és pándorfi piaci árusokat következetesen Ausztriában is megadóztatták. A jogtalanul megadóztatott árusok panaszára az osztrák pénzügyminiszter felhatalmazta a bécsi országos pénzügyigazgatóságot, hogy a jogtalanul kirótt általános kereseti adót a felek kérelmére törölje és a már befizetett adót visszafizesse. Minthogy az egyezmény értelmében a törlés 1898-ig visszamenőleg történik, a magyar árusok tekintélyes összegű kártérítésben részesülnek.

Új olajfinomító Bródban. A Száva melletti Bródban új olajfinomító gyárat építenek, melyet 350 munkás állandó foglalkoztatására rendeznek be.

A Bosznia-Hercegovinával váltott csomagokra statuált frankókényszer. A budapesti kereskedelmi és iparkamara a napokban felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben rámutat egy új rendeletről származó azon anomáliára, hogy míg a Magyarországon feladott csomagokat 10 kg. súlyig a feladásnál kell bérmentsíteni, addig Ausztriából továbbra is lehet csomagokat tekintet nélkül a súlyra — bérmentetlennel küldeni. A magyar kereskedelem érdekeit a rendelet hátrányosan érinti, amennyiben a hazai kereskedők elesnek annak a lehetőségétől, hogy a portót a boszniai félre hárítsák, a súlyos versenyviszonyok folytán a magyar kereskedő az áruk eladási árának aránylagos felemelésével sem kárpótolhatja magát. A rendelet nem egyeztethető össze a paritással és Ausztriának hazánkkal szemben előnyt biztosít. A kamara beadványában kérte a minisztert, hogy a régi előnyösebb állapotot állítsa vissza.

Új városrész

keletről a főváros VII. ker., Erzsébet királyné-ut és villamos mellett, hol 150—200 négyzetgöles telkek

6 évi részletfizetésre

adatok el. A esatornázás és egyéb közmunkák már nagyban folynak, ezek pár havi elkészülte után a telkek értékei óriásilag fognak emelkedni és így minden vevő nagy nyereséggel jut. A 250 telkek fele már el van adva. Felvilágosítást és térképet ad a tulajdonos:

Békési József tulaj. Budapest, VII. ker., Almásy-u. 1. Telefon 57—42 vagy a helyszínen az intéző

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 114. (villamo végállomás.)

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, szeptember 5.

A készáruüzletben ma nyugodt volt a hangulat. Bőséges kínálattal szemben a malmok kezdetben nagyon tartózkodók voltak, ami miatt igen nehézkesen indult meg a forgalom. Később jobb vételkedv mutatkozott és mivel másrészt az eladók sem voltak rátartósak, meglehetősen élénk üzlet fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 40 000 q buza kelt el eleinte változatlan, később néhány fillérrel olcsóbb árakon. A legdrágább eladási ár 12.25 korona volt 81 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.92 és fél korona 79 kilós tolnai búzáért. Egyéb gabonaneműek árai csekély forgalom mellett változatlanok maradtak. Forgalomba került: 1300 q 10.05—10.10 koronás árakon, 400 q zab 9.15—9.25 koronás árakon és 600 q árpa 8.60—8.90 koronás árakon. A határidőpiacon a mai üzlet szilárdan és a tegnapi zárlathoz jóval magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán, amely ma is rendkívül nagy arányokat öltött, változó volt az irányzat, mi mellett az árfolyamok meglehetősen tág keretben ingadoztak. Az októberi zab iránt ma is igen élénk érdeklődés mutatkozott, míg ellenben a májusi tengeri mindjárt kezdettől fogva el volt hanyagolva, amennyiben ezen czikk iránt csak igen kevés vételkedv mutatkozott. Az októberi buza ma 5 fillérrel a tegnapi zárlathoz felül 11.90 koronán indult, de ez volt egyúttal ma a legmagasabb jegyzés is. Nyomban a megnyitás után 11.82-ig, később pedig még tovább 11.75-ig csökkent, aztán 11.83-ig javult, de újra 11.75-ig ment vissza és zárlatkor így is maradt. Az októberi rozs 10.39 koronán indulva, 10.41-ig javult, aztán 10.26-ig csökkent, majd ismét 10.34-ig emelkedett és zárlatkor 10.27 koronán maradt. Az októberi zab 9.29 koronán indult, 9.31-ig tovább javult, aztán 9.23 koronáig ment vissza és zárlatkor 9.26 koronán maradt. A májusi tengeri 2 fillérrel a tegnapi zárlathoz felül, 8.37 koronán indult, 8.27-ig csökkent, aztán 8.35-ig emelkedett és zárlatkor 8.31 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 10 fillérrel, az áprilisi buza 7 fillérrel, az októberi rozs 11 fillérrel, az októberi zab 5 fillérrel, a májusi tengeri 4 fillérrel csökkent.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ. kéző volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki, új	75	—	79	23.00—23.90
"	76	—	80	23.65—24.10
"	77	—	81	2.80—24.2
"	78	—	82	—
Fejérmegyei, új	75	—	79	2.30—2.65
"	76	—	80	2.50—2.90
"	77	—	81	2.60—2.1
"	78	—	82	—
Pestvidéki, új	75	—	79	2.30—2.75
"	76	—	80	2.5—2.105
"	77	—	81	2.70—2.10
"	78	—	82	—
Bánsági, új	75	—	79	2.30—2.35
"	76	—	80	2.65—2.405
"	77	—	81	2.80—2.120
"	78	—	82	—
Bácskai, új	75	—	79	2.30—2.35
"	76	—	80	2.75—2.10
"	77	—	81	2.80—2.120
"	78	—	82	—
Rozs I. rendű új	—	—	—	20.15—20.35
középmínőségű új	—	—	—	19.85—2.05
Arpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.60—18.20
II.	—	—	—	17.20—17.50
Zab I. rendű	—	—	—	18.20—18.50
II.	—	—	—	17.70—18.
Tengeri belföldi új	—	—	—	17.20—17.30
Köles	—	—	—	—

Kötetett:

Buza. Tiszavidéki: 100 q 82 k 24.35 K, 2000 q 82 k 24.25 K, 100 q 82 k 24.25 K, 100 q 81 k 24.25 K, 600 q 85 k 24.50 K, 1200 q 81 k 24.60 K, okt. száll., 500 q 81 k 24.50 K, 400 q 81 k 24.50 K, 1000 q 81 k 24.45 K, 100 q 81 k 24.40 K, 300 q 81 k 24.25 K, 100 q 81 k 24.25 K, 1200 q 80 k 24.30 K, 2000 q 80 k 24.18 K felső, 125 q 79.5 k 23.90 K, Makói: 5500 q 80 k 24.18 K.

Fejérmegyei: 200 q 80 k 24.10 K, 2000 q 75.5 k 23.90 K.

Tolnai: 2250 q 79 k 23.85 K.
Pestvidéki: 700 q 81.5 k 24. —K, 1000 q 81 k 24.30 K, 150 q 80 k 24.30 K, 200 q 80 k 24.20 K, 500 q 80 k 24.20 K, 300 q 80 k 24.15 K, 500 q 80 k 24.15 K, 300 q 80 k 24.10 K.

Bánsági: 2400 q 79 k 24.10 K.
Bácskai: 1000 q 80 k 24.32 K, 2900 q 79.8 k 24.10 K, 3000 q 79.5 k 24.30 K.

Rozs: 500 q 20.20 K kpf pp, 800 q 20.10 K
Zab: 200 q 18.50 K kpf, 200 q 18.30 K kpf.
Arpa: 300 q 17.80 K kpf pp, 100 q 17.85 K kpf. pp., 100 q 17.60 K kpf. pp., 100 q 17.20 K kpf. pp.

A határidőpiacon kötöttség:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:

Buza 1912 áprilisra	12.13—14—03—10—03—04—
Buza októberre	11.90—75—83—5—
Rozs októberre	10.39—41—26—34—28—
Zab októberre	9.29—31—23—28—25—
Tengeri 1912 májusra	8.37—38—27—35—31—

óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	12.04—12.05
Buza októberre	11.75—11.76
Rozs októberre	10.27—10.28
Zab októberre	9.26—9.27
Tengeri 1912 májusra	8.31—8.32

Budapesti gabonaforgalom.

1911. szeptember 3 től 1911. szeptember 4-ig.

	Érkezett	Elszállított
Buza	76026	1890
Rozs	6223	—
Arpa	12089	8904
Zab	8315	6'69
Tengeri	602	1107
Liszt	878	6383
Korpa	—	876

Értéktőzsde.

Ma megnyitáskor nálunk a beszpárt. támaszkodva a tegnapi berlini tőzsde lanyha lefolyására, az egész vonalon kis betörést rendezett, ami kezdetben sikerült is és az árnívó teljesen hanyatlását vonta maga után. Utóbb, amikor kitudt, hogy a bécsi piacon jobb fölfogás kerekedett fölül, az üzlet iránya javult és a rendez mederbe terelődött, sőt a készáru piacon a magyar cukoripar-részvény újra 50—60 koronával, az Auertény-részvény 20 koronával drágult, míg a többi kivétel nélkül tartott áron kelt el. A zárlat határozottan szilárd volt, mert a bécsi arbitrázs az egész vonalon vásárolt. A déli tőzsde kezdetben szilárd volt, mert Berlinből kissé megnyugtatóbb jelentés érkezett, később helyi és bécsi realizálás nyomán kissé gyöngült és csöndesen zárult. A nemzetközi piacon egyenlegképen alig volt változás, a helyi piacon a közuti vasutársaság kissé drágult, ellenben a magyar bankrészvény csökkent. A készáru piacon a cukorrészvény valamivel olcsóbbodott. A járadékpiacon ma is renyhe, változatlan volt. A sorsjegy piacon tartott. A zárlat kissé gyöngült.

A déli tőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 648.75—650, Magyar hitelrészvény 842—844, Déli vasut 119.50, Jelzálogbank 486.50—487.50, Leszámitolóbank 537.50—576, Rimamurányi 687—688.50, Közuti vasut 808—810, Városi villamos 417.50—419.50, Hazai bank 309.50—310, Magyar bank 731—732.25, Hazai sorsjegy 120—120.50, Agrárbank 518, Északmagyarországi közszénbánya 495.50, Általános közszénbánya 829—830, Salgótarjáni 680—682, Ganz-féle 4295—4302, Magyar gázizzó 920—940, Ruggyanva 573—575, Adria 583—585.— korona.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 650—649, Magyar hitel 844.75—843.25, Osztrák és magyar államvasut 738.50—730, Jelzálogbank 489.25—487, Leszámitolóbank 575—574, Rimamurányi 688—687, Városi villamos 419—420, Hazai bank 809—810.75, Magyar bank 732—733, 4 százalékos koronajáradék 91.—, Általános közszénbánya 825—820, Salgótarjáni 680—681, Cukoripar 3105—3125, Északmagyarországi közszénbánya 407, Ganz-féle 4305, Vasuti forgalmi 470, Hazai sorsjegy 120, Adria 453.

Az utótőzsde iránya helyi és bécsi fedező vásárlásokra megvilágult. A forgalmasabb érték ára élénk kereslet mellett 1—2 koronával javult. Kötöttség: Osztrák hitelrészvény 670—675, Magyar hitelrészvény 844—845, Jelzálogbank 485.50—486.50, Rimamurányi 688.75, Fomciére 502.—

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, szeptember 5. (Saját tudósítónktól.) A külföldi tőzsdék árjegyzéseinek ellenében az itteni piac a budapestivel egyértelműleg nyugodtabb irányzatot követett, azonban a tartózkodás követ.

Kezdetben gabonaneműek és tengeri ára változatlan, zab irányzata lelemesebb és közepes minőségek ára 5 fillérrel drágult.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 12.50—12.75, banáti 12.30—12.70, mosoni és győri 12.05—12.30, felsőmagyarországi 12.05—12.30, déli vasuti 12.05—12.25, bácskai 12.30—12.70.

Rozs: felsőmagyarországi 10.45—10.55, csepei 10.35—10.55, pestmegyei 10.55—10.80, déli vasuti 10.45—10.60, különféle magyarországi 10.35—10.55, ausztriai 10.30—10.65.

Arpa: morvaországi 9.50—10.40, marchfeldi 8.90—9.75, bécsvidéki 9—9.60, felsőmagyarországi 8.70—10.80, mosoni 8.50—9.25, déli vasuti 8.40—9.50, felsőmagyarországi 8.50—9.25, maláta 9—9.25, takarmány 8.50—8.75 K.

Magyar tengeri 9.10—9.30, Cinquantin 9.70—10. Magyar zab: válogatott 9.90—10.15, elsőrendű 9.75—10, közepes 9.55—9.85.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, szeptember 5. Tekintet nélkül a gyöngye külföldi árjegyzésekre az itteni előtőzsde tartózkodóan viselkedett, mivel a heti ellátás nem ment olyan nehezen, mint várták. A bankok 5 1/2%-on reportáltak. Később visszavásárlásokra az árfolyamok javultak. Különösen Alpesi- és Skoda-részvények. — A déli tőzsde irányzata nyugodt, az árfolyamok alig változtak. Később az üzletlenség ellenére is tartottak az értékek, mivel Berlin is nyugodtabb magatartást jelentett.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 649.75, Magyar hitel 843, Laenderbank 547.25, Unionbank 622.50, Államvasut 738.75, Déli vasut 119.50, Alpesi 827.50, Rimamurányi 689, Skoda 673.50, Magyar cukorgyár 3125, 3 százalékos déli vasuti elsőbbség 273.75.

1 óra 30 p. Osztr. hitel 649.50, M. hitel 844, Anglobank 326.25, Bankverein 546.25, Laenderbank 548.50, Unionbank 622, Államvasut 739.25, Déli vasut 120, Dunagőzhajózási 1170, Prágai vasut 2750, Rimamurányi 686.50, Skoda 683, örök sorsjegy 249.50, 3 százalékos déli vasuti elsőbbség 274.

Bécs, szeptember 5. (Magyar értékek zárlata), 4 száza léko arany-járadék 111.4, Tisza és szegedi kölcsön sorsjegy 309.—, Magyar hitelbank részvény 845.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 575.—, Rimamurányi 682.—, Magyar cukoripar 3085.—, Adria hajózási részvénytársaság 528.—, Magyar koronajáradék 91.—, 4 százalékos magyar földterhem. kötvény —, Magy. nyerem.-kölcs. sorsjegy —, Kassa-Oderbergi Vasutárs. 348.50, Magyar jelzálogbank 486.—, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, szeptember 5. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 száza-ékos papír-járadék 92.10, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.85, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 325.75, Bécsi Bankverein 545.50 Osztrák-magyar bank 1975.—, Déli vasut 118.25, Dunagőzhajózási r.-t. 1160.—, Dohány részv. 829.50, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német bankv. 117.60, Osztr. Lloyd 70.— 4.2 száz. ezüst jár. 92.10, 95.85 Osztr. koronajáradék 92.10, 1864-os sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 659.75, Union-Band 623.75 Osztrák Laenderbank 548.30, Osztrák magyar államvasut 739.—, Elbevolgyi vasut —, Alpesi részvény 830.50, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.90, Lipótkohó 622.— Török sorsjegy 249.—.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szeptember 5. (Értéktőzsde.) Már a tegnapi utótőzsdei forgalomban bizonyos megnyugvás volt megállapítható és ez a mai megnyitáskor a tegnapi külföldi tőzsdék nem kedvezőtlen magatartása következtében még határozottabban nyilvánult meg, habár eleinte határozott irány még nem is alakulhatott ki és könnyű javulásokkal ugyanily erősnek állottak szemben. Járadékok inkább gyöngülés iránt mutattak hajlandóságot. A további forgalomban sem volt az üzletben nagyobb élénkség tapasztalható, mert a spekuláció a tisztázatlan politikai helyzet és a feszült pénzügyi viszonyok következtében természetesen még nem határozhatta el magát arra, hogy tartózkodásából kilép. Mindazonáltal az irányzat némi szilárdságot nyert és egyes bányajáradékok, mint gelsenkircheniek, Phoenix és felsősziléziai vasut ipari cikkeknek emelkedő árfolyamok mellett fedezési kereslet mutatkozott, míg Hanza-részvényeket véleményvásárlások jelentékeny javuláshoz segítettek Osztrák értékek jól voltak tartva. A tőzsde szilárd irányzatban zárult, amihez a gabonaárak csökkenése és a készpénzpiacnak részben javult árfolyamok mellett való megvilágulása lényegesen hozzájárult. Napi pénz 4—3 és fél százalékos, magánkamatláb 3 háromnegyed százalék.

Berlin, szeptember 5. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék 95.50, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —, osztrák hitelrészvény 203.50 Déli vasut 22.30 orosz bankjegyek 216.80, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Discontó

Commandit 185.30, Dinamitruszt 180.25, Harponi 179. — Unifikált török járadék 93.10, 4.2 százalékos ezüst jár 91.80, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.70, Magya koronajárdék 90.80, Osztrák-magyar államvasut — Bécsi váltóár 849.50, Olasz járadék —, Alt. villamos-sági Edison 162.60, Gelsenkirchener 193.30, Laurakohó 17.70

Frankfurt, szeptember 5. Zárlat. 4.2% papírjárdék —, 4.2% osztr. ar.-jár. 98.30 Magyar. ar.-jár. —, Osztr. hitelint. részv. 204. — Osztrák-magyar államvasut 158. —, Eszakyugati vasut —, Bustleh radi vasut —, Londoni váltóár 204.47, Bécsi Bank verein 1.7. — Villamos részvény —, 3 százaléko-magyar aranykölcsön 77. —, 4.2 százalékos ezüstjárdék 95.90, Osztrák koronajárdék 91.90, Magyar korona-járdék 90.90, Osztrák-magyar bank 140.80, Déli vasut részvény 22.50, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.50, Párisi váltóár 811. —, Union bankrészv. —

Hamburg, szeptember 5. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.50, 1860. sorsjegy 180. —, Déli vasut 22.20 4 százalékos aranyjárdék 98.40, Osztrák hitelrészvény 203.25, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz jára-dék 102.60, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.30

London, szeptember 5. Angol consol 77.75.

Páris, szeptember 5. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 94.45, Osztr. aranyjárdék 100.10 Magyar arany járadék 96.10, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 506. — 3/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 289. —, 5 százalékos marokkói jára-dék 518. — 4 százalékos 1890. román köles —, 4 százalékos amort. románjár. 1905. —, 5 százalékos orosz járadék 104.67 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.40 4 százalékos spanyol jár. 9.27 4 százalékos unifikált török jár. 93.45 Török sorsjegy 211.50 Török dohányrészvény 351. —, Osztrák földhitel-intézet 1390. Osztrák Länderbank 587. — Magyarjelzolgobank 520. —, Banque de Paris 17.24 Banque Ottomane 672. —, Osztrák-magyar államvasut 790. —, Déli vasut 124. —, Meridionalvasut 614. —, Hartman gépgyár 700. — Rio Tinto 16.12, Suererie d'Egypte 82. —, Tula 503. — Urkányi köszén 180. —, Chartered 5. 5, De Beers 443.50 East Rand 91.50, Jagersfontein 132. —, Trans. Land Comp. 43.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.62, Váltó német piacokra (rövid) 123.28, Váltó Bécsre (rövid) 104.68, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz arany-váltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csekk Londonra 252.45, Magánkamatlal 2.75.

Felölös szerkesztő: PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Kivonat a hivatalos lapból

— Szeptember 5. —

Kinevezések. Bosznia és Hercegovina orszá-gos kormányának főnöke kinevezte apbrakká a IX. díj-osztályba a következő aljegyzőket és pedig: Wozniak Károlyt a travniki törvényszéknél, Grguric Jakobot a bugoini járásbírósnál, Nikolic Antalt a petrováci járásbírósnál, Sattler Henriket a krupai járásbíró-ságnál, Deutsch Gyulát a fojnizai járásbírósnál, áthelyezve az utóbbit a szerajevói járásbíróshoz, to-bábbá Plaznik Adámot a bjelinai járásbírósnál, végül Gjumrukic Hasniát a rogaticai járásbírósnál;

az igazságügyminiszter Tatar Gerő tordai ügyész-ségi irnokot a marosvásárhelyi törvényszékhez, Veress Akos marosvásárhelyi törvényszéki telegkönyvi átalá-kító díjnokot a nyárádszeredai és Konderth Józsefet szászrégeni járásbírósi telegkönyvi átalakító díjnokot a szászrégeni járásbíróshoz irnokká;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Röder Margit okleveles kisdévonónt a tiszvárványi állami kisdé-ovódához kisdévonóvóné;

a nagyváradi ügyészhez a felügyelete alatt álló nagyváradi ügyészhez irnokká Kozó Emil malaczai járásbírósi irnokot;

a komáromi törvényszék az ujonnan rendszeresített román tolmácsi állásra dr. Bota Simon ügyvédjelölt, máramarosszigeti lakos és Pásztor Pál győri törvény-széki napibéres hivatalosját a párkányi járásbíró-sághoz hivatalosjává;

a székesfehérvári javítóintézet igazgatója Hintz Lajos festőt ideiglenes minőségű munkavezető-felügye-lővé nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Hre-huss Gyula beregszászi törvényszéki jegyzőt a mező-kövesdi járásbíróshoz helyezte át;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Kiss Antalné, szül. Vay Mária tiszvárványi állami óvónót az egri Arany János-utcai állami óvodához jelen minőségében áthelyezte.

Népmagyarosítások. A belügyminiszter kis-koru Braun Ernő kürti lakos Bokorra, Zrebny Márton budapesti lakos Zalaira, Wenzel József budapesti lakos Árkira, Lebenstein Margit budapesti lakos Lászlóra, dr. Glück Sándor és Glück Vilmos budapesti lakosok Jobbágyra, Hahn Lázár budapesti lakos Havasra, kis-koru Grünberger Mór és Henrik budapesti lakosok Kázmérra, kiskoru Mandi Mór budapesti lakos Mátraira, Wolf Arthur budapesti lakos, valamint Béla, Gergely és Pál nevű kiskoru gyermekei Gyulaira, Lefkovits Sa-lamon budapesti lakos család nevének Lászlóra kért át-változtatást megengedte.

Pályázatok. A nagyenyedi pénzügyigazgató-ságnál hivatalosjogú állásra október 1-ig; Aranyos-

egerhegy községben postai ügynöki állásra két hét alatt; a budapesti bányakapitányságnál két kezelő-segéd tisztit és két hivatalosjogú állásra október 1-ig le-het beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése

Hazánkban az idő nyugaton részben felhősre változott és itt-ott némi lecsapódás is fordult elő. Helyenként élénk szél keletkezett. A hőmérséklet ma reggelre északnyugatra felől észrevehetőleg süllyedt; a tegnapi maximum 34 fok C volt Eszék-en és Temesvárott, a minimum pedig 3 fok C Tátrafüreden.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Átmenetileg változókéony idő várható, lényeg-telen hőváltozással és helyenként esővel.

(Sürgöny-prognózis: Változókéony, enyhe, át-veve csapadék.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, Hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erő, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmér-séklet max., Hőmér-séklet min.

Main financial table with columns: Budapesti értéktőzsdé, Mai záró ár-folyam, Pénz, Ár, and various market categories like Államadósság, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Közlökedési vállalatok, Sorsjegyek.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali szállításra	64.—	69.—
Szeptember—decemberre	63.75	68.75
Szeptember—augusztusra	63.50	68.50
Szeptember—májusra	63.25	68.25
Irányzat: igen szilárd.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	61.50	62.50
Prágai "	60.—	60.50
Lembergi "	55.—	55.25
Trieszti exportszesz (finom)	24.—	24.25

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra ...	13.—	12.20
1911. szept.—decz.re ...	12.95	13.15
Durva korpa azonnali szállításra ...	13.40	13.60
1911. szept.—decz.re ...	12.40	13.60

Zsiradékok.

Disznózsír budapesti ...	170.—	171.—
vidéki ...		

Szalonna.

Városi 4 drbos ...	144.—	145.—
3 " ...	151.—	152.—

Vásárcsarnok.

Hivatalos tudósítás.

Szeptember 5. *Baromfi.* Elő: Csirke, táutani való (1 pár) 1.50—2 korona, sütni való hazai Ia. 2.60—2.80 korona, IIa. 2—2.40 korona, szerb 2.20—2.60 K. Tyúk, hazai Ia. 4—4.40 korona, II. rendű 3.20—3.80 korona, szerb 3—3 korona, Rucza, hizott 4.40—6.—korona, sovány 3—4 korona, szerb 2—2.60 korona, Lud, hizott 12—20 korona, lud, sovány 5.60—8 korona, szerb 5—6 korona. — Tisztított: Csirke Ia. (1 drb) 1.20—2 korona, IIa. —.60—1 korona, Jérece Ia. 2—2.20 korona, IIa. 1.40—1.80 korona, Tyúk Ia. 2.40—2.80 korona, IIa. 1.40—2.20 korona, Rucza hizott 4—5 korona, sovány 2—2.60 korona, Lud, hizott 6—10 korona, Ludmáj, nagy (1 kgr. 3.60—4 korona, kicsiny 2.60—3.40 korona, Ludzsír 2.80—3 korona, Ludháj, tiszta 2.80—3 korona, Lud, vegyes 2.20—2.40 korona.

Fat és vadhus. Óz, egészben (1 kgr.) 1.40—1.60 korona, Nyúl, nagy (1 drb) 2.80—3 korona, süldő 1.40—2 korona, Fogoly 0.80—0.90 korona.

Tojás. Friss tojás, teatojás (100 drb) 7.—3 korona, főző tojás 7.20—7.40 korona, alföldi tojás (140 drb) 94—102 korona, erdélyi tojás 92—100 korona, apadt tojás 84—90 korona.

Zöldség. Sárgarépa Ia. (100 kötet.) 4.40—16 korona, IIa. 1.20—4 korona, Petrezselyem Ia. (100 kötet.) 4.40—16 korona, IIa. 1.20—4 korona, Zeller (100 drb) 1.60—6 korona, Kalarábé hazai 1.60—2.80 korona, Kapor (100 cs.) 2—2.80 korona, Metélő hagyma (100 cs.) 1.40—1.60 korona, Póré hagyma (100 cs.) 1.20—1.60 korona, Vöröshagyma hazai (100 kötet) 2—8 korona, Vöröshagyma, érett makói 16—18 korona, Vöröshagyma közönséges Ia. (1 méterháza) 13—15 korona, IIa. 10—12 korona, Fokhagyma Ia. (1 mm.) 24—28 korona, IIa. 20—22 korona, Cékla Ia. (100 drb) 2.60—3 korona, IIa. 1.60—2.40 korona, Fejeskáposzta Ia. (100 darab) 14—20 korona, IIa. 6—12 korona, Kalkáposzta Ia. (100 drb) 2.60—4 korona, IIa. 1.60—2.40 korona, Vöröskáposzta Ia. (100 drb) 16—24 korona, Fejes saláta Ia. (100 drb) 4—5 korona, IIa. 3—3.80 korona, Burgonya, sárga, hazai (1 vagon) 1000—1200 korona, Burgonya, rózsá, nagy 780—800 korona, Fekete retek, nagy (100 drb) 3.20—korona, kicsiny 1.60—3 korona, Ugorka, nagy salátának (100 drb) 2—8 korona, savanyítani való 1.60—2.80 korona, kovászos 3—4 korona, Paradicsom érett (1 mm.) 8—14 korona, Zöld paprika (100 drb) 0.40—1.60 korona, Tök, főzni való (100 drb) 10—28 korona, Zöld tengericső (100 drb) 2.00—2.80 korona, Zöld bab, hüvelyes 24—38 korona, Torma, nürnbergi Ia. (1 mm.) 70—80 korona, hazai, nagy, édes 40—50 korona, kicsi, erős 24—32 korona, Sóska (1 kgr.) 0.20—0.30 korona, Parajz (spenót), laboda 0.30—0.36 korona, Savanyított káposzta (1 mm.) 28—28 korona...

Kőbányai sertéspiacz.

Szept. 5. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon feüli súlyban) 160—161 fillér, Fialat közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 165—167 fillér, Közép (páronkint 240—290 kgr.) 170—172 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. év szeptember hó 3. napján volt készlet 29292 drb. — 1911. szeptember 4-én felhajtott 28 drb. — 1911. szeptember 4-én elszállított 231 drb. — 1911. szeptember 5. napjára maradt készletben 29090 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Budapesti szurómarhavásár.

Szeptember 5. Felhajtott 763 élő borjú. Arjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 120—132 fillérig, kivételesen 134—142 fillér, középminőségű élő borjúkért 110—118 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénk volt, az árak 4—6 fillérrel kgrkint emelkedtek.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbizottság igazgatóságától.) Szept. 5. Előző napi eladatlan maradvány 908 drb sertés, Pótfelhajtás 51 drb sertés. Mai felhajtás

1015 drb sertés, összesen 1974 drb sertés. Eladatott 1020 drb sertés. Mai maradvány 954 drb sertés.

Arjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felül ételsúlylevonással 152—158 fillér. Öreg II. rendű 280—250 klg. ételsúlylevonással 150—157 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felül ételsúlylevonással 156—166 fillér. Fialat közép 220—300 klg. ételsúlylevonással 160—170 fillér. Fialat könnyű 120 klg. ételsúlylevonással 164—171 fillér. Hussertés könnyű 140—300 klg. ételsúlylevonással 170 fillér. A vásár irányzata lanyha. Az árak 2—5 fillérrel hanyatlottak.

Bécsi sertésvásár.

Szeptember 5. A mai sertésvásárra 15.692 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 9567 fiatal és 4890 hizott sertés.

Árak: elsőrendű 139—142 fillér; középnehéz 135—138; fiatal sertés 108—136 fillér; kilogrammonként, elősúlyban, fogyasztási adó nélkül.

VIZÁLLÁS.

szept. 4.		szept. 5.		szept. 4.		szept. 5.	
m é t e r		m é t e r		m é t e r		m é t e r	
Inn	Schärding 1.42	1.42	Visza	M.-Sziget 0.42	0.45		
Duna	Paseau 1.82	1.82		Tekcháza 0.10	0.25		
	Linz 0.86	0.86		V.-Namony 0.62	0.50		
	Bécs 0.98	0.90		Tolaj 0.28	0.40		
	Pozsony 0.56	0.68		Tiszafüred 0.38	0.50		
	Komárom 1.68	1.82		Szolnok 0.45	0.52		
	Budapest 1.15	1.66		Csongrád 0.87	0.90		
	Paks 0.52	0.45		Szeged 0.26	0.25		
	Mohács 1.25	1.28		T.-Becse 0.37	0.34		
	Gombos 1.92	1.93		Titel 0.98	1.03		
	Ujvidék 0.—	1.19		Óndova 1.18	1.17		
	Pancsova 0.10	0.17		Tapoly 0.14	0.14		
	Orsova 0.84	0.90		Sodróg 0.14	0.31		
Morva	Morvafalu 0.67	0.18		Sajó 1.16	1.15		
Vág	Zelna 0.04	0.04		Herád H.-Némoti 0.06	0.10		
	Trencsén 0.01	0.38		Berettyó Margitta 0.36	0.39		
	Szered 0.40	0.88		B.-Ujfalu 0.42	0.40		
Rába	Szt.-Gothárd 0.10	0.40		Kőrös Csucs 0.38	0.35		
	Sárvár 0.02	0.04		N.-Váradi 0.24	0.28		
	Győr 1.18	1.54		Belényes 0.20	0.20		
Dráva	Várad 1.52	1.82		Tenke 0.18	0.18		
	Zákány 0.78	0.42		Guraboncs 0.40	0.40		
	Báros 0.19	0.10		Borosjenő 0.58	0.58		
	Eszék 0.74	0.54		Békés 0.20	0.26		
Mura	M.-Szerdah. 0.60	0.45		Gyoma 0.20	0.25		
Száva	Zágráb 1.08	0.—		Gy.-Fehérvár 0.—	0.08		
	Szécsk 0.84	0.88		Branyicska 0.—	0.40		
	Mitrovicza 0.70	0.68		Árad 0.92	0.88		
Szamos	Deés 0.80	0.12		Makó 0.28	0.14		
	Szatmár 0.14	0.16		Lugos 0.40	0.40		
Kraszna	N.-Majtény 0.38	0.80		K.-Kostoly 0.08	0.14		
Latorca	Munkács 0.04	0.08		Kiszótó 0.38	0.36		
Laborez	Homonna 0.45	0.80		Temesvári 0.09	0.09		
Ung	Perecseny 0.04	0.—		Becskerek 1.86	1.13		

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOS MÁTYÁS

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. —
Irtá: BILLY MARSH.

Ugy látszik hosszabb időt töltöttek ott, mert még újkor semmi olyan hír nem érkezett, mintha megváltoztatták volna lakhelyüket.

Márczius első napjaiban történt, hogy a kulesár ismét bement a városba. Mikor visszatért Porthgennába, új híreket hozott az uraságról, melyen rendkívüli módon felizgatták a házvezetőnőt.

Itt is, ott is, de mindig szavahihető emberekől azt hallotta, ámbar csak egy tréfásan mondták, hogy az uraság nemsokára kénytelen lesz bölcset beszerezni; talán már a tavasz végén vagy a nyár elején. Egyszóval a három hónapon belül megérkezendő sok kis baba között volt egy olyan is, kinek Frankland lesz a neve. És ha szerencsésen fiú lesz, mint Porthgenna örököse, egész Cornwallisban nem csekély feltűnést fog kelteni.

Még mielőtt a házvezetőnő és a kulesár elkészültek volna e fontos újság megbeszélésével, megjelent a levélhordó Porthgenna Towerben és ismét levelet hozott mistress Franklandtól.

A házvezetőnő areza roppant öröme és meglepetésre derült, mikor az első sorokat olvasta. A levél azt jelentette, hogy az uraság régen várt látogatása a régi kastélyban mégis meg fog történni, május elején. A hónap elsejétől tízenkettedikéig minden napra várható lesz megérkezniük.

Azok az okok, melyek Porthgenna urait arra indították, hogy végre megállapítsák látogatásuk idejét, bizonyos dolgokkal állottak összefüggésben, melyekről mistress Frankland nem tett említést a levélben.

Barátaik, kiknek házában laktak, nem-

sokára visszaérendőben voltak utazásukból és Franklandnak gondoskodni kellett afelől, hogy hová mennek onnan lakni.

Mr. Frankland nagyon bölcsen azt indítványozta, hogy térjenek vissza ismét Long Backleybe. Nem csak azért, mert legregibb barátai valamennyien azon a környéken laktak, hanem mert — és a körülmények ezt az okot most nagyon fontossá tették — a falunak megvolt az az előnye, hogy kitünő orvos lakott benne.

Szerencsétlenségére ez az előnye nem volt mistress Frankland előtt tetszetős s ettől kezdve még inkább vonakodott attól, hogy Long Backleybe menjen lakni. Azt mondta, hogy régtől fogva nagy, bár indoklatlan ellenszenvvel viseltetett az ottani orvos iránt. Lehet, hogy nagyon ügyes, udvarias és tagadhatatlanul derék férfiú volt, de mégsem tudott soha megbarátkozni vele. Így mistress Frankland eltökélte, hogy minden erejével ellenáll annak a tervnek, hogy Long Backleybe menjenek, mert akkor kényszerülve lett volna ennek az embernek a gondjaira bízni magát.

Szóba került két másik tartózkodási hely is, de mistress Frankland mindig ugyanazt az okot hozta fel ellene. Mindkét esetben idegen volt az ottani orvos és a fiatal asszony nem tudott megbarátkozni azzal a gondolat-tal, hogy idegen ember kezelje.

Végre mint előre várható volt, jövődéli lakásának a megválasztása egészen a saját elhatározására maradt. És úgy férje és barátai nagy bámulatára azt határozta, hogy Porthgennába megy.

Ezt a sajtáságos tervet keresztül is vitte, mert most jobban vágyott, mint valaha, hogy viszontláthassa azt a helyet, részint pedig, mert az az orvos, ki anyját utolsó betegségében és őt magát is apró gyermekkorában gyógyította, még élt és Porthgenna közelében gyakorolta hivatását.

Apja és ez az orvos jó barátok voltak és éveken keresztül minden vásárnap együtt

ültek a sakk-asztal mellett. Ezt a barátságot mindig apró ajándékok erősítették meg karácsonykor. Mikor pedig a kapitány halálának híre elérkezett ornwallisba, az orvos részvételét fejezte ki Rosemundenak, melyben régi barátjáról és jóakarójáról megható kifejezésekben emlékezett meg. Ugy élt közéletében mint nagyon kedves atyai, jó öreg ur — minden orvos közül legalkalmasabb az ő számára.

Egyszóval mistress Frankland a porthgenuai orvosról épp oly jó véleményvel volt, mint amilyen rosszal a longbeckleyiről. És mint minden szerelmes férj felesége keresztül is tudta vinni szándékát.

Május elsején a nyugati szárny valamennyi szobája készen állt az uraság fogadására. Az ágyakat szellőztették, a szőnyeget porolták, a székeket és pamlagokat megszabadították védő lepleiktől. A házvezetőnő föltette granát mellűjét s felöltötte atlasz ruháját. A eseléd tiszteletteljes távollabban követte barna gyapjuruhájában, a kopasz öreg kulesár pedig, aki nem akart az asszonyok mögött maradni, új, igen esinos és ez alkalomra készített parókában járt, kelt fel s alá fekete brokát-mellényében, mely szín és finomság tekintetében bátran versenyre kelhetett a házvezetőnő atlasz ruhájával.

Elmult a nap, az éj is eljött, de mr. és mistress Franklandnak még híre sem volt. Igaz hogy május elseje volt, az első nap, melyen várhatták őket. Így vélekedett a kulesár és a házvezetőnő hozzátette, hogy ostobaság volna mindjárt az első napon várni az uraságot. Esetleg ötödikén jönnék.

De elmult a május ötödike is anélkül, hogy valaki jött volna. Következett hatodik, hetedik, nyolcadik, sőt kilencedike is, de a magányos kastélyhoz nem közelgett robozó kocsik sorja. A tizedik napon a házvezetőnő, meg a kulesár korábban keltek mint máskor. Nyitogatták az ajtókat, sürgölődtek a lépcsőkön, meg az udvaron.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Szerda, 1911. szeptember 6-án.

NEMZETI SZINHÁZ

A bor.

Falusitörénet 3 felvonásban. Irtai Gárdonyi Géza.

Személyek:

Baracs Imre	Gyenes
Baracs Mútyi	Rozsahegyi
Baracsné	Cs. Alszegi L.
Jancsi	Füstös A.
Orv. Szanyoghnd. Tamás	D. Ligeti J.
Szanyogh Rózi	Gábori J.
Mihály	Gerő I.
Eszter	Hoviváth Jenő
Göze Gábor	Keczeri J.
Göze Gáborné	Kovács
Durbintz Pál	Faludi
Kátsa	Narcisz
Bige	Kálmán
Tepsi	B. nis
Czeplédy	Meszlóvi
Zsuzsi	Czakó Pál
Egy fia	Paulay
Kisbó	Iványi
Kocsis	

Kezdeté 7/8 órakor.

VIGSZINHÁZ

A hölgyek öröme.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtai Hennequin Maurice. Fordította: Holtai Jenő.

Személyek:

Blaise	Csontos
Pacolet	Tapolczay
Pacolet	Szerény
Planturel	Vendrey
Mario Ange	Mészáros G.
Kaucy	Pallay R.
Georgette	Bárdi G.
Prosper	Sarkadi
Chales	Bárdi
Finette	Molnár A.
Herbertes báróné	Varga A.
Mariette	Makay M.
Blanche	Csáky I.
Justine	Balázs G.
Rió grófné	Gálffy A.

Kezdeté 7/8 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Lohengrin.

Regényes dalmű 3 felvonásban. Szévegdi és zenéjét írta: Wagner Richard. Fordították Böhm G. és Ormay F.

Személyek:

Lohengrin	Anthes
Elza	Bánó Irén
Orrund	Hasselbeck
Telramund	Rózsa
A király	Ney B.

Kezdeté 7 órakor.

ROYAL-ORFEUM.

VII., Erzsébet-körút 31.

Telefon 110-22.

Ma este 8 órakor legelsőrangú színházi és variété-előadás. **Bachus and Meallan** amerikai táncszelvény. Heros, vakmerő erőműtárványok; **Carl Hertz**, felhülykítő amerikai illuzionista. **Palo and Sellory** excentrikusok. A kis baronessz. **Albini Félix** operette, játsszák: Szalontay Ferike, Sándor Steff, Bálint Béla, Bárány István, Dezsőffy László, Máthé Sándor és még 40 más szereplő. **Constance von Linden** felléptével **Diane d'Artois** című szerepében; **A magántanár** Leo Fall operette. **Solti Hermin**, **The 6 Boston Girls** és még 18 elsőrendű attrakció. Pénteken, szeptember 8-án d. u. 8 1/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi előadás. Minden innen- és vasárnap d. u. 8 1/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi előadás az összes attrakciók felléptével. A téli kertben **Royal-Cabaret** Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. **Kukó Vince** és zenekara. **Bal-mabille**. Keringő verseny. Tánc bajnalg. A legvidámabb budapesti hely.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este

REBLA

a rendkívül kumoros zsonglőr

HENRY DE VRY

mesteri szobor pózai.

Az idomított sertések

és a többi 16 attrakció a legkellemesebb szórakozást nyújtják.

Az előadás kezdete este 8 órakor.

Minden vasárnap délutáni előadás. — Jegyvétel 10-1-ig és 3-6 óráig ártótelmes nélkül a nappal pénztárnál. Telefon 93-36.

TÖRLEY

TALISMAN CASINO RESERVÉ

ROYAL-CABARET

A Royal-Orfeum épületében (VII., Erzsébet-körút 31. sz.)

Pénteken, szeptember 8-án délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi előadás.

A magántanár, **Leo FALL** operette,

A megázott huszár, bohózat — és 16 nagyszerű attrakció. — Jegyek: elővételi díj nélkül a ROYAL ORFEUM pénztárnál és a jegyáradékban már most válthatók.

TANKÖNYVEK

ISKOLAI SEGÉDKÖNYVEK

leggyorsabban beszerezhetőek

LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)

könyvkereskedésében

(Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. alatt),

ahol az ország minden részében használt tankönyvek raktáron vannak.

Felhívjuk még a figyelmet a cég jól felszerelt tanszerraktárára is, mely méltón kiegészíti a több mint egy évszázad óta fennálló elsőrangú könyvkereskedést.

Megrendelések a szokásos feltételek mellett gyorsan és pontosan lesznek elintézve.

Reméljük, hogy a n. é. közönség, mely a céget eddig is kitüntette osztatlan bizalmával, ezentúl is fel fogja keresni rendeléseivel, a cég pedig hagyományos elvvel és lelkiismeretes kiszolgálás által oda fog hatni, hogy a bizalmat iránta mindenképpen fokozza.

„Altivater“

Gessler

Budapest

WOLF

Figaro nagykávéháza

megnagyobbítva, újonnan átalakítva, pazarul rendezve (a m. kir. Operaház közelében VII., Hajós-utca) a hó 19. szombaton délelben megnyílik.

Estéinkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak irógéphez.

HA FIZETNEK

havoata 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írás, visszaváltós, táblázatos, összedobillentyűs, automikus sorváltós, csupa acélból és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-kiviatúrás

Ujlaki-irógépet.

Nem irnak alá váltót és folytonosan halmozódó irodai munkálatokban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt irógépet legmodernebb Ujlaki irógépünkre

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás ország-szerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA

Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 28. sz.

Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-keresetre rekedtélnek, közöljék csekküket. Vidéki képviselők kerestélnek.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben)

XVIII. ÉVFOLYAM

Beiratások naponta 9-6-ig.

SOMOGYI

MÓR zongoraművész

államilag képesített okl. zongtanár igazg. alatt álló

Zenekonservatorium

(akadémiai előkészítő-tanfolyamokkal) oklevél

Budapest, Erzsébet-körút 44.

TELEFON 63-45.

Esti tanfolyam 7-10-ig.

Államilag diplomált tanárok.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körút 3. sz. alá.

Félfog fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, Tartós fogtömések, aranyhidak, koronák. Foghúzó (attitásban is) Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése. Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Friedmann - Orfeum

SZEREGESN-UTCA 35. TELEFON 4-49.

Műsor: Minden este 8 órakor Szonféltés műsor!

A lengyel bibliai társulat fellépte

LITTMANN PEPI vezetésével. Uj szók!

Melle Buravetz a Szentpétervári Opera művésze

Fritz Major a jeles német komikus új szókival

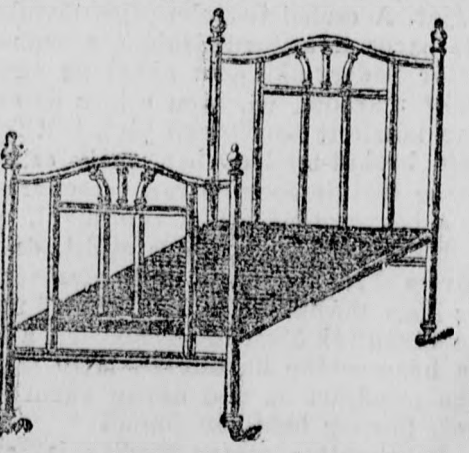
Uj német bohózat.

Kerekes Jenő legedülművész

Uj magyar bohózat.

A téli kertben 25 gyűjgyűrd művésznő fellépte. — Jegyek kaphatók d. e. 10-1-ig, d. u. 3-5-ig a pénztárnál.

Rézagy 32 frt

Az itt bemutatott vasagy sodronnyal és rézdiszítással bármely színre emaillezve 16 frt. Mindennemű vas- és rézbutort legolcsóbban szállít

NÉMETH fémbutorgyára, V., Koháry-u. 19a.

Acélsodronnyágyat vásároltál 5.50

Összesítő vasagy márkacsal 8.75

S

MAGYAR

Sárga

Vig. átlak

Szerda

A nagyherce

Thurzó Viktor

Hessen báró

Uedoházy gróf

Baraczy And

Katolnay ezre

A primadonna

D. Poreci

Perezy Judit

Hokor Adolf

Callias Péter

Rudas Béla

Zsi Kovics Jan

Lád Janos

A lóspán

Er e encia

Náci

Kezdeté

Fővárosi Va

Az ártat

Operette 3

Antoni Mars

Zenejét szerz

olta: 2

Szer

Das Andraiz

Delphine, fele

Jaqueline

H. Bert

Rene Bostinet

Pomeral, gyár

Szanne, fele

Chazenne, ma

Rose, felesége

Kezdeté

FOL

Téli hel

Igazgató: K

Telefon:

„AL

Trefás falusi

„De

Bohózat 1 fe

Trebtsch

Jegyek előv

d. e. 9-1-ig

ut 10, és 50

sz 1-50 onca

vil

RO

Minden

műsor C

kal illuzion

BACHUS

AND SEL

Albini Félix

dor Steff.

László, M

stance vo

totó bohózat

TANÁR I

BOST

A téli kert

án nincs be

Bal mabille.

Minden u

nag

sz

7 C

8 F

9 S

10 V

SZINHÁZAK.

Szerda, 1911. szeptember 6-án.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Sárga lilium.
Vig. átk. 3 felvonásban. Irta: Biro Lajos.
Személyek:
A nagyherceg: Törzs
Thurzó Viktor: Sebestyén
Hessen báró: Pethő
Beloházy gróf: Vandory
Basarcsy András: Latabár
Katalin ezredes: Szirmay
A primadonna: Csatai J.
D. Peredi: Papp
Peredy Judit: Gombaszögi
Bokor Adólf: Vágó
Csilias Péter: Réthelyi
Rudas Béla: Dobi
Zsi Kovács János: Körmeny
Rád János: Gere
A főispán: Pártos
E. a cselés: Nagy T.
Náci: Császár

Kezdeté 1/8 órakor

Fővárosi Városligeti Színház

Az ártatlan Zsuzsi.

Operette 3 felvonásban. Irta: Antoni Mars és D'Esvaldiés.
Zenejét szerelte: Gilbert. Fordította: Mérei Adólf.
Személyek:
Des Abrais Konrad: Szöveg
Delphine, felesége: Veszpreminé
Jaqueline: gyere: Rado N.
H. Bert: mekei: Szalay
Henő: Dostur: Fekete
Pomeral, gyáros: Szabolcs
Szanne, felesége: Kúry Klára
Charenze, magázó: Kellér
Rose, felesége: Károlyi I.

Kezdeté 1/8 órakor

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Czigányszerelme

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Bodánszky Róbert és Willner A. M. Zenejét írta: Lehár Ferencz.
Személyek:
Dragutin Péter: Papir
Zorika, leánya: Harmath I.
Jolan, huga: Balogh E.
Körösházi Ilona: Fedák S.
Józi: Toronyi
Eclesku Jonel: Tóth
Korcsmáros: Németh
Dimitreanu: Csizra
Julesa: Erdel B.
Mosa: Sáfány

Kezdeté 1/8 órakor

Fővárosi Nyári Színház.

(BUDAI SZINKÖR)

A vig özvegy.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor és Stein Leó. Fordította: Mérei Adólf. Zenejét szerelte: Lehár Ferencz.
Kezdeté 1/8 órakor

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Utazás a föld körül.

Irta: Dobieszky Sándor.
Kezdeté 1/8 órakor

LÖWY MAYER

X. évfolyam. X. évfolyam.
okleveles zongoránár
hegedű, zongora előkészítő tanfolyamai és esti kurzusa
VI., Csengery-u. 45, II. 14 (Aradi-u. sarok)
A tanítás szeptember 5-én kezdődik.
A beiratások d. e. 9-12, d. u. 3-6-ig eszközöltek.
Kérjen prospektust.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Szeged.
33243-91. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

pályafentartási fők szállítására.
A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége ezenel nyilvános pályázatot hirdet a vonalain 1912. évben szükséges pályafentartási fanyeműek szállításának biztosítására.

A jövő 1912. évben szükséges mennyiségek a szegedi üzletvezetőségtől díjtalanul megszerezhető ajánlati mintában és méretekimutatásban vannak kitüntetve.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetőségénél megszerezhető és a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és üzletvezetőségénél megtekinthető. Ugyancsak az említett hivataloknál tekinthető meg a hivatalos órák alatt a szállításra vonatkozó általános és különleges feltételek is, mely utóbbiak a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Az általános feltételek ára 50, a különlegeseké pedig 20 fillér, darabonként, melyhez postaszállítás esetén bérmentesítésre még 20 fillér beküldendő a nevezett hivatalhoz.

Az ivenkint egy koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen külcimmel: „Ajánlat a 33243. sz. pályázati hirdetésben kiírt anyagokra” 1911. évi szeptember hó 30. napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége 1. osztályának főnökéhez benyújtandók, vagy postán beküldendők. Bánatpénzül az ajánlott anyag értékének 5 százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1911. évi szeptember hó 29-ik napjának déli 12 órájáig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő, esetleg posta útján beküldendő.

Az ajánlati felhívástól eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő által alá nem írt, javított vagy vakart szövegű, sértett vagy pecséttel le nem zárt borítékba helyezett, elkésve vagy táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve bánatpénz nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Szeged, 1911. évi augusztus hóban.
Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

BEKETOW CIRKUSZ

VÁROSLIGET. TELEFON: 107-46.

Ma és minden este 8 órakor
nagy előadás az új szeptemberi műsorral
The Brahim Ben Bujamans
11 rifikabije arabs csodaartisták.
MISS MARIANNE
9 idomított dísznöje.
Még csak néhány napig! **Henricksen** idomított tigrisei. **The Wolfors** a levegő urai. — **The Sylvas** az egynsúly művészei. — Minden vasár és ünnepnapon d. u. 4 órakor nagy előadás, teljes műsorral, gyermekeknek fél helyárak. — Minden csütörtökön d. u. 4 órakor nagy családi előadás félhelyárakkal.

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Augusztus 20-ától esténként
9 órakor! Az erényes Zsuzsika. 9 órakor!
11 órakor! Kakuk! Kakuk! 11 órakor!
Bohózatok. Irta: Glinger és Taussig, ford. és átdolg. Steinhardt.
STEINHARDT és HUNYADI
új slager kuplékkel, és elsőrendű külföldi számok.
Éjfél után a pazarul átalakított tálkörtben reggeli 5 óráig cigányzene, cabarott és tánc. Belépődíj nélkül
Jegyek: d. e. 10-15, d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-féle nagytársaságban Andrássy-ut 18 és a Hungaria-ter. pántáránál váltathatók.

THE GRESHAM

ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN

Alapítva 1848-ban.

Magyarországi Igazgatóság Budapest
V., FERENCZ JÓZSEF-TÉR 5-6. SZ.
(Saját palotájában)

Elitogad életbiztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös és díjaz feltételek mellett. A „Gresham” könyvfeltételei kiválóan liberálisak. Könyvvel elővételienek és megtámadhatatlanok. Léghajózás (aviatika) következtében előálló halálesetekben — ha a biztosítás már 3 évig fennáll — a társaság feltétlenül kártérítést nyújt, poudi fizetés kötelezettség nélkül. Földesül felati könyvnyelű felet kivánására a biztosítás érvénybelépésekor azonnal kártérítési kötelezettséget vállal: öngyilkosság, párbaj vagy híri felet folytán előálló halálesetekben.

Vagyonállás 1910. decz. 31-én	261.366.667.15
Ervényben levő biztosítások	610.000.000.—
Biztosított feleknél kifizetett kártérítés	642.829.227.92
A magyar üzletre tartalékba helyezendő összeg	25.764.941.56
Magyar értékben tényleg elhelyezett díjtartalék	28.042.282.10

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.
Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor.
Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/9 órakor.

Ma:
„A konkurrenszek”
Trefás falusi életkép 1 felv. Irta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.
„Der gute Tric”
Bohózat 1 felv. Irta: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch S.
Trebitsch Sándor, Springer Ármán, Szőke szakál, Ricsa Giza, Perré és Perri.
Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18. d. e. 9-15 és d. u. 3-6-ig. Hirsch nagytársaság Andrássy-ut 18, és Szonyi nagytársaságban Rákóczi-ut 1. 12 óra után az 1-5 emeleti „Casino de Parisban” teljesen új műsor a világ legelső tánc-attrakciók felléptével.

ROYAL-ORFEUM

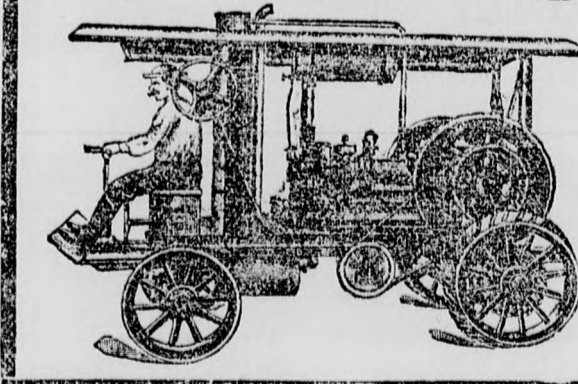
ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Minden este 8 órakor a szeptemberi sláger-műsor **CARL HERTZ**, a föllmulhatatlan amerikai illuzionista. **HEROS** vakmerő erómatványok. **HACHUS AND NEALLAR** amerikai táncelőadás. **PAL AND SELLERY** excentrikusok, **A KIS BARONESSZ**. Albin Félix operette, játszik: Szulontay Ferike, Sándor Steh, Bálint Béla, Bársony István, Deszöly László, Máth Sándor és még 40 más szereplő. **Constantine von Linden** felléptével **Bianca d'Artois** kacagató bohózat. **A BONNI DIÁKOK** diák jelenet. **A MAGANTANÁR** Leo Fall operette. **Sotti Hermin**, **THE 6 BOSTON GIRLS** és még 16 elsőrendű attrakció.
A télikerthben **ROYAL-CABARET**, belépődíj 1 óráig 1 kor., 1 óra után nincs belépődíj. **Kukó Vinco** és zenekara hajnalig muzsikál. Bal mabile. Keringő verseny. A legvilágosabb budapesti hely.
Minden ünnep- és vasárnap délután 3/4 órakor mérsékelt helyára
nagy családi előadás
az összes attrakciók felléptével.

OLÁH GÁBOR: KORUNK HÓSE

Verses regény.
Ára 3 korona.
Kiadja a **FRANKLIN-TÁRSULAT**
Kapható: **LAMPEL R.** könyvkereskedésében (Wodianer F. és fia r. t.), Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

A legjobb benzínmotoros magánjárákat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vozerképviselője
Korányi Viktor
szállítja. A legártósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb típusú.
Olcsó árak! Olcsó üzem! Kevésbé fizesül felvétel! Több évi tapasztalat! Vevők a motorgyártáson díjmentesen oktatók. Különösen díjmentesen költségtérítéssel és felvilágosítással szolgál.
KORÁNYI VIKTOR
Bpest, Liszt Ferenc-tér 9.

Heti műsor:

Szeptember hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi nyári Színház (Budai Szinkör)	Fővárosi Városligeti Színház	Uránia
7 Csütörtök	A dol vai nábob leánya	A rózsalovag	Az ezred apja	Karenin Anna	Lotty ezredesi	Változó szerelme	Az ártatlan Zsuzsi	Angol diót
8 Péntek	Susette	Toldi szerelme	Diakélet A högyek öröme	Tökéletes szerelme	Czigányszerelme	Az iglői diákok Változó szerelme	A kaméliás hölgy Az ártatlan Zsuzsi	A szírónok hazája
9 Szombat	Susette	Manon	Az őrnagy ur	Tökéletes szerelme	A kis gróf	Sulamith	Az ártatlan Zsuzsi	—
10 Vasárnap	Válás után Susette	Tannhäuser	Az ezred apja A högyek öröme	A sasfók Tökéletes szerelme	Czigányszerelme A kis gróf	Janos vitez Sulamith	Szerelmi keringő Az ártatlan Zsuzsi	—

Szenzációs találmány.

Szabadalmazva:
3956. sz. a.

Törv. védve.
41. sz. a.

ANTICOL.

Páratlan hatású szer a lovak kólika betegségének megszüntetésére. Ezen Anticol szerrel az 1. sz. huszárezrednél két éven folytatott kísérletek teljesen beigazolták, hogy ennél jobb szer nem létezik a kólika gyors és biztos megszüntetésére, mert minden esetben már egy adag után is a baj teljesen megszűnt.

Egy doboz (mely 2 Anticol adagot tartalmaz) ára 4 korona; négy adag 8 korona, hat adag 12 korona.

Megrendelhető a feltalálónál:
„ANTICOL“-laboratórium
Mayer Ignác kir. főállatorvosnál Brassó.

Ellismervény.
Kaiseri. und Königl. Husaren-Regiment Kaiser Nr. 1.
Alulírott, a Mayer Ignác kerületi m. kir. állami állatorvos ur által lovak kólikás megbetegedései ellen feltalált és összedíltott gyógyszert úgy a sajtó, mint az ezred lovainál meglepő győgeredménnyel használtam, ugyan azért azt gyors és biztos hatásánál, valamint alakjánál és könnyen kezelhetőségénél fogva mindenkinek melegen ajánlom.
Brassó, 1896. április hó 21-én.
(P. H.) **Littke, Oberst s. k.**

Az Én Ujságom

előfizetési ára:
Negyedévre 2.50, félévre 5.—, egész éve 10.— kor
Singer és Wolfner, Andrassy-ut 10. szám.

Negyvenezer példányban lesz ingyen széjjelküldve

a „Magyar Fürdőkalauz“ hetedik kiadása 1912 január havában. A nagyközönség előtt ismert és ma már nélkülözhetetlen munka milliók kezében fordul meg, érthető tehát, hogy hirdetési rovata eredményt illetőleg messze tulszárnyal minden más reklámot. Ha árult, gyártmányait, vállalatát, az egész országban ismertté óhajítja tenni, akkor hirdessen a „Magyar Fürdőkalauz“-ban.

Hitelesen igazoljuk, hogy 40.000 példányt küldünk teljesen ingyen széjjel ebből a pazarul kiállított munkából és megkapja az ország valamennyi orvos, ügyvéd, fogorvos, gyógyszerész, egyesület, kaszinó, olvasó és társasköre, fürdő- és nyaralótelepe, pensio, sanatórium, kórház vendéglő és kávéháza, nemkülönben elhelyeztetik az ország vasuti és hajóútköreiben, háló- és étkezőkocsijaiban, vasuti és hajóvárótermekben, szállodákban és vasuti éttermekben. Ha nevét, cégét gyártmányait, vállalatát a legszélesebb körben ismertté akarja tenni az országban és annak határain túl is, ehhez a legbiztosabb és legkipróbáltabb „Magyar Fürdőkalauz“ hirdetési segédkezet nyújtja a „Magyar Fürdőkalauz“ rovata.
Negyed oldal hirdetés a szöveg alatt 45.— koronába kerül.

Irjon haladéktalanul, mert időt és pénzt veszít, ha ezen Önre nézve előnyös és kedvező ajánlatunkat nem veszi figyelembe. A Magyar Fürdőkalauz egy teljes éven át marad folytonos használatban, az itt megjelent hirdetések folyton szem előtt vannak és akaratlanul is szembeötlőnek.

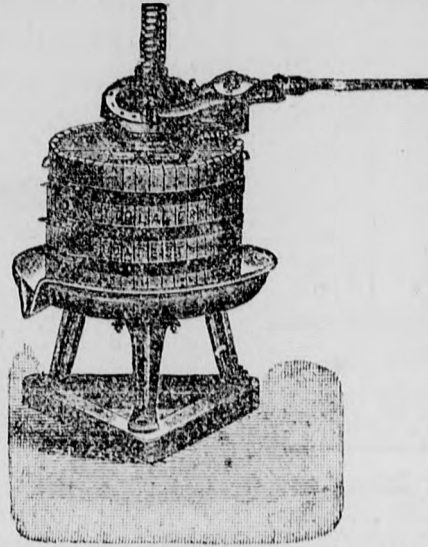
Kérje ingyen most megjelent prospektusunkat még ma! Az óriási példányszám miatt a nagyszabású munka már legközelebb sajtó alá rendeztetik, miért is szíves rendelését soronkívül kell kérnünk.

„Magyar Fürdőkalauz“ kiadóhivatala
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 36. TELEFON: 178-17.

SCHOTTOLA ERNŐ

gyáros Budapest, Váci-körút 53. sz.

Az E. Mabilie Frères
Amboise cég magyarországi képviselője,

Borsajtók

Mabilie, Különbözőki és folytonosan működő szerkezettel.

Szőlőzuzók

minden kivitelben. Borsivattyúk, bortömlők. „Egyszerűség“ szenkénevezők.

Tessék árjegyzéket kérni!

Olcsó árak kényelmes föltételek!

M. kir. államvasutak Üzletvezetősége Szeged.
33234-911. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Tölgylváltó és külön talpfák szállítása iránt. A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége a vonalai részére 1912. évben szükséges tölgylváltó és külön talpfák szállításának biztosítása érdekében ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1911. évi megközelítő szükséglet, mely az üzletvezetőség által egyoldalulag 10 százalékkal felemelhető, vagy lejjebbithető 1347 köbmétert teszen ki.

A szállításra, illetve az ajánlattételre vonatkozó részletes feltételek és módzatokat magában foglaló „Ajánlati felhívás és részletes pályázati feltételek“ valamint az ajánlatok megtételére szolgáló kötelező ajánlati űrlapok és méretjegyzék a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és valamennyi üzletvezetőségénél megtekinthetők és az alulírott üzletvezetőség anyag és leltár beszerzési csoportjánál díjtalanul kaphatók, vagy ott ezeknek megküldése kérhető.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános és különleges feltételek a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál (Andrassy-ut 75.) szerezhetők meg, a vételár és az esetleges postaköltség előzetes bekrüldése illetve lefizetése ellenében.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magyar királyi okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékban ezen felirattal:

Ajánlat tölgylváltó és külön talpfák szállítására 33234-911. számhoz ellátva legkésőbb folyó évi szeptember hó 27-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség általános (I) osztályában átadandók, illetve oda posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas rétkapapírokban folyó évi szeptember hó 26-án déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő, vagy oda posta útján megküldendő.

Az ajánlati felhívástól bármily csekély mértékben eltérő, valamint bánatpénz nélkül vagy később benyújtott ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Butorhitel

legújabb rendszer szerint. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindenféle butorokat készpénzárak mellett, meghatározott időre, részletre eladhatunk, m nthogy a kellemetlen bankeljárásokat megelőzzük és csupán 5 százalékos kamatot a mindig esőkenő összeg után számítunk fel. Butorválaszték a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig jótállás mellett. Bővebbet Liszt István IV., Kristóf-tér 8. I. em. Butorraktár.

FILOZOFIAI IROK TÁRA

XII. kötet.

PLATON

válogatott művei

III. kötet.

Symposion. Phaidros.

Görögül fordította, bevezetést és jegyzeteket ellátta

Dr. Dercsényi Mórca.

Kiadja a

Franklin-Társulat

A nagy görög művész-filozofus legnagyobb és legtöbb problémát felvető két dialógusa e gondos fordításban is oly elevenen hat, mint Plato idejében; a jegyzetek és magyarázatok felvilágosítást adnak minden kérdésre, mely olvasás közben felvetődhetik.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és Fiai) részvénnytársaság Budapest, VI. Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon

ALAPITVOTT 1825.

ALAPITVOTT 1825.

Magyarországi fiók:

Bpest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. (Standard palota.)

Évi bevétel...	37,311,850 korona
Kiutalt nyereségyrészek...	196,030,000 "
Vagyon...	309,331,515 "
Hafálesetek folytán kifizetve...	691,878,000 "

A „Standard“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. — Alacsony díjak. — Szabad világgötvények. — Kötvények érvényben tartása díjzétések elmulasztásánál. — Tökösítés és előre megállapított visszaváltási érték. — Megtámadhatatlanság. — Feltétlenül fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. — Szabad háborúbiztosítás népfölkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER Valódi angol és francia különlegességek. **tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonál 20% engedmény.**

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paragummi fértékülönlegeség tucattal 12.- korona. 3 tucattal 20% engedmény.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fogamkendő különlegesség 14 kor.

PESSAR-OCL. orvosilag rendelve 3, 5, 6, 8, 11 kor. darabban. — 3 darabnál 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és feljebb. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és diszkrétan küldünk.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki tak.-pénzt. részv.

Erzsébet sorsjegyre 10.- K	Olasz v. t sorsjegyre 50 K
Joszfv 12.-	Osztrák v. t 50
Bezilika 25.-	Hazai 100
Magyar v. t 30.-	Konv. Jelzalog 100

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyei bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a főnti összegre fölemeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk főnti kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre rávezetjük. — Olcsó kamat és azonnali elintézés.

BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1. Alapítástól 1874.

Iskolakönyvek

Tanítók, szülők, akiknek szükségük van tankönyvekre, forduljanak bizalommal **Singer és Wolfner** cég könyvkereskedéséhez **VI., Andrássy-ut 10. sz.**, ahol az ország összes iskolájában használatban levő tankönyvek kivétel nélkül kaphatók. A cég szívesen küld jegyzéket az egyes iskolákban használt tankönyvekről mindazoknak, akik hozzá fordulnak.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetőség Zágráb 14.539—1911. szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános versenytárgyalást hirdet a magyar királyi államvasutak Sárbogárd állomásán létesítendő emeletes laktanya (cca 208 négyzetméter alapterület) összes magánépitményi munkáinak végrehajtására.

A költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek Sárbogárdon, a magyar királyi államvasutak sárbogárdi osztály-mérnökségénél és Zágrábban a magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetőségének pályafentartási osztályában (II. oszt., Mihanovic-utca 12. szám, I. em. 21-b ajtó) a hivatalos órák alatt ajánlatonként 3—3 koronáért beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő összeg postautalványon történt előzetes megküldés után magyar királyi postán is megkaphatók. Az emeletes laktanya terve a pályafentartási osztálynál és a sárbogárdi osztálymérnökségénél megtekinthető.

Az ajánlatok legkésőbb 1911. évi szeptember hó 27-iki déli 12 óráig nyújtandók be a zágrábi üzletvezetőség általános osztályának főnöknél, (Zágráb, Mihanovic-utca 12. sz., I. em.)

Az ajánlatok 1 korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a Sárbogárd állomáson létesítendő emeletes laktanya összes magánépitményi munkáira“ 14.539—1911. számhoz.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetőségének I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1911. szeptember hó 26-iki déli 12 óráig az ajánlati végösszegnek 5 százalékát, azaz öt százaléka bánatpénz gyanánt teendő le a magyar királyi államvasutak zágrábi gyűjtőpénztárából (Zágráb, Mihanovic-utca 12. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétjegy az ajánlathoz nem esatolandó.

Az értékpapírok a budapesti áru és értéktőzsde legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján küldött ajánlatok és bánatpénzek térti rovénnyel adandók fel.

A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége előtt ismeretlen ajánlattevők tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát tárgyat képező munkák teljesítésére törvényes képesséssel nem bírnának, kötelesek ajánlatukban ily képesséssel bíró megbízottat megnevezni és annak képességét igazolni.

Zágráb, 1911. évi augusztus hó.

(Utányomás nem díjaztatik.)

DR. FABINYI

szpecialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphillist és önfertőzésből támadt idegbajokat.)

Meglepo az eredmény férfiul gyengeségnél (Impotentia) még öregebb egyéneknél is.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerék.

Rendelés délelőtt 9—3 ig, és este 5—7-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(Ájáróház a Pannónia szállóval szemben.) Lépcsőházi bejárat. Külön városbák.

Hirdetések felvételnek e lapnak kiadóhivatalában

Mindennemű férfi és női

NEMI BETEGSÉGEK

ugyszintén vér-, bőr-, idegbajok, bujakór (siphillis) és férfigyöngöség (impotentia) alapos gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. KAJDACS

rendelő intézetét

BUDAPEST, VIII., József-körút 2. sz.

Rendel 10 órától 4-ig és este 7—8-ig. Levél útján is biztos gyógyulást találunk azok, kik személyesen meg nem jelenhetnek vagy távol a fővárostól laknak. Gyógyszereket utasítással kívánatra küldetnek.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb

Pap lan Pap lan Pap lan

Kárpitosár-, réz- és vasbutorgyáros, fabutor, nád- és kerubutor, ernyő és sátor, minden méretben megrendelés szerint is. Gyógykezelő fehér és szürkeporócok, gyapju- és flaneltakarók, szőnyegek minden nagyságban, stórok, szövet- és csipkefüggönyök, ágyterítők, butorszövetek és mindenféle kellékek nagy választékban. Gyermekszékek és keresztelőkészleteket a leggyorsabbtól a legfinomabb kivittelig

Szálloda-, intézet-, fürdő- és kórház-berendezési gyár

GICHNER JÁNOS

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. Gyári: VII., Kertész-u. 7., 9. és 20. sz.

Árjegyzék bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küldeték

Bézs- és vaságyak minden kivitelben.

Gyermekszékek nagy választékban.

Betegtolókoszok.

Bodronyos koszallás minden méretben 20.- kor.

Összeoszakható vaságy kivethető 3 matracal 22.- kor.

Bodrony-Ágybetétek bármely nagyságban.

Köszövény, Jelenősnök és nádroletták minden méretben készíttetnek.

Újrendszerű butor-hitel.

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt butorvásárló közönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk.

Hitel esetén készpénzárakat számítunk, csupán a tartozás után **6%** kamat fizetendő.

A kamat negyedévenként fizetendő és pedig mindig csak a hátralékos, csökkenő tartozás után.

Törlesztés: minden 100.- korona után havi 3.- korona vagy minden 100.- korona után 1/4 évi 9.- korona.

Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ág- és asztalterítőkben

BALÁZS és TÁRSA BUTORÁRUHÁZA BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 43. (Saját ház.)

E hirdeti rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges paitt betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdeti rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
szkmanyszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó aron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Balvány-utca 6-C.

Napsugár 3.

24 és 26 számokban levél van számokra.

Férjhezmenendő urhölgyek
előjegyezve tizenhét-ötven év feletti, hozomány-összege legkisebb 30000 forintokból, 10.000, 30.000, 60.000, 120.000 és magasabb összegig. Bővebbet Farago Jenő elsőrangú házassági irodája, Rákóczi-ut 86. I. em. 1. (Diszkrét, lépéselőjár.)

Akar

Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartásák? Olvassa el a „Társalgás Művészetét” („Ellenállhatatlanság-titka”) rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjen, hogy férfit, nőt, alattvalót, felelősséget egyaránt meghódítsa. Korrekt utmutatója lesz az élet minden helyzetében! Tartalomjegyzéket ingyen küld Deák, Budapest, Rákóczi-ut 86.

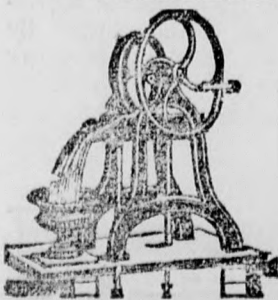
Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmegelőzőket ajánl Budapesti Pénzszekrényraktár V. Szechenyi-utca 7. Gyár IX., Rákóczi-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

25 koronaért

készülnek saját műhelyben mérték után remek szabásban, finom kivitelben dívatos férföltönyök vagy felöltők finom szöveteiből. Lichtman Sándor férfiszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre posztóminták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 28592

Angol

tanfolyam nyílik meg szeptember elején. Új modern módszer szerint, bármely felöltött, intelligens ember hat hónap alatt (garancia mellett) az angol nyelvet szóban és írásban elsajátíthatja. Egyes tanóra-kon nyolc tanuló vehet részt. E tandíj havi 8 korona. Jelentkezék „Angol tanfolyam” címen tudassák címüket. Levelek a kiadóra címzendők.

Lánczkutakat

nagy vízmennyiségek szállására, házi és gazdasági célokra nagyon javított szerkezettel, szállár kivitelben legelőnyösebben szállít

Magyar Láncutgyár

Thököly-ut 133. sz. Tessék prospektust kérni.

Gyorsírás és gyorsgepirás

A Gyakorló Gyorsíró Társaság megnagyobbított modern higiénikus új helyiségeiben (Andrássy-ut 12.) tartja gép- és gyorsírás magyar és német szaktanfolyamait. Gabelsberger-Markovits rendszer. Legálaposabb kiképzés különféle rendszerű írógépeken. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. Glogowski és Társa (Remington írógép) VI., Andrássy-ut 12.

Vigyázzon

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapított 1886-ban

Ház és telektulajdonosok

figyelmébe! Mindenféle műszaki munkák elvégzésére vállalkozik Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Házak átalakítását, azok rendbe hozását, jókarban tartását vállaljuk. Ugyanint az ingatlanokat terhelő tartozások konvertálását, olcsóbb kölcsönökkel való kicserélését kikészítjük. Ipari Vállalatok Műszaki Irodája, Budapest, VI., Eötvös-utca 35. szám.

„Hungária” beszélő-gépek

tűcsérvételek is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakab

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

Juniperus

(nemes boroviczka) 4 literes posta-tartály bérmentve K 10.50. Baria József konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29315

Közimunka

hímzésekhez, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám.

Telektulajdonosok

figyelmébe, Építünk tehermentes telekre bank kölcsönrel bérházakat, családi házat stb. minden előleges költség nélkül. Iparvállalatok Műszaki Irodája Budapest, VI., Eötvös-utca 35.

Gazdaasszonyi

állást keres idősebb övvegy asszony azonnali belépésre. Ideőbb magányos urhoz vidékre is elmegy. Elsőrendű bizonyítványai vannak, kiválóan főz, a háztartás összes ágában kitűnően jártas. Öv. Pap Flóriánne Asszó, Pest-m.

Előkelő magasrangú

fő, valamint tiszt urak elegáns szobát találnak díszített övezvényél. „Előkelő Orthon” jellege alatt a lapkiadóhivatalába.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szakintárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10., május 1-től Hegedűs Sándor-ut. 7.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépcégektől s más hirdetésünktől utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butor-alkalmat részfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat

Budapest, IV. ker., Gerlicy-utca 7. sz. 9 iszes butor-alkalmat 1 kor.

10%-kal olcsóbb

mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és legnagyobb butor-alkalmat, 320 szobabutor a leggyorsabbútól a legfinomabb kivitelig választéka készen áll jótállás mellett. Varga Mihály és Társa, Krisztián-ter 8. I. em.

Férjhez menne

250.000 kor. vagyonnal, továbbá sok száz vagyonos magyar, német, orosz és amerikai hölgy stb. Komoly szándéku urak (vagyon, vallás, foglalkozás mellékes) azonnal teljes díjmentes felvilágosítást kapnak. L. Schlesinger, Berlin 18.

Pénzt

akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárokra és mindenféle kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber céghez, Baross-ter 17. sz. Telefon: 149-00. Fióküzlet: Klauzál-ter 2. Telefon 78-97. 29387

Csemegeszlőt

legnemesebb Saselast muskotállyal válogatott dufránczi és magaválósó őrzi barackot, zamatos körtét legnemesebb fajalmat, kifő, valamint vegyesen 5 kilonként 24 koronáért szállít Müller Jenő szőlőbirtokos Kiskunhalas.

Csak 6 K-ért

küldök 4 1/2 kilót terő 56 darab finom enybe

toilette-szappant,

mely a sajátjánál némileg előrelétebb. Főzsa, gyöngyvirág, muschus, pacsirta illattal. Igaz ritka alkalmi vétel elárulásoknak, szállóknak, fürdőknél és háztartások számára. Szétküldés készpénz ellenében, vagy utánvétellel (Gy 70 fill. több). Széküldi

VAJDA E.,

Első felsőmagyarországi toilette-szappan gyára, Vág-Ujhely 879.

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3 főlemezlet. Vétel és eladás használt és új

polgári, nrasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uriszobák, angol börgarnitúrah és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillarak. Telefon 82-13. 28598

Nemi betegek

Férjak, nők tripperből csak a valódi és világhírű Laroche Capsulát (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. Több mint 100 orvosi bizonyítvány tanuskozik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvétellel kizárólag a készletnél 2 K 50 f.-ért Ilies Antal gyógyszerárban, SZABADKA, Budapesti Forrástör: Nyilassy Gusztáv gyógyszerész Bpest, Fehérvári-ut. Utánvételtől óvakodjunk.

Zálogcédulát,

brilliantot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz esonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

30 koronáért

készülnek saját műhelyben mérték után remek szabásban, finom kivitelben dívatos férföltönyök vagy felöltők finom szöveteiből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet-körút 1. sz. I. em. Vidékre posztóminták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 08532

Budapestkörnyéken

családi házak építkezésére alkalmas telektömböket, ugyancsak az ország bármely részén nagyobb birtoktestek parcellázását vállalja az Ipari Vállalatok Műszaki Irodája, Budapest, VI. Eötvös-utca 35.

A kolozsvári

jogi vizsgákra lelkiismeretesen, rövid idő alatt készítt elő Dr. Kertész Jogi szeminárium. Kolozsvár, Monostor-ut 16. szám. A szeptemberi alapvizsgákra augusztus 16-ig fogad el jelentkezéseket.

Jogászoknak

nélkülözhetetlen.

A magyar kir. Curia Felülvizsgálati Tanácsa

által a sommás eljárásról szóló törvény (1893: XVIII. t.-o.) alapján hozott

HATÁROZATOK GYÜJTEMÉNYE.

Összeállította

GOTTL ÁGOST

kir. curiai tanácselnök.

XIV. kötet (1908, 1909)

2928-2952. sz. határozatok.

Tartalmazza az 1908 július 3-tól 1909 június 28-ig terjedő időtartamon át hozott határozatok gyűjteményét.

Ára vászonkötésben 9 K.

Kiadja a

FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságánál Budapest, Andrássy-ut 21. valamint minden könyvkereskedésben.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platínát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. Ugyanitt aranyérmék olcsón kaphatók.

SCHILLER IZIDOR

ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. Telefon 54-74.

Üresedésben

levő számos különféle állás jelentetett be, melyek teljes czimmet olvashatók az Országos Pályozati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelött József-körút 38. szám.)

Singer varrógépek

Kerékpárak, grammofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József

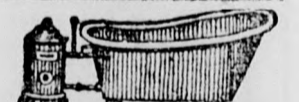
Budapest, Almásy-ter 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

+Soványág+

Az egyedüli eredménytől kísért házasszer a dr. William Bartley amerikai erólap-pora. Soványag tartós, szép testidomokat nyernek. — Hölgyek remek kiegészítést kaphatnak hat hat alatt 20 kiló gyarapodásért jót állást. Verszegényesség, gyöngesség, idegesség, ellet és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszor. Kifűntetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 ffr 10 kor. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156-80.

Vitorlášhajó

Elsőrendű Ratz-féle (St. Gilgen) gyártmány, egyenesen a Balatonra építve, jutányosan eladó. A hajó teljesen új, alig használt. Felszerelése a legteljesebb, teljesen biztos járású! Megtekinthető Balaton-Lellen Stanczavillában.

Fürdőkádak

magy. kir. szab. fűtéssel jégszekrények, foteuil és gyermekkádak kaphatók

Wiesel Adolf

Váci-körút 47. Podmaniczky-utca sarok. Telefon 91-20. 28793

Készpénzért

vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítom, hogy ilyen

olcsón

sehol nem kap modern háló-, bédő-, uri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg az új rakományt, itt jutányosan

vehet

a leggyorsabbútól a legdrágább kivitelig minden fajta

BUTOR

Nagy Imre

lakberendezési vállalkozó (szé) BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Béjarat Szereszen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.